

1242_Az_Æyani_Yekun imtahan testinin sualları

Fənn : 1242 Neft emalı sənayesinin ekoloji problemləri və onları yaradan səbəblər

1 Texnoloji sobalardan atmosfərə nə qədər azot oksidləri atılır?

- 5,4%
- 28%
- 14,0%
- 72,6%
- 56,6%

2 Qaz mühərrik kompressorlarından atmosfərə nə qədər azot oksidləri atılır?

- 28%
- 72,6%
- 56,6%
- 14,0%
- 5,4%

3 Məşəl dayaqlarından atmosfərə nə qədər azot oksidləri atılır?

- 5,4%
- 28%
- 14,0%
- 72,6%
- 56,6%

4 Tullantılarda icazə verilən qatılığa (İVQ) əsasən karbohidrogenlərin (C_{12} - C_{19}) miqdarı nə qədər olmalıdır?

- 5 mq/dm³
- 1 mq/m³
- 1,2 mq/m³
- heç olmamalıdır
- 0,01 mq/m³

5 İnkişaf etmiş sənaye ölkələrində hava atmosferinə nə qədər azot oksidləri atılır?

- 20 milyon tona qədər
- 40 milyon tona qədər
- 30 milyon tona qədər
- 50 milyon tondan çox
- 50 milyon tona qədər

6 Tullantılarda icazə verilən qatılığa (İVQ) əsasən kerosinin miqdarı nə qədər olmalıdır?

- 5 mq/dm³
- 1 mq/m³
- 1,2 mq/m³
- heç olmamalıdır
- 0,01 mq/m³

7 Tullantılarda icazə verilən qatılığa (İVQ) əsasən benzinin miqdarı nə qədər olmalıdır?

- 5 mq/dm³
- 1 mq/m³
- 1,2 mq/m³
- heç olmamalıdır
- 0,01 mq/m³

8 Texnoloji baxımdan karbohidrogenlər atmosferə atıldıqda neft və neft məhsullarının miqdarına necə dəyişir?

- artır
- əvvəlcə artır sonra azalır
- azalır
- dəyişmir
- əvvəlcə azalır sonra artır

9 Atmosferdə kükürlü birləşmələrin karbon monooksidin olması karbohidrogenlərə necə təsir göstərir?

- zəhərliliyi azalır
- zəhərliliyi aradan qaldırır
- zəhərliliyi artır
- heç bir təsir göstərmir
- zəhərliliyi artıb azalır

10 Atmosfer havasının karbon monooksidlə (dəm qazı) çirklənməsinin əsas mənbəyi nədir?

- EDQ –1
- boruvari sobalardan atılan tullantılar
- buxarverici boruların itkiləri
- heç biri
- xammal verən nasoslarda itkilər

11 Karbon monooksid (dəm qazı) nə üçün təhlükəli hesab olunur?

- nəfəs yollarını tutur və boğulmalara səbəb olur
- eşitmə qabiliyyətinə təsir göstərir
- qanın hemoqlobini ilə birləşərək karboksihemoqlobin əmələ gətirir
- təhlükəli deyil
- sümük ovulmasına səbəb olur

12 Azot dioksidi və onun fotokimyəvi törəmələri hansı orqanlara təsir edir?

- nəfəs alma və eşitmə orqanlarına
- hissiyyat və nəfəs alma orqanlarına
- hissiyyat və eşitmə orqanlarına
- nəfəs alma və görmə orqanlarına
- eşitmə və görmə orqanlarına

13 Qeyri mütəşəkkil itkilər nəticəsində texnoloji qurğulardan atmosferə nə qədər hidrogensulfid atılır?

- mütəşəkkil tullantıların 14%-i qədər
- mütəşəkkil tullantıların 34%-i qədər
- mütəşəkkil tullantıların 24%-i qədər
- mütəşəkkil tullantıların 57%-i qədər
- mütəşəkkil tullantıların 47%-i qədər

14 Qeyri mütəşəkkil itkilər nəticəsində texnoloji qurğulardan atmosferə nə qədər karbohidrogen atılır?

- mütəşəkkil tullantıların 14%-i qədər
- mütəşəkkil tullantıların 34%-i qədər
- mütəşəkkil tullantıların 24%-i qədər
- mütəşəkkil tullantıların 57%-i qədər
- mütəşəkkil tullantıların 47%-i qədər

15 Avadanlıqlar və borulardan, açıq sahələrdən, klapanlardan, neft və neft məhsulları doldurub boşaltma estakadalarından itkilər necə adlanır?

- mütəşəkkil tullantılar
- sərbəst tullantılar
- qeyri mütəşəkkil tullantılar
- heç biri
- ümumi tullantılar

16 Tüstü borularından, vakuüm yaradan sistemlərdən, sorucu ventilyasiya sistemlərinin qaz və toz tutucu qurğularından çıxan tullantılar necə adlanır?

- mütəşəkkil tullantılar
- sərbəst tullantılar
- qeyri mütəşəkkil tullantılar
- heç biri
- ümumi tullantılar

17 Atmosferin çirklənməsində stasionar mənbələrin payı nə qədərdir?

- 40%
- 60%
- 40%-dən çox
- 50%
- 60%-ə qədər

18 Atmosferin çirklənməsində stasionar mənbələrin payı nə qədərdir?

- 40%
- 60%-dən çox
- 40%-ə qədər
- 50%
- 60%-ə qədər

19 Atmosferi çirkləndirən hərəkətli mənbələrə nələr aiddir?

- elektrik stansiyaları, neft emalı müəssisələri və avtomobil mühərrikləri
- gəmi mühərrikləri, neft emalı və neftkimya müəssisələri
- elektrik stansiyaları, neft emalı və neftkimya müəssisələri
- daxili yanma mühərrikli nəqliyyat vasitələri, neft emalı və neftkimya müəssisələri
- daxili yanma mühərrikli nəqliyyat vasitələri, avtomobil və gəmi mühərrikləri

20 Atmosferi çirkləndirən stasionar mənbələrə nələr aiddir?

- elektrik stansiyaları, neft emalı müəssisələri və avtomobil mühərrikləri
- gəmi mühərrikləri, neft emalı və neftkimya müəssisələri
- elektrik stansiyaları, neft emalı və neftkimya müəssisələri
- daxili yanma mühərrikli nəqliyyat vasitələri, neft emalı və neftkimya müəssisələri
- daxili yanma mühərrikli nəqliyyat vasitələri, avtomobil və gəmi mühərrikləri

21 Atmosferi çirkləndirən əsas qrup mənbələr hansılardır?

- hərəkətli, daimi
- təbii, müvəqqəti
- stasionar, hərəkətli
- müvəqqəti, stasionar
- daimi, stasionar

22 Atmosferi çirkləndirən əsas mənbələr neçə qrupa bölünür?

- 1
- 5
- 2
- 11
- 10

23 Hər bir ton emal olunan neftə nəzərən karbohidrogenlərin atmosfərə atılan miqdarı orta hesabla nə qədər olur?

- 3 kq
- 5,36 kq
- 2,5 kq
- 12 kq
- 10 kq

24 NEZ-də karbohidrogen tullantılarının miqdarı və müxtəlifliyi nədən asılıdır?

- yalnız ilkin neftin tərkibindən
- yalnız avadanlıqların istifadə müddətindən
- yalnız emalın spesifikasiyi və dərinliyindən
- hamısından
- yalnız müəssisənin profilindən

25 NEZ-də karbohidrogen tullantılarının miqdarı və müxtəlifliyi nədən asılı deyil?

- müəssisənin profilindən
- ilkin neftin tərkibindən
- işçilərin sayından
- avadanlıqların istifadə müddətindən
- emalın spesifikasiyi və dərinliyindən

26 NEZ-də karbohidrogen tullantılarının miqdarı və müxtəlifliyi nədən asılı deyil?

- NEZ-nin ərazisinin genişliyindən
- avadanlıqların istifadə müddətindən
- emalın spesifikasiyi və dərinliyindən
- ilkin neftin tərkibindən
- müəssisənin profilindən

27 İlkin neftin tərkibi, emalın spesifikasiyi və dərinliyi, avadanlıqların istifadə müddəti, müəssisənin profili karbohidrogen tullantılarının hansı faktorlarına təsir göstərir?

- tullantılarının miqdarı və müxtəlifliyi
- tullantılarının rəngi
- tullantılarının temperaturu
- tullantılarının aqrekat halı
- tullantılarının iyi

28 Qoruyucu klapanların məşələ atdığı qaz halında olan karbohidrogenlər nə səbəbdən atmosfərə atılır?

- məşəl həddən artıq yükləndikdə
- müxtəlif tərkibli olduqda
- karbohidrogenlərin miqdarı az olduqda
- heç bir səbəb yoxdur
- normal şəraitdə

29 Tullantı suları atılmayan NEZ-u yaratmaq üçün nələr lazımdır?

- suyun dövretməsini tətbiq etmək hesabına tullantı sularının miqdarını azaltmaq
- dövretmə və təmizlənmiş tullantı sularını texnoloji məqsədlər üçün istifadəsi
- qaynar tullantı sularını su ilə qarışdırmaqla soyutmadan imtina etmək
- hamısı
- nəhəng kombinə olunmuş qurğular yaratmaq lazımdır ki, su tullantıları azalsın

30 Neft və neft məhsullarının fraksiyalaşdırma prosesləri bölməsində su buxarından istifadənin azaldılması nəyə səbəb olur?

- neft məhsulları sulu olur
- məhsuldarlıq azalır
- neft məhsullarının sulu olma ehtimalı kəskin azalır
- heç nəyə
- korroziya artır

31 Neft və neft məhsullarının fraksiyalaşdırma prosesləri bölməsində su buxarından istifadənin azaldılması nəyə səbəb olur?

- neft məhsulları sulu olur
- qurğunun işinin ümumi etibarlılığı xüsusən də qış aylarında artır
- məhsuldarlıq azalır
- heç nəyə
- korroziya artır

32 Neft və neft məhsullarının fraksiyalaşdırma prosesləri bölməsində su buxarından istifadənin azaldılması nəyə səbəb olur?

- quğunun məhsuldarlığı 10% artır
- məhsuldarlıq azalır
- neft məhsulları sulu olur
- heç nəyə
- korroziya artır

33 EDQ-AVB qurğularında duzsuzlaşdırma və susuzlaşdırma rejimlərinin optimallaşdırılması nəyə səbəb olur?

- duzlu tullantı suların miqdarı azalır
- məhsuldarlıq azalır
- duzlu tullantı suların miqdarı artır
- atmosfer çirklənir
- su hövzəsi çirklənir

34 NEZ-də tullantı suyunun yeraltı ambarlara vurulması nə məqsədlə tətbiq olunur?

- tullantı sularının ətrafa atılan miqdarının azaldılması
- suyu soyutmaq
- su sərfini azaltmaq
- məhsuldarlığı artırmaq
- emal prosesini gücləndirmək

35 Neft emalı və neftkimya müəssisələri atmosferi çirkləndirən hansı qrup mənbələrə aiddir?

- hərəkətli
- təbii
- stasionar
- müvəqqəti
- daimi

36 Bəzi hallarda yüksək temperaturlu su buxarını nə ilə əvəz etmək olar?

- soyuq su ilə
- atmosfer havası ilə
- məhsulun qaynar axını ilə
- heç nə ilə
- təsirsiz qazlar ilə

37 NEZ-də tullantı sularının vurulması üçün nəzərdə tutulan ambarların dərinliyi ən azı nə qədər olmalıdır?

- 100m
- 300m
- 250m
- 800m
- 500m

38 NEZ-də tullantı sularının vurulması üçün nəzərdə tutulan ambarlardan istifadə edərkən nəyi nəzərə almaq lazımdır?

- suyun rəngini
- zavodun ərazisinin hidrogeoloji şəraitini
- suyun sıxlığını
- məhsuldarlığı
- hava şəraitini

39 Daxili yanma mühərrikli nəqliyyat vasitələri, avtomobil bə gəmi mühərrikləri atmosferi çirkləndirən hansı qrup mənbələrə aiddir?

- hərəkətli
- təbii
- stasionar
- müvəqqəti
- daimi

40 Hava ilə soyutma aparatlarının sayını çoxaltdıqda nə baş verir?

- məhsuldarlıq azalır
- su hövzələrinin soyuducu su ilə çirklənməsinin həcmi artır
- su hövzələrinin soyuducu su ilə çirklənməsinin həcmi azalır
- heç nə
- suyun duzluluğu artır

41 Təmiz su istifadəsini 3,2 dəfə, dövretmə suyunu 3,3dəfə azaltmaq üçün nə etmək lazımdır?

- hava ilə soyutma aparatlarının sayını çoxaltmaq
- EDQ-lərin sayını çoxaltmaq
- AVB-lərin sayını çoxaltmaq
- heç nə

kalonların sayını çoxaltmaq

42 Su hövzələrinin soyuducu su ilə çirklənməsinin həcmi azaltmaq üçün nə etmək lazımdır?

- kalonların sayını çoxaltmaq
 EDQ-lərin sayını çoxaltmaq
 AVB-lərin sayını çoxaltmaq
 heç nə
 hava ilə soyutma aparatlarının sayını çoxaltmaq

43 Neft məhsullarını emulsiyalardan ayırmaq üçün hansı prosesdə kvars qumundan və antrasitdən istifadə olunur?

- hava flotasiyası
 filtrləmə
 buxarlanma
 hidroliz
 termooksidləşmə

44 Bioloji təmizləmə üsulunda aktiv lilin tərkibi nədən ibarətdir?

- kvars qumundan
 antrasitdən
 aktivləşmiş kömürdən
 bakteriyalar və sadə göbələklərdən
 yağlardan

45 NEZ-da tullantı sularının təmizlənməsi üsulları hansı qruplara bölünür?

- regenerativ və destruktiv
 fasiləli və fasiləsiz
 sadə və mürəkkəb
 dövrü və birdəfəlik
 katalitik və termiki

46 NEZ-da tullantı sularının təmizlənməsində başlanğıc metod kimi hansı üsuldan istifadə edilir?

- fiziki-kimyəvi
 bioloji
 mexaniki
 heç biri
 termooksidləşdirici

47 NEZ-da tullantı sularını regenerativ üsullarla təmizlədikdə nə baş verir?

- əlavələr sudan ayrılır
 tullantılardan yeni maddələr alınır
 suda olan əlavələr dağılır
 suya əlavə maddələr qatılır
 müxtəlif kimyəvi reaksiyalar gedir

48 NEZ-da tullantı sularını destruktiv üsullarla təmizlədikdə nə baş verir?

- əlavələr sudan ayrılır
 əlavələr həm sudan ayrılır, həm də dağılır
 suda olan əlavələr dağılır
 suya xüsusi duzlar qatılır

- suya xüsusi qətranlar əlavə olunur

49 Tullantı sularının mexaniki təmizləmə üsulunda nə baş verir?

- suda həll olmuş üzvi birləşmələr parçalanır
 bakteriyaların təsirinə davamlı olan üzvi birləşmələr sudan ayrılır
 həll olmayan əlavələr sudan ayrılır
 suda olan qiymətli əlavələr ütilləşdirilir
 suda olan zəhərli maddələr zərərsizləşdirilir

50 Tullantı sularının bioloji təmizləmə üsulunda nə baş verir?

- suda həll olmuş üzvi birləşmələr parçalanır
 bakteriyaların təsirinə davamlı olan üzvi birləşmələr sudan ayrılır
 həll olmayan əlavələr sudan ayrılır
 suda olan qiymətli əlavələr ütilləşdirilir
 suda olan zəhərli maddələr zərərsizləşdirilir

51 Tullantı sularının adsorbsiya təmizləmə üsulunda nə baş verir?

- suda həll olmuş üzvi birləşmələr parçalanır
 bakteriyaların təsirinə davamlı olan üzvi birləşmələr sudan ayrılır
 həll olmayan əlavələr sudan ayrılır
 suda olan qiymətli əlavələr ütilləşdirilir
 suda olan zəhərli maddələr zərərsizləşdirilir

52 Tullantı sularının ion mübadiləsi təmizləmə üsulunda nə baş verir?

- suda həll olmuş üzvi birləşmələr parçalanır
 bakteriyaların təsirinə davamlı olan üzvi birləşmələr sudan ayrılır
 həll olmayan əlavələr sudan ayrılır
 suda olan qiymətli əlavələr ütilləşdirilir
 suda olan zəhərli maddələr zərərsizləşdirilir

53 Tullantı sularının termooksidləşdirici təmizləmə üsulunda nə baş verir?

- suda olan qiymətli əlavələr ütilləşdirilir
 suda olan zəhərli maddələr zərərsizləşdirilir
 suda həll olmuş üzvi birləşmələr parçalanır
 həll olmayan əlavələr sudan ayrılır
 bakteriyaların təsirinə davamlı olan üzvi birləşmələr sudan ayrılır

54 Tullantı sularının təmizləmə üsullarının hansında aktivləşmiş kömürdən istifadə olunur?

- adsorbsiya
 bioloji
 termiki
 ion mübadiləsi
 mexaniki

55 Tullantı sularının təmizləmə üsullarının hansında sintetik iondəyişdirici qətranlardan istifadə olunur?

- adsorbsiya
 bioloji
 termiki
 ion mübadiləsi
 mexaniki

56 Mikroorqanizmlərdən tullantı sularının təmizləmə üsullarının hansında istifadə olunur?

- adsorbsiya
- bioloji
- termiki
- ion mübadiləsi
- mexaniki

57 NEZ-da tullantı sularının mexaniki təmizlənməsində hansı proseslərdən istifadə edilir?

- qaynama
- filtrləmə və hava flotasiyası
- buxarlanma
- hidroliz
- termooksidləşmə

58 İstehsalat məqsədi ilə su məsrəfi nədən asılıdır?

- yalnız neftin emalı sxemindən
- yalnız istifadə olunan hava ilə soyutma aparatlarının sayından
- yalnız emal olunan neftin miqdarından
- hamısından
- yalnız neftin emal dərinliyindən

59 İstehsalatda istifadə olunan təzə suyun məsrəfi nədən asılıdır?

- yalnız zavodun su təchizatı sxemindən
- yalnız təmizlənmiş tullantı sularının miqdarından
- yalnız dövretmə suyunun istifadə dərəcəsiindən
- hamısından
- yalnız zavod ərazisinə düşən yağıntı sularının təmizlənməsindən

60 NEZ-da tullantı sularının axıdılması üçün neçə sistem vardır?

- 1
- 3
- 5
- 4
- 2

61 NEZ-da istilikdaşıyıcı kimi nədən istifadə olunur?

- buxar və ammonyakdan
- qaynar su və duzlu sudan
- buxar və duzlu sudan
- buxar və qaynar sudan
- ammonyak və duzlu sudan

62 NEZ-da tullantı suları hansı zəhərlilik dərəcəsinə malikdirlər?

- yüksək zəhərlilik dərəcəsinə
- az zəhərlilik dərəcəsinə
- cüzi zəhərlilik dərəcəsinə
- zəhərli deyildir
- orta zəhərlilik dərəcəsinə

63 Yuma suyundan təkrar istifadə etdikdə neftin duzsuzlaşması nə qədər olur?

- 95%
- 85%
- 79%
- 99%
- 89%

64 EDQ qurğularında dərin duzsuzlaşdırma əldə etmək üçün hər pilləyə neftə nəzərən nə qədər su verilir?

- 14-20%
- 4-10%
- 2-4%
- 20-25%
- 0-14%

65 EDQ qurğularında dərin duzsuzlaşdırma əldə üçün hər pilləyə 4-10% su verildikdə atılan duzlu tullantı suların miqdarı nə qədər olur?

- 30-40%
- 10-20%
- 0-10%
- 40%-dən çox
- 20-30%

66 Buxar və qaynar su NEZ-da nə kimi istifadə olunur?

- xammal kimi
- katalizator kimi
- soyuducu kimi
- istilikdaşıyıcı kimi
- emulqator kimi]

67 Turşu ədədi artdıqca korroziyanın sürəti necə dəyişir?

- həmişə azalır
- əvvəlcə azalır, sonra isə artır
- əvvəlcə artır, sonra isə azalır
- sabit qalır
- həmişə artır

68 Neft turşusu korroziyasından müdafiə üçün hansı polad təklif olunur?

- legirlənmiş polad
- çox karbonlu polad
- azkarbonlu polad
- heç biri
- yüksək karbonlu polad

69 Turşulu neftlər tərkibində turşu olmayan neftlə qarışdırıldıqda korroziya intensivliyi necə dəyişir?

- azalır
- əvvəlcə azalır sonra artır
- əvvəlcə artır sonra azalır
- sabit qalır
- artır

70 HCl və H₂S birgə təsir etdikdə korroziya prosesi necə dəyişir?

- kəskin passivləşir
- əvvəlcə passivləşir, sonra isə intensivləşir
- əvvəlcə intensivləşir, sonra isə passivləşir
- dəyişmir
- kəskin intensivləşir

71 Neftlərdə neft turşularının olması korroziya prosesinə necə təsir göstərir?

- təsir etmir
- prosesi sabitləşdirir
- prosesi bitirir
- prosesi ləngidir
- prosesi sürətləndirir

72 Korroziyayadan müdafiə məqsədi ilə işlədilən inqibitorlara qoyulan tələblər arasında səhv olanı göstər.

- texnoloji cəhətdən asan istifadə ola bilən olmalı
- oksidləşmə və reduksiyaya davamlı olmalı
- ətraf mühitə zərərli təsir göstərə bilər
- iqtisadi cəhətdən səmərəli olmalı
- kifayət qədər az miqdarda müəyyən olunmuş maksimum müdafiə təsirini təmin etməli

73 Korroziyayadan müdafiə məqsədi ilə işlədilən inqibitorlara qoyulan tələblər arasında səhv olanı göstər.

- texnoloji cəhətdən asan istifadə ola bilən olmalı
- iqtisadi cəhətdən səmərəli olmalı
- xidmət göstərən əməkdaşlara zəhərləyici təsir göstərməməli
- oksidləşmə və reduksiyaya davamlı olmaya bilər
- kifayət qədər az miqdarda müəyyən olunmuş maksimum müdafiə təsirini təmin etməli

74 Korroziyayadan müdafiə məqsədi ilə işlədilən inqibitorlara qoyulan tələblər hansılardır?

- xidmət göstərən əməkdaşlara zəhərləyici təsir göstərməməli
- hamısı
- oksidləşmə və reduksiyaya davamlı olmalı
- kifayət qədər az miqdarda müəyyən olunmuş maksimum müdafiə təsirini təmin etməli
- texnoloji cəhətdən asan istifadə ola bilən olmalı

75 Azərbaycan alimləri tərəfindən "Kaspi-X" inqibitoru neçənci ildə yaradılmışdır?

- 1995-ci ildə
- 1901-ci ildə
- 2011-ci ildə
- 2015-ci ildə
- 2001-ci ildə

76 Korroziyayadan müdafiə məqsədi ilə işlədilən inqibitorlara qoyulan tələblər arasında səhv olanı göstər.

- oksidləşmə və reduksiyaya davamlı olmalı
- xidmət göstərən əməkdaşlara zəhərləyici təsir göstərməməli
- iqtisadi cəhətdən səmərəli olmalı

- texnoloji cəhətdən asan istifadə olunmaya bilər
- kifayət qədər az miqdarda müəyyən olunmuş maksimum müdafiə təsirini təmin etməli

77 Aşağıdakı xüsusiyyətlərdən hansı "Kaspi-X" inqibitoruna aiddir?

- neytrallaşdırıcı istifadəsi tələb olunur
- mühitin pH-ından asılı deyil
- yüksək müdafiə qabiliyyətinə malik deyil
- suda həll olmur
- hamısı

78 Metallara münasibətdə neft turşularının aqressivliyinin asılı olmadığı faktor hansıdır?

- metalın təbiəti
- metalın rəngi
- işçi temperatur
- qatılıq
- axının sürəti

79 Korroziyadan müdafiə məqsədi ilə işlədilən inqibitorlara qoyulan tələblər arasında səhv olanı göstər

- heç biri
- xidmət göstərən əməkdaşlara zəhərləyici təsir göstərməməli
- oksidləşmə və reduksiya davamlı olmalı
- texnoloji cəhətdən asan istifadə ola bilər olmalı
- kifayət qədər az miqdarda müəyyən olunmuş maksimum müdafiə təsirini təmin etməli

80 "Kaspi-X" inqibitoru ilk dəfə harada tətbiq olunmuşdur?

- neft mədənlərində
- H.Ə.Əliyev adına NEZ-da neftin ilkin emalı qurğusunda
- boru kəmərlərində
- elektrodhidrator qurğularında
- krekinq qurğularında

81 "Kaspi-X" inqibitorunun müsbət cəhətləri hansılardır?

- mühitin pH-ından asılı deyil
- yüksək müdafiə qabiliyyətinə malikdir
- suda həll olur
- hamısı
- neytrallaşdırıcı istifadəsi tələb olunmur

82 Aşağıdakı xüsusiyyətlərdən hansı "Kaspi-X" inqibitoruna aiddir?

- yüksək müdafiə qabiliyyətinə malik deyil
- neytrallaşdırıcı istifadəsi tələb olunur
- mühitin pH-ından asılıdır
- heç biri
- suda həll olmur

83 Aşağıdakı xüsusiyyətlərdən hansı "Kaspi-X" inqibitoruna aiddir?

- mühitin pH-ından asılıdır
- neytrallaşdırıcı istifadəsi tələb olunur
- yüksək müdafiə qabiliyyətinə malik deyil

- suda həll olur
 hamısı

84 Aşağıdakı xüsusiyyətlərdən hansı "Kaspi-X" inqibitoruna aiddir?

- neytrallaşdırıcı istifadəsi tələb olunmur
 hamısı
 yüksək müdafiə qabiliyyətinə malik deyil
 suda həll olmur
 mühitin pH-ından asılıdır

85 Aşağıdakı xüsusiyyətlərdən hansı "Kaspi-X" inqibitoruna aiddir?

- mühitin pH-ından asılıdır
 suda həll olmur
 neytrallaşdırıcı istifadəsi tələb olunur
 yüksək müdafiə qabiliyyətinə malikdir
 hamısı

86 Turşu ədədi 2 dəfə artdıqda karbonlu poladların korroziya sürəti neçə dəyişir?

- 2-5 dəfə artır
 10 dəfə artır
 2dəfə azalır
 3 dəfə azalır
 artmır

87 Neft turşularının karbonlu poladlarda yaratdığı korroziyanın sürətinin 2-5 dəfə artmasına nə səbəb olur?

- turşu ədədinin 10 dəfə artması
 turşu ədədinin sabit qalması
 turşu ədədinin 2 dəfə azalması
 turşu ədədinin 3 dəfə azalması
 turşu ədədinin 2 dəfə artması

88 NEZ-nın strukturu, proseslərin rolu və istiqamətləri, əhəmiyyəti və qarşılıqlı əlaqəsi hansı səbəblərdən asılı olaraq dəyişir?

- neftin tərkibindən
 neftin özlülüyündən
 neftin sıxlığından
 neft məhsullarına tələbatın və bazar tələblərinin dəyişməsindən
 neft hasilatından

89 Şəffaf neft məhsulları və neft emalının dərinliyi nəyi xarakterizə edir?

- əsas və köməkçi sexlərin sayını
 neft emalı zavodunun işini
 işçilərin sayını
 sərf olunan elektrik enerjisinin miqdarını
 xam neftin miqdarını

90

$$C = \frac{(B + K + D + A + MP + SQ + H)}{G} \cdot 100$$
 formulunda G nəyi ifadə edir?

- həlledicilərin miqdarı
- neft emalı zavodunun gücünü
- təbii qazların miqdarını
- sıxılmış qazların miqdarını
- mazutun miqdarını

91

$$C = \frac{(B + K + D + A + MP + SQ + H)}{G} \cdot 100$$

formulunda H nəyi ifadə edir?

- həlledicilərin miqdarı
- neft emalı zavodunun gücünü
- mazutun miqdarını
- sıxılmış qazların miqdarını
- təbii qazların miqdarını

92

$$C = \frac{(B + K + D + A + MP + SQ + H)}{G} \cdot 100$$

formulunda SQ nəyi ifadə edir

- sıxılmış qazların miqdarını
- həlledicilərin miqdarı
- təbii qazların miqdarını
- mazutun miqdarını
- neft emalı zavodunun gücünü

93

$$C = \frac{(B + K + D + A + MP + SQ + H)}{G} \cdot 100$$

formulunda MP nəyi ifadə edir?

- benzinin miqdarı
- dizel yanacağıının miqdarı
- aromatik karbohidrogenlərin miqdarı
- maye parafinlərin miqdarı
- kerosinin miqdarı

94

$$C = \frac{(B + K + D + A + MP + SQ + H)}{G} \cdot 100$$

formulunda A nəyi ifadə edir?

- benzinin miqdarı
- dizel yanacağıının miqdarı
- aromatik karbohidrogenlərin miqdarı
- maye parafinlərin miqdarı
- kerosinin miqdarı

95

$$C = \frac{(B + K + D + A + MP + SQ + H)}{G} \cdot 100$$

formulunda D nəyi ifadə edir?

- benzinin miqdarı
- kerosinin miqdarı

- dizel yanacağıının miqdarı
- maye parafinlərin miqdarı
- aromatik karbohidrogenlərin miqdarı

96

$$C = \frac{(B + K + D + A + MP + SQ + H)}{G} \cdot 100$$

formulunda K nəyi ifadə edir?

- kerosinin miqdarı
- benzinin miqdarı
- dizel yanacağıının miqdarı
- aromatik karbohidrogenlərin miqdarı
- maye parafinlərin miqdarı

97

$$C = \frac{(B + K + D + A + MP + SQ + H)}{G} \cdot 100$$

formulunda B nəyi ifadə edir?

- benzinin miqdarı
- kerosinin miqdarı
- maye parafinlərin miqdarı
- aromatik karbohidrogenlərin miqdarı
- dizel yanacağıının miqdarı

98 Neft emalı zavodunun işi nə ilə xarakterizə olunur?

- sərf olunan elektrik enerjisinin miqdarı ilə
- işçilərin sayı ilə
- şəffaf neft məhsulları və neft emalının dərinliyi ilə
- əsas və köməkçi sexlərin sayı ilə
- xam neftin miqdarı ilə

99 Mexaniki, sorbentlərdən istifadə etmək, yandırılma, qum və totf səpmək üsulları NEZ-da hansı məqsədlə tətbiq olunur?

- emal prosesini asanlaşdırmaq məqsədi ilə
- NEZ-nun ərazisinə dağılmış neftin yığılması məqsədi ilə
- NEZ-nun gücünü artırmaq məqsədi ilə
- iqtisadi məqsəd ilə
- alınan məhsulların keyfiyyətini artırmaq məqsədi ilə

100 Məşəl sobalarında yanma zamanı əmələ gələn aerosol hissəciklərinin tərkibi nədən ibarətdir?

- yalnız azot qksidləri
- oksigen və zərərsiz maddələr
- yalnız karbon qazı
- yalnız kükürd oksidləri
- karbonun kondensasiya məhsulları və kanserogen karbohidrogenlər

101 Su hövzələrinin neft və neft emalı məhsulları ilə çirklənməsi hansı miqyasda baş verir?

- kiçik çaylardan, qrunt sularından tutaraq dünya okeanlarına qədər
- yalnız qrunt suları
- yalnız çaylar
- yalnız okeanlar

yalnız dənizlər

102 Su səthində neft pərdəsinin əmələ gəlməsinin qlobal nəticələri hansılardır?

- yağıntıların azalması
- balıqların və planktonların azalması
- səhraların artması
- hamısı
- dəniz heyvanlarının və quşların məhvi

103 NEZ-də benz(a)piren nə zaman əmələ gəlir?

- neftin daşınması zamanı
- ilkin emal zamanı
- məşəl sobalarında yanma zamanı
- neftin anbarlarda saxlanması zamanı
- neftin təmizlənməsi zamanı

104 Su hövzələrinin benz(a)piren ilə yüksək çirklənməsi harada müşahidə olunur?

- Sakit, Atlantik və Hind okeanlarında
- qurunt sularında və çaylarda
- Şimal, Baltik, Xəzər və Aralıq dənizlərində
- heç bir yerdə
- şirin su hövzələrində və göllərdə

105 Meksika körfəzində 4 il ərzində neçə böyük neft tullantısı qeydə alınmışdır?

- 25
- 100
- 50
- 182
- 150

106 Qəzaların aradan qaldırılması zamanı tətbiq olunan üsullardan hansı dayanıqlı toksiki və kanserogen maddələrin əmələ gəlməsinə səbəb olur?

- qalıqların yandırılması
- sorbsiya
- torpağın tam təmizlənməsi
- heç biri
- rekultivasiya

107 Su hövzələrində qəza halını müəyyən etmək üçün Beynəlxalq normativlərə əsasən neft tullantılarının miqdarı nə qədər olmalıdır?

- 100 t-dan çox
- 10 t-dan çox
- 2 t-dan çox
- 200 t-dan çox
- 50 t-dan çox

108 Su səthindən buxarlanmanın 60 % azalmasına nə səbəb olur?

- suyun tərkibindəki oksigen
- suyun axın sürəti
- neft pərdəsi

- suyun tərkibindəki minerallar
 suyun rəngi

109 Neft məhsulları neçə qrupa bölünür?

- 5
 3
 2
 6
 4

110 Mühərrik yanacaqları neçə qrupa bölünür?

- 5
 3
 2
 6
 4

111 Energetik yanacaqlar neçə qrupa bölünür?

- 5
 3
 2
 6
 4

112 Sürtgü yağları neçə qrupa bölünür?

- 5
 3
 2
 6
 4

113 Karbonlu və əlaqələndirici materiallar neçə qrupa bölünür?

- 5
 2
 4
 3
 6

114 Neft-kimya xammalları neçə qrupa bölünür?

- 2
 4
 3
 6
 5

115 Trap-qaz seperatorları nə üçündür?

- neftdən yalnız qazların ayrılması üçün
 neftdən yalnız suyun ayrılması üçün
 neftdən yalnız mexaniki qarışıqların ayrılması üçün
 neftdən mexaniki qarışıqların və suyun ayrılması üçün

neftdən qazların, mexaniki qarışıqların və suyun ayrılması üçün

116 Tərkibindəki kükürdün miqdarına görə neftlər neçə qrupa ayrılır?

- 2
 4
 3
 6
 5

117 Tərkibindəki karbohidrogenlərin miqdarına görə neftlər neçə qrupa ayrılır?

- 2
 4
 3
 6
 5

118 Tərkibindəki qətranın miqdarına görə neftlər neçə qrupa ayrılır?

- 2
 4
 3
 6
 5

119 Tərkibindəki parafinin miqdarına görə neftlər neçə qrupa ayrılır?

- 2
 4
 3
 6
 5

120 Neft emalı zavodlarında qovulmağa verilən neftin tərkibində duzların miqdarı nə qədər olmalıdır?

- 0,1 % kütlə
 3-5 mq/l
 İmamalıdır
 1,5 % kütlə
 5-10 mq/l

121 Mühərrik yağları, transmissiya və ox yağları hansı qrupa aiddir?

- mühərrik yanacaqları qrupuna
 karbonlu və əlaqələndirici material qrupuna
 energetik yanacaqlar qrupuna
 neft yağları qrupuna
 neft-kimya xammalları qrupuna

122 Neft məhsullarının təsnifatını əsasən nə üzrə aparırlar?

- təyinatı
 həcmi
 rəngi
 sıxlığı
 mənbəyi

123 İkinci emal proseslərinin əsas xammalı nədir?

- yüngül neft xammalları
- ağır neft xammalları
- təbii qaz
- benzin
- kerosin

124 Şəffaf neft məhsullarının çıxımı (C) hansı formula ilə hesablanır?

- $$C = \frac{(B + K + A + H + D)}{G} \cdot 100$$
- $$C = \frac{(B + K + MP + SQ)}{G} \cdot 100$$
- $$C = \frac{(\bar{\alpha}M - D\bar{i})}{G} \cdot 100$$
- $$C = \frac{(B + K + D + A + MP + SQ + H)}{G} \cdot 100$$
- $$C = \frac{(\bar{\alpha}M - SM - D\bar{i})}{G} \cdot 100$$

125 Neft emalının dərinliyi (Də) hansı formula ilə hesablanır?

- $$D_{\bar{a}} = \frac{(B + K + MP + SQ)}{G} \cdot 100$$
- $$D_{\bar{a}} = \frac{(B + K + D + A + MP + SQ + H)}{G} \cdot 100$$
- $$D_{\bar{a}} = \frac{(B + K + A + H + D)}{G} \cdot 100$$
- $$D_{\bar{a}} = \frac{(\bar{\alpha}M - D\bar{i})}{G} \cdot 100$$
- $$D_{\bar{a}} = \frac{(\bar{\alpha}M - SM - D\bar{i})}{G} \cdot 100$$

126 $D_{\bar{a}} = \frac{(\bar{\alpha}M - SM - D\bar{i})}{G} \cdot 100$ formulunda SM nəyi ifadə edir?

- soba mazutunun miqdarını
- dönməz itkilərin miqdarını
- NEZ-in gücünü
- təbii qazların miqdarını
- əmtəlik məhsulun miqdarını

127 $D_{\bar{a}} = \frac{(\bar{a}M - SM - Di)}{G} \cdot 100$ formulunda Di nəyi ifadə edir?

- təbii qazların miqdarını
- dönməz itkilərin miqdarını
- soba mazutunun miqdarını
- əmtəlik məhsulun miqdarını
- NEZ-in gücünü

128 $D_{\bar{a}} = \frac{(\bar{a}M - SM - Di)}{G} \cdot 100$ formulunda G nəyi ifadə edir?

- NEZ-in gücünü
- əmtəlik məhsulun miqdarını
- soba mazutunun miqdarını
- dönməz itkilərin miqdarını
- təbii qazların miqdarını

129 Ağır neft məhsulları hansı emal proseslərinin əsas xammaldır?

- ilkin emal prosesi
- mexaniki emal prosesləri
- heç biri
- İkinci emal proseslərinin
- birinci emal prosesi

130 Rusiya Federasiyasında neft emalının həcmi və neft hasilatı uyğun olaraq milyon ton/il hesabı ilə nəyə bərabərdir?

- 800 və 360
- 100 və 200
- 180-200 və 400-450
- 300 və 500
- 700 və 300

131 Benzinin keyfiyyəti hansı halda yüksəlir?

- sektan ədədinin azaldılması zamanı
- oktan ədədinin azaldılması zamanı
- oktan ədədinin artırılması zamanı
- kerosinin miqdarı azalması zamanı
- sektan ədədinin artırılması zamanı

132 Tullantıların avtomatlaşdırılmış monitoring sisteminin (TAMS) vəzifəsi nədir?

- Havadakı zərərli maddələrin konsentrasiyasının təyin edilməsi.
- Hava hövzəsinin vəziyyəti haqqında məlumatların paylanması;
- Atmosfer havasının tərkibinin təyin edilməsi;
- Hava hövzəsinin vəziyyəti haqqında bütün məlumatların alınması və vaxtlı-vaxtında idarəedici təsirlərin qəbul olunması;
- Hava hövzəsindəki zərərli maddələrin miqdarının təyin edilməsi;

133 Tullantıların avtomatlaşdırılmış monitoring sistemində (TAMS) istifadə olunan hərəkətli laboratoriyanın əsas vəzifələrindən biri hansıdır?

- Atmosfer havasının tərkibinin ölçülməsi;
- Müəssisənin ərazisinə daxil olmayan su hövzəsinin monitorinqinin aparılması.
- Texnoloji qurğulardan atılan tullantıların tərkibinə və müəssisənin ərazisindəki atmosfer havasında olan zərərli maddələrin tərkibinə operativ nəzarət;
- Arbitraj təhlilinin aparılması üçün daha az çirklənmiş yerlərdən hava nümunələrinin götürülməsi;
- Atmosfer havasındakı zərərli maddələrin konsentrasiyasının daha az olduğu yerlərin əsaslı tədqiqi və pasportlaşdırılması

134 Tullantıların avtomatlaşdırılmış monitorinq sistemində (TAMS) istifadə olunan hərəkətli laboratoriyanın əsas vəzifələrindən biri hansıdır?

- Müəssisənin ərazisinə daxil olmayan su hövzəsinin monitorinqinin aparılması.
- Atmosfer havasının tərkibinin ölçülməsi;
- Arbitraj təhlilinin aparılması üçün daha az çirklənmiş yerlərdən hava nümunələrinin götürülməsi;
- Atmosfer havasındakı zərərli maddələrin konsentrasiyasının daha çox olduğu yerlərin əsaslı tədqiqi və pasportlaşdırılması;
- Texnoloji qurğulardan atılan tullantıların və müəssisənin ərazisindəki atmosfer havasında olan zərərli maddələrin miqdarının ölçülməsi;

135 Tullantıların avtomatlaşdırılmış monitorinq sistemində (TAMS) istifadə olunan hərəkətli laboratoriyanın əsas vəzifələrindən biri hansıdır?

- Müəssisənin ərazisinə daxil olmayan su hövzəsinin monitorinqinin aparılması.
- Texnoloji qurğulardan atılan tullantıların və müəssisənin ərazisindəki atmosfer havasında olan zərərli maddələrin miqdarının ölçülməsi
- Atmosfer havasındakı zərərli maddələrin konsentrasiyasının daha az olduğu yerlərin əsaslı tədqiqi və pasportlaşdırılması;
- Atmosfer havasının tərkibinin ölçülməsi;
- Arbitraj təhlilinin aparılması üçün daha çox çirklənmiş yerlərdən hava nümunələrinin götürülməsi;

136 Tullantıların avtomatlaşdırılmış monitorinq sistemində (TAMS) istifadə olunan hərəkətli laboratoriyanın əsas vəzifələrindən biri hansıdır?

- Atmosfer havasındakı zərərli maddələrin konsentrasiyasının daha az olduğu yerlərin əsaslı tədqiqi və pasportlaşdırılması;
- Arbitraj təhlilinin aparılması üçün daha az çirklənmiş yerlərdən hava nümunələrinin götürülməsi;
- Atmosfer havasındakı zərərli maddələrin geniş tərkibinin ölçülməsi;
- Müəssisənin ərazisinə daxil olmayan su hövzəsinin monitorinqinin aparılması.
- Texnoloji qurğulardan atılan tullantıların və müəssisənin ərazisindəki atmosfer havasında olan zərərli maddələrin miqdarının ölçülməsi;

137 Tullantıların avtomatlaşdırılmış monitorinq sistemində (TAMS) istifadə olunan hərəkətli laboratoriyanın əsas vəzifələrindən biri hansıdır?

- Arbitraj təhlilinin aparılması üçün daha az çirklənmiş yerlərdən hava nümunələrinin götürülməsi;
- Atmosfer havasındakı zərərli maddələrin konsentrasiyasının daha az olduğu yerlərin əsaslı tədqiqi və pasportlaşdırılması;
- Texnoloji qurğulardan atılan tullantıların və müəssisənin ərazisindəki atmosfer havasında olan zərərli maddələrin miqdarının ölçülməsi;
- Müəssisənin ərazisi daxilindəki su hövzəsinin monitorinqinin aparılması
- Atmosfer havasındakı tərkibinin ölçülməsi;

138 Tullantıların avtomatlaşdırılmış monitorinq sisteminin (TAMS) alət vasitələrinin hansı mənbələrdə yerləşdirilməsi daha əlverişlidir?

- Ekoloji cəhətdən daha təhlükəsiz sayılan zərərli maddə tullantıları mənbələrində;
- Yaşayış mənbələrinə daha az təsir göstərən zərərli maddə tullantıları mənbələrində;
- Ekoloji cəhətdən daha təhlükəli sayılan zərərli maddə tullantıları mənbələrində;
- Məşəl qurğuları tullantıları mənbələrində

- Yaşayış məntəqələrinə təsir göstərməyən zərərli maddə tullantıları mənbələrində.

139 Tullantıların avtomatlaşdırılmış monitoring sisteminin (TAMS) alət vasitələrindən hansı mənbələrdə istifadə etmək olmaz?

- Məşəl qurğuları tullantıları mənbələrində;
 Yaşayış məntəqələrinə təsir göstərən zərərli maddə tullantıları mənbələrində.
 Ekoloji cəhətdən daha çox təhlükəli sayılan zərərli maddə tullantıları mənbələrində
 Yaşayış massivlərinə daha çox təsir göstərən zərərli maddə tullantıları mənbələrində;
 Ekoloji cəhətdən daha təhlükəli sayılan zərərli maddə tullantıları mənbələrində

140 Tullantıların avtomatlaşdırılmış monitoring sisteminin (TAMS) hazırlanması üçün hansı ilkin məlumatlar məlum olmalıdır?

- Heş biri.
 Yalnız tullantı mənbələrinin ilkin xarakteristikası;
 Yalnız tullantı mənbələrinin koordinatları;
 Yalnız tullantı mənbələrinin yerləşdikləri yerin klimatik xarakteristikası;
 Hamısı;

141 Tullantı mənbələrinin ilkin xarakteristikasına hansı göstəricilər aiddir?

- Yalnız tullantıların tərkibi;
 Yalnız boru boğazının diametri;
 Yalnız tullantıların temperaturu
 Hamısı.
 Yalnız tullantı mənbəyinin hündürlüyü;

142 Stasionar postlarda hansı avadanlıqlardan istifadə edilir?

- Xromatoqrafik analizatorlar;
 Amperimetrlər.
 Güc ölçən qurğular;
 Təzyiq manometrləri;
 Temperatur vericiləri;

143 Stasionar postlarda hansı avadanlıqlardan istifadə edilir?

- Temperatur vericiləri;
 Təzyiq manometrləri;
 Güc ölçən qurğular;
 Selektiv qazoanalizatorlar;
 Amperimetrlər.

144 Avtomatlaşdırılmış sistemin mərkəzi məntəqəsində hansı element yerləşdirilir?

- Temperatur vericiləri
 Təzyiq manometrləri;
 Amperimetrlər.
 Modem;
 Güc ölçən qurğular;

145 Avtomatlaşdırılmış sistemin mərkəzi məntəqəsində hansı element yerləşdirilir?

- Güclü mərkəz server-kompyuteri
 Temperatur vericiləri;
 Güc ölçən qurğular;

- Amperimetrlər.
- Təzyiq manometrləri;

146 Avtomatlaşdırılmış sistemin mərkəzi məntəqəsində hansı element yerləşdirilir?

- Qrafiki interfeys;
- Təzyiq manometrləri;
- Güc ölçən qurğular;
- Amperimetrlər
- Temperatur vericiləri;

147 Proqram-cihaz vasitələri kompleksi nə üçün nəzərdə tutulmuşdur?

- Müşahidə məntəqələrindən məlumatların ötürülməsi;
- Cihaz vasitələri üçün proqramların tərtib olunması
- Proqramların tərtib olunması;
- Çıxış məlumatları üçün proqramların hazırlanması.
- Çıxış məlumatlarının emalı;

148 Müşahidə məntəqələrindən məlumatlar necə ötürülür?

- Proqram-cihaz vasitələri kompleksinin köməyi ilə;
- Şifahi;
- Telefon vasitələrinin köməyi ilə;
- Peyklərin və telekommunikasiya şəbəkəsinin köməyi ilə.
- Telekommunikasiya şəbəkəsinin köməyi ilə;

149 Atmosferdəki zərərli maddələrin konsentrasiyası təyin edilərkən hansı meteoroloji göstəricilər də nəzərə alınmalıdır?

- Küləyin sürəti;
- Küləyin istiqaməti;
- Havanın temperaturu
- Hava şəraiti;
- Hamısı.

150 Atmosferdəki zərərli maddələrin konsentrasiyası təyin edilərkən nümunə yerdən hansı məsafədə götürülməlidir?

- 0÷1,5 m;
- 1,5÷3,5 m;
- 6,5÷8,0 m.
- 5,0÷6,5 m;
- 3,5÷5,0 km;

151 Müşahidə məntəqələrində müşahidə aparmaq üçün aşağıdakı hansı proqramlar qrupundan seçim aparılır?

- Tam, natamam, uzadılmış, illik;
- Tam, natamam, uzadılmış, aylıq;
- Tam, natamam, qısaldılmış, illik;
- Tam, natamam, qısaldılmış, aylıq.
- Tam, natamam, qısaldılmış, günlük;

152 Müşahidə məntəqələrinin sayı hesablanarkən onların arasındakı məsafə nə qədər götürülür?

- 4,6÷6 km;

- 3÷4,6 km;
- 1,6÷3 km;
- 0÷1,6 km;
- 6÷7,6 km.

153 Müşahidə məntəqələrinin sayı nədən asılı olaraq seçilir?

- Müəssisəni əhatə edən yaşayış rayonlarındakı əhalinin sayından, müəssisənin sahəsindən, yerin relyefindən və sənayeləşdirmə dərəcəsiindən asılı olaraq;
- Yalnız müəssisəni əhatə edən yaşayış rayonlarındakı əhalinin sayından və sənayeləşdirmə dərəcəsiindən asılı olaraq;
- Yalnız müəssisənin sahəsindən və yerin relyefindən asılı olaraq;
- Yalnız müəssisəni əhatə edən yaşayış rayonlarındakı əhalinin sayından, müəssisənin sahəsindən yerin relyefindən asılı olaraq;
- Yalnız müəssisəni əhatə edən yaşayış rayonlarındakı əhalinin sayından və müəssisənin sahəsindən asılı olaraq;

154 Zonal-funksional metoda uyğun olaraq müşahidə məntəqələri necə yerləşdirilir?

- Müəssisənin perimetri boyunca
- Şəbəkənin düyünlərində;
- Müəssisənin bütün sahəsində
- Müəssisənin istənilən yerində.
- Şəbəkənin istənilən yerində;

155 Müntəzəm müşahidə şəbəkəsində müşahidə məntəqələri necə yerləşdirilir?

- Müəssisənin perimetri boyunca;
- Şəbəkənin düyünlərində;
- Müəssisənin bütün sahəsində;
- Müəssisənin istənilən yerində.
- Şəbəkənin istənilən yerində;

156 Müşahidə məntəqələri hansı sahədə yerləşdirilməlidir?

- Hər tərəfdən açıq olan və külək tutan bərk, tozlanmayan örtüklü sahədə;
- Hər tərəfdən açıq olan və külək tutmayan bərk, tozlanmayan örtüklü sahədə;
- Hər tərəfdən açıq olan və külək tutan yumşaq, qumlu sahədə;
- Qapalı və külək tutmayan bərk, tozlanmayan örtüklü sahədə.
- Hər tərəfdən açıq olan və külək tutmayan yumşaq, qumlu sahədə;

157 Hərəkətli müşahidə məntəqələri nəyi təmin edir?

- Əsas və ən çox yayılan spesifik çirkləndirici maddələrin tərkibində uzunmüddətli dəyişikliklərin aşkar edilməsini;
- Müəssisədə məşəlləlti müşahidələrin aparılmasını və numunələrin yığılmasını;
- Əsas və ən çox yayılan spesifik çirkləndirici maddələrin tərkibində qısamüddətli dəyişikliklərin aşkar edilməsini;
- İstənilən çirkləndirici maddələrin tərkibində qısamüddətli dəyişikliklərin aşkar edilməsini.
- Müəssisədə istənilən müşahidələrin aparılmasını və məlumatların ötürülməsini;

158 Stasionar müşahidə məntəqələri nəyi təmin edir?

- Əsas və ən çox yayılan spesifik çirkləndirici maddələrin tərkibində uzunmüddətli dəyişikliklərin aşkar edilməsini;
- Müəssisədə məşəlləlti müşahidələrin aparılmasını və numunələrin yığılmasını;
- Əsas və ən çox yayılan spesifik çirkləndirici maddələrin tərkibində qısamüddətli dəyişikliklərin aşkar edilməsini;
- İstənilən çirkləndirici maddələrin tərkibində qısamüddətli dəyişikliklərin aşkar edilməsini.
- Müəssisədə istənilən müşahidələrin aparılmasını və məlumatların ötürülməsini;

159 ətraf mühitin avtomatlaşdırılmış monitoring sisteminin tərkibinə nə daxildir?

- Stasionar müşahidə məntəqələri;
- Atmosferin çirklənməsi barədə məlumatların toplanması və emalı mərkəzi;
- Hərəkətli müşahidə sistemləri;
- Heç biri;
- Hamısı;

160 Ekoloji menecment sisteminin idarəedici təsirlərinin 3-cü səviyyə periodu hansı müddəti əhatə edir?

- İlləri
- Bir saati;
- Bir neşə günü;
- Üç ayı
- İki ayı;

161 Ekoloji menecment sisteminin idarəedici təsirlərinin 2-ci səviyyə periodu hansı müddəti əhatə edir?

- İlləri
- Bir saati;
- Bir neşə günü;
- Üç ayı.
- İki ayı;

162 Ekoloji menecment sisteminin idarəedici təsirlərinin 1-ci səviyyə periodu hansı müddəti əhatə edir?

- İlləri
- Bir saati;
- Bir neşə günü;
- Üç ayı.
- İki ayı;

163 Müxtəlif səviyyəli ekoloji menecment sisteminin idarəedici təsirlərinin periodu neçə səviyyəyə bölünür?

- 1;
- 3;
- 2;
- 5;
- 4;

164 Müşahidə postlarından hər gün daxil olan külli miqdarda məlumatların saxlanması, emal olunması və istifadə edilməsi üçün hansı monitoring sisteminin yaradılması daha məqsədəuyğundur?

- Stasionar monitoring sisteminin;
- Yarımavtomatlaşdırılmış monitoring sisteminin;
- Hərəkətli monitoring sisteminin;
- Stasionar və hərəkətli monitoring sistemlərinin
- Avtomatlaşdırılmış monitoring sisteminin;

165 ətraf mühitin monitoring sisteminin yaradılması, tətbiq olunması və işləməsi üçün hansı məsələlərə baxılmalıdır?

- Sistemə olan ümumi tələbatlar, müşahidə postlarının sayı və yerləşdirilməsi;
- Müşahidəyə cəlb olunacaq maddələrin siyahısı və onlara uyğun olan cihazlar;
- Müşahidələrin proqramı və müddəti;
- Hamısı.
- Meteoroloji müşahidələrin təşkili və nümunələrin analizi;

166 ətraf mühitin monitoring sisteminin ən vacib elementlərindən biri hansıdır?

- Real zaman rejimində işləyən verilənlər bazalarının idarə edilməsi sistemi;
- Real zaman rejimində işləyən kükürd oksidlərinin miqdarının idarə edilməsi sistemi;
- Real zaman rejimində işləyən azot oksidlərinin miqdarının idarə edilməsi sistemi;]
- Real zaman rejimində işləyən müşahidlərin idarə edilməsi sistemi.
- Real zaman rejimində işləyən karbohidrogenlərin miqdarının idarə edilməsi sistemi;

167 ətraf mühitin avtomatlaşdırılmış monitoring sisteminin yaradılmasında məqsəd nədir?

- Atmosferin çirklənməsinə və meteoroloji şəraitə fasiləsiz müşahidələr aparmaq yolu ilə ekoloji menecment sisteminin məlumat təminatı;
- Atmosferin çirklənməsində müəssisənin payını müəyyən etmək və qəbul olunan tədbirlərin effektivliyini yoxlamaq;
- Əhaliyə və təsərrüfata vurulan ziyanı aradan qaldırmaq və tədbirlər qəbul etmək üçün bu vəziyyətin qiymətləndirilməsi;
- Heç biri.
- Hamısı;

168 ətraf mühitin avtomatlaşdırılmış monitoring sisteminin yaradılması nə üçün tələb olunur?

- Yalnız müşahidə məntəqələrindən hər gün daxil olan külli miqdarda məlumatların saxlanması üçün;
- Müşahidə məntəqələrindən hər gün daxil olan külli miqdarda məlumatların saxlanması, emal olunması və istifadə edilməsi üçün;
- Yalnız müşahidə məntəqələrindən hər gün daxil olan külli miqdarda məlumatların emal olunması üçün;
- Yalnız müşahidə məntəqələrindən hər gün daxil olan külli miqdarda məlumatların emal olunması və istifadə edilməsi üçün;
- Yalnız müşahidə məntəqələrindən hər gün daxil olan külli miqdarda məlumatların saxlanması və istifadə edilməsi üçün ;

169 Laboratoriya şəbəkəsində nümunənin götürülməsindən nəticələrin alınmasına qədər təxminən nə qədər vaxt keçir?

- 1-2 saat;
- 3-4 saat;
- 2-3 saat;
- 5-6 saat;
- 4-5 saat;

170 ətraf mühitin vəziyyətinə nəzarət olunması üçün istifadə edilən laboratoriya şəbəkəsinin əsas çatışmayan cəhəti nədir?

- Yalnız qeyri-operativ olması;
- Qeyri-operativ və stasionar olması;
- Yalnız dövrülülüyü;
- Qeyri-operativ olması və dövrülülüyü.
- Dövrü və stasionar olması;

171 Məsafədən monitoring üsullarının əsas çatışmayan cəhəti nədir?

- Çox sadə olması;
- Çox ucuz olması;
- Çox mürəkkəb olması
- Stasionar olması.
- Həddindən artıq bahalı olması;

172 Təhlükəli obyektlərdə ətraf mühitin vəziyyəti haqqında analitik ölçmələrin nəticələrini almaq üçün istifadə olunan əsas üsullardan biri hansıdır?

- Stasionar postlarda nümunələrin götürülməsi üsulu;
- Nümunənin götürülməsi, stasionar postlarda analizin aparılması və alınan məlumatın avtomatlaşdırılmış monitorinq sistemində ötürülməsi üsulu;
- Stasionar postlarda analizin aparılması üsulu;
- Bu üsulların heç biri.
- Alınan məlumatların avtomatlaşdırılmış monitorinq sistemində ötürülməsi üsulu;

173 Atmosfer havasının vəziyyətinə nəzarətə nələr aiddir

- çirklənmə mənbəyinin öyrənilməsi
- daha çox toksik maddələrin aşkar edilməsi
- çirkləndirici maddələrin fotokimyəvi və kimyəvi çevrilmələrin tədqiqi
- hamısı
- hava axını ilə çirkləndiricilərin öyrənilməsi

174 Avtomatlaşdırılmış nəzarət sistemlərinin (ANS) həll etdiyi məsələləri hansı qruplara bölmək olar?

- sənaye
- əyalət
- şəhər
- hamısına
- ümumdövlət və qlobal

175 Nəzarət məntəqələri müəssisədə hansı yerlərdə yaradılır?

- müəssisənin mərkəzi zonalarında
- müəssisə tullantılarının ən çox yayıldığı zonalarda
- müəssisə tullantılarının ən az yayıldığı zonalarda
- küləyin yaşayış məntəqəsinə doğru əsdiyi yerlərdə
- Vmüəssisə tullantılarının yayılmadığı zonalarda

176 Tullantılar qaz halında və bərk hissəciklərin tüstü ilə birlikdə olduğu halda olarsa nəzarət məntəqələri müəssisədə hansı yerlərdə yaradılır?

- müəssisənin mərkəzi zonalarında
- müəssisə tullantılarının ən çox yayıldığı zonalarda
- müəssisə tullantılarının ən az yayıldığı zonalarda
- küləyin yaşayış məntəqəsinə doğru əsdiyi yerlərdə
- müəssisə tullantılarının yayılmadığı zonalarda

177 Neftin emalı zamanı korroziyanın artmasına nə səbəb olur?

- neftin tərkibində əmələ gələn xlorid turşusu
- emal prosesinin sürəti
- neftin rəngi
- heç bir səbəb yoxdur
- neftin tərkibindəki karbohidrogenlər

178 Neftin emalını və borularla nəqlini çətinləşdirən səbəb nədir?

- neftlərdə mexaniki qarışıqların olması
- neftin tərkibindəki karbohidrogenlər
- neftin rəngi
- heç bir şey
- neftin iyi

179 Neftin nəqlininin bahalaşmasına nə səbəb olur?

- neftlərdə lay sularının olması
- neftin gıxlığı
- neftin rəngi
- heç bir şey
- neftin tərkibindəki karbohidrogenlər

180 Neft emalı zavodlarında qovulmağa verilən neftin tərkibində suyun miqdarı nə qədər olmalıdır?

- 3-5 mq/l
- 1,5 % kütlə
- 5-10 mq/l
- olmamalıdır
- 0,1 % kütlə

181 Neft emalı zavodlarında qovulmağa verilən neftin tərkibində mexaniki qarışıqların miqdarı nə qədər olmalıdır?

- 3-5 mq/l
- 1,5 % kütlə
- 5-10 mq/l
- olmamalıdır
- 0,1 % kütlə

182 Zərərli maddələrin yayılma dərəcəsini azaltmaq üçün hansı tədbirlər görülür?

- neytrallaşdırma, konservasiya, torpağa basdırma və utilləşdirmə
- konservasiya, torpağa basdırma, utilləşdirmə və səpələmə
- buxarlandırma, konservasiya, torpağa basdırma və utilləşdirmə
- utilləşdirmə, konservasiya, buxarlandırma, neytrallaşdırma
- buxarlandırma, torpağa basdırma, səpələmə

183 Olduqca yüksək tullantı borularının tikilməsi zərərli maddələrin atmosfərə atılmasına necə təsir göstərir?

- azaldır
- çoxaldır
- azaltmır
- get-gedə çoxaldır
- kritik hala gətirir

184 Olduqca yüksək tullantı borularının tikilməsi zərərli maddələrin yayılma dərəcəsinə necə təsir göstərir

- azaldır
- çoxaldır
- azaltmır
- get-gedə çoxaldır
- kritik hala gətirir

185 Olduqca yüksək tullantı borularının tikilməsi nəyi təmin edir?

- tullantıların azalmasını
- zərərli maddələrin yer səthinə yaxın sahələrdə qatılıqlarının az olmasını
- tullantıların çoxalmasını
- heç nəyi
- tullantıların neytrallaşmasını

186 Zərərli maddələrin atmosferə atılmasının azaldılması tədbirlərinə nə aiddir?

- hamısı
- yalnız ətraf mühitin çirklənməsinə səbəb olan ehtiyatlardan istifadəsinin mümkün qədər azaldılması
- yalnız texnoloji proseslərin təkmilləşdirilməsi
- yalnız atılan sənaye qazlarının təmizlənməsi
- yalnız alınan məhsulun keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması

187 Zərərli maddələrin atmosferə atılmasının azaldılması tədbirlərinə nə aid deyil?

- texnoloji proseslərin təkmilləşdirilməsi
- alınan məhsulun keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması
- ətraf mühitin çirklənməsinə səbəb olan ehtiyatlardan istifadəsinin mümkün qədər azaldılması
- atılan sənaye qazlarının təmizlənməsi
- məhsuldarlığı artırmaq

188 Atmosferə zərərli kükürlü birləşmələrin atılmasını azaltmaq üçün nə etmək lazımdır?

- şəffaf neft məhsullarının hidrotəmizlənməsinin keyfiyyətini yaxşılaşdırmaq
- EDQ-lərin sayını artırmaq
- məhsuldarlığı artırmaq
- işçilərin sayını artırmaq
- AVB-lərin sayını artırmaq

189 İstehsalat dəyişmələri nə aiddir?

- mühit və tullantıların monitorinqi sistemlərinin yaradılması
- xammal, rejim avtomatik nəzarət sisteminin tətbiqi
- tərbiyə, təlim
- yeni təmizləmə sistemləri
- ekoloji təmiz məhsul istehsalı

190 Neftin emalı zamanı əmələ gələn zərərli maddələr hansı mənbələrin çirklənməsinə səbəb olur?

- yalnız torpaq örtüyünün
- yalnız atmosferin
- yalnız su hövzələrinin
- su hövzələrinin, atmosferin və torpaq örtüyünün
- yalnız su hövzələri və atmosferin

191 ARDNŞ-nin Ekoloji Siyasətinin əsas məqsədi hansılardır?

- yalnız ətraf mühitin qorunması və ekoloji təhlükəsizliyin təmin olunmasını əsas fəaliyyətin bütün istiqamətlərinə yönəltmək
- yalnız ARDNŞ-nin obyektlərində, müştərək müəssisələrdə və çoxtərəfli müqavilələrdə yeni layihələri həyata keçirərkən ətraf mühitin qorunması
- yalnız ekoloji qaydaların və standartların tətbiqinə nail olmaq
- hamısı
- yalnız ekoloji təhlükəsizliyin təmin olunması məsələlərinin Ekoloji Siyasətə, ən yaxşı təcrübəyə əsaslanmasını təmin etmək

192 ARDNŞ-nin Ekoloji Siyasətinin əsas vəzifələri hansılardır?

- yalnız ətraf mühitin qorunması və ekoloji təhlükəsizliyin idarə olunması sisteminin təkmilləşdirilməsi,
- yalnız mövcud ekoloji problemlərin həllinə yönələn tədbirləri özündə birləşdirən fəaliyyət planlarının hazırlanması və yerinə yetirilməsi;
- yalnız ekoloji təhlükəsizliyin mərhələlərlə beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırılmasına nail olunması;

hamısı

yalnız ətraf təbii mühitə və insanların sağlamlığına təsir edəcək ekoloji risklərin proqnozlaşdırılması, qiymətləndirilməsi sisteminin təkmilləşdirilməsi

193 Neft və neft-kimya sənayelərinin iri müəssisələri təbiətin hansı komponentlərinə zərərli təsir göstərir?

hava, su, torpaq, bitki və heyvanat aləminə

yalnız bitki və heyvanat aləminə

yalnız hava və suya

heç birinə

yalnız bitki və torpağa

194 ARDNŞ ekoloji siyasətinin bu günkü və gələcək fəaliyyətində hansı prinsipi rəhbər tutmamalıdır?

fəaliyyətin bütün sahələrində ətraf mühitin mühafizəsi, ekoloji təhlükəsizlik, təbii ehtiyatlardan istifadə üzrə Azərbaycan Respublikasının qanunlarını rəhbər

fəaliyyətində ekoloji təhlükəsizliyi milli təhlükəsizliyin tərkib hissəsi kimi nəzərə almaq

Azərbaycan Hökumətinin ekologiya üzrə neft-qaz çıxarma və emal sənayesinə aid olan qərarlarının icrasını təmin etmək və daimi nəzarətdə saxlamaq

Azərbaycan Respublikasında neft-qaz sənayesinin keçmiş fəaliyyətdən miras qalmış ekoloji problemləri aradan qaldırmaq

yalnız Azərbaycanda yeni neft emalı zavodlarının tikilməsini və neft məhsulları istehsalının artırılmasını təmin etmək

195 ARDNŞ ekoloji siyasətinin bu günkü və gələcək fəaliyyətində hansı prinsipi rəhbər tutmamalıdır?

idarəetmə və investisiya qərarları qəbul edərkən ekoloji prioritetlərə üstünlük vermək

yalnız Azərbaycanın Xəzər Dənizi sektorunda neft çıxarılmasına aid yeni platformaların yaradılmasını təmin etmək

köhnə texnologiyaların ən müasir texnologiyalarla əvəz edilməsini həyata keçirmək

ekoloji cəhətdən həssas ərazilərdə fəaliyyəti minimuma endirmək

mənfi ekoloji təsirlərə səbəb ola bilən hadisələrin nəticələrinin aradan qaldırılması tədbirlərinə deyil, xəbərdarlıq və qəzalara hazırlıq tədbirlərinin yerinə yetirilməsinə daha çox üstünlük vermək

196 ARDNŞ ekoloji siyasətinin bu günkü və gələcək fəaliyyətində hansı prinsipi rəhbər tutmamalıdır?

Xəzər dənizinə və başqa su hövzələrində çirklənməni qiymətləndirmək, tullantıların atılmasını "0" səviyyəsinə endirmək

ekoloji cəhətdən təmiz və enerjiyə qənaət edən texnologiyalardan istifadə sahəsində beynəlxalq əməkdaşlığı həyata keçirmək

yalnız Azərbaycanda istehsal olunan neft məhsullarının dünya bazarına çıxarılmasını təmin etmək

qəza hadisələri və onların ekoloji nəticələrinin aradan qaldırılması barədə bütün maraqlı tərəfləri təcili məlumatlandırmaq

ARDNŞ-nin və onun struktur təşkilatlarının ətraf mühitin qorunması və ekologiya üzrə yerli, milli və regional proqramlarda aktiv iştirakını təmin etmək

197 Ekoloji Milli Proqrama nələr aiddir?

neft sənayesi ilə bağlı çirkab suların və torpaqların təmizlənməsi, ekoloji təmiz texnologiyaların tətbiqi

ətraf mühit sahəsində mövcud olan bütün problemlərə aid nəzərdə tutulan tədbirlər planı

Abşeron yarımadasında neftlə çirklənmiş torpaqların təmizlənməsi və bərpası

heç biri

hamısı

198 Azərbaycan Respublikasında ekoloji vəziyyətinin yaxşılaşdırılmasına dair 2006 -2010-cu illər üçün Kompleks Tədbirlər Planına nələr aiddir?

- Dünya okeanlarının neftlə çirklənməsinin aradan qaldırılması və bərpası
- hamısı
- ətraf mühit sahəsində mövcud olan bütün problemlərə aid nəzərdə tutulan tədbirlər planı
- Abşeron yarımadasında neftlə çirklənmiş torpaqların təmizlənməsi və bərpası
- heç biri

199 ARDNŞ ekoloji siyasətinin bu günkü və gələcək fəaliyyətində hansı prinsipi rəhbər tutmalıdır?

- yalnız ekoloji cəhətdən həssas ərazilərdə fəaliyyəti minimuma endirmək
- yalnız ekoloji cəhətdən təmiz və enerjiyə qənaət edən texnologiyalardan istifadə sahəsində beynəlxalq əməkdaşlığı həyata keçirmək
- yalnız köhnə texnologiyaların ən müasir texnologiyalarla əvəz edilməsini həyata keçirmək
- hamısını
- yalnız Xəzər dənizində və başqa su hövzələrində çirklənməni qiymətləndirmək, tullantıların atılmasını "0" səviyyəsinə endirmək

200 Azərbaycan Respublikası Beynəlxalq Dəniz Təşkilatı Konvensiyasına hansı ildə qoşulmuşdur?

- 1995-ci ildə
- 2000-ci ildə
- 1999-cu ildə
- 2006-cı ildə
- 2003-cü ildə

201 ətraf mühit və ekoloji təhlükəsizlik sahəsindəki məsələlərin idarə edilməsi vahid sisteminin ətraf mühitin idarə olunması elementinə nələr aiddir?

- qazın məşəldə yandırılması, istixana effekti yaradan qazlar, ətraf mühitin monitorinqi
- ictimai və ətraf mühitə sərmayələr
- yerli icmalarla iş, müraciətlərin qəbulu və problemlərin həlli, müstəqil monitorinq
- heç biri
- hamısı

202 Azərbaycan Respublikası Xəzər dənizinin su mühitinin qorunması üzrə Çərçivə Konvensiyasına hansı ildə qoşulmuşdur?

- 1995-ci ildə
- 2000-ci ildə
- 1999-cu ildə
- 2006-cı ildə
- 2003-cü ildə

203 ətraf mühit və ekoloji təhlükəsizlik sahəsindəki məsələlərin idarə edilməsi vahid sisteminin Davamlı inkişafa dəstək elementinə nələr aiddir?

- qazın məşəldə yandırılması, istixana effekti yaradan qazlar, ətraf mühitin monitorinqi
- ictimai və ətraf mühitə sərmayələr
- yerli icmalarla iş, müraciətlərin qəbulu və problemlərin həlli, müstəqil monitorinq
- heç biri
- hamısı

204 ətraf mühit və ekoloji təhlükəsizlik sahəsindəki məsələlərin idarə edilməsi vahid sisteminin əməyin təhlükəsizliyi və sağlamlıq elementinə nələr aiddir?

- qazın məşəldə yandırılması, istixana effekti yaradan qazlar, ətraf mühitin monitorinqi
- ictimai və ətraf mühitə sərmayələr
- yerli icmalarla iş, müraciətlərin qəbulu və problemlərin həlli, müstəqil monitorinq

- heç biri
 hamısı

205 Azərbaycan Respublikası Bioloji müxtəliflik üzrə Konvensiyaya hansı ildə qoşulmuşdur?

- 1995-ci ildə
 2000-ci ildə
 1999-cu ildə
 2006-cı ildə
 2003-cü ildə

206 Azərbaycan Respublikası Davamlı üzvü birləşmələr üzrə Stokholm Konvensiyasına hansı ildə qoşulmuşdur?

- 1995-ci ildə
 2000-ci ildə
 1999-cu ildə
 2006-cı ildə
 2003-cü ildə

207 ətraf mühit üzrə Milli Fəaliyyətə nələr aiddir?

- Azərbaycanda neft sənayesi ilə bağlı çirkab suların və torpaqların təmizlənməsi, ekoloji təmiz texnologiyaların tətbiqi
 ətraf mühit sahəsində mövcud olan bütün problemlərə aid nəzərdə tutulan tədbirlər planı
 Dünya okeanlarının neftlə çirklənməsinin aradan qaldırılması və bərpası
 heç biri
 hamısı

208 ətraf mühit və ekoloji təhlükəsizlik sahəsindəki məsələlərin idarə edilməsi vahid sisteminin Təhlükəsizlik və insan hüquqları elementinə nələr aiddir?

- qazın məşəldə yandırılması, istixana effekti yaradan qazlar, ətraf mühitin monitorinqi
 ictimai və ətraf mühitə sərmayələr
 yerli icmalarla iş, müraciətlərin qəbulu və problemlərin həlli, müstəqil monitorinq
 heç biri
 hamısı

209 ətraf Mühitin Qorunması sahəsində strategiyaya hansı istiqamət aid deyil?

- iqlim Dəyişmələri sahəsində Fəaliyyət Strategiyaları və Planları
 bioloji müxtəlifliyin qorunması strategiyası
 neft dağılmalarının və ekoloji risklərin azaldılması planları
 çoxsəviyyəli və Hərtərəfli Monitorinq Planları;
 ölkə daxili və xarici işgüzar əməkdaşlıq planları

210 Rektifikasiya ilə qovulma zamanı nə baş verir?

- istilik və kütlə mübadiləsi
 enerji mübadiləsi
 ion mübadiləsi
 heç biri
 yalnız istilik mübadiləsi

211 Rektifikasiya prosesində $B=G/W$ düsturu nəyi ifadə edir?

- alınan məhsulun miqdarını

- buxar ədədini
- kalondakı boşqabların sayını
- fleqma ədədini
- xamallın miqdarını

212 Rektifikasiya prosesində $R=L/D$ düsturu nəyi ifadə edir?

- fleqma ədədini
- kalondakı boşqabların sayını
- alınan məhsulun miqdarını
- xamallın miqdarını
- buxar ədədini

213 Bİrdəfəlik buxarlandırma sxemi üzrə neftin qovulması zamanı hansı qurğulardan istifadə olunur?

- yalnız rektifikasiya kalonu
- yalnız soba və rektifikasiya kalonu
- nasos, istilikdəyişdirici, elektrodehidrotor, soba, rektifikasiya kalonu
- heç biri
- yalnız elektrodehidrotor və rektifikasiya kalonu

214 Bİrdəfəlik buxarlandırma sxemi üzrə neftin qovulması zamanı şəffaf neft məhsulları hansı qurğuda alınır?

- rektifikasiya kalonunda
- elektrodehidrotorda]
- sobada
- heç birində
- istilik dəyişdiricidə

215 Bİrdəfəlik buxarlandırma sxemi üzrə neftin qovulması zamanı mazut hansı qurğuda alınır?

- rektifikasiya kalonunda
- elektrodehidrotorda
- sobada
- heç birində
- istilik dəyişdiricidə

216 Bİrdəfəlik buxarlandırma sxemi üzrə neftin qovulması zamanı xam neft nasosla hansı qurğuya ötürülür?

- rektifikasiya kalonuna
- elektrodehidrotora
- sobaya
- heç birinə
- istilik dəyişdiriciyə

217 Bİrdəfəlik buxarlandırma sxemi üzrə neftin qovulması zamanı sobadan çıxan neft hansı qurğuya ötürülür?

- heç birinə
- istilik dəyişdiriciyə
- elektrodehidrotora
- sobaya
- rektifikasiya kalonuna

218 Bİrdəfəlik buxarlandırma sxemi üzrə neftin qovulması zamanı su və duzlar hansı qurğudan xaric

olur?

- istilik dəyişdiricidən
- sobadan
- rektifikasiya kalonundan
- heç birindən
- elektrodhidratordan

219 Bİrdəfəlik buxarlandırma sxemi üzrə neftin qovulması zamanı suvarma hansı qurğuda aparılır?

- istilik dəyişdiricidə
- sobada
- rektifikasiya kalonunda
- heç birində
- elektrodhidratorda

220 Bİrdəfəlik buxarlandırma sxemi üzrə neftin qovulması zamanı buxar qaz qarışığı hansı qurğudan xaric olur?

- istilik dəyişdiricidən
- sobadan
- rektifikasiya kalonundan
- heç birindən
- elektrodhidratordan

221 Rektifikasiya kalonunun ayırma qabliyyətinə təsir göstərən amillər hansılardır?

- fleqma ədədi
- maye və buxar fazalarının nisbəti
- əlaqə pillələrinin sayı
- hamısı
- buxar ədədi

222 Neftin birbaşa qovulması zamanı alınan fraksiyaların təqribi temperatur intervalı (°C) necə olur? Səhv cavabı göstər.

- qazoyl 300-350
- liqroin 170-200
- benzin 170-dək
- mazut 100-dək
- kerosin 200-300

223 Tələbata uyğun məhsullar almaq üçün rektifikasiya kalonu lazım olan hansı parametərə malik olmalıdır?

- fleqma və buxar ədədi
- xammalın verilmə yeri
- təzyiq və temperatur
- hamısına
- boşqabların sayı

224 Qəzaların aradan qaldırılması zamanı tətbiq olunan qalıqların yandırılması üsulu nəyə səbəb olur?

- torpağın münbitliyinin artmasına
- dayanıqlı toksiki və kanserogen maddələrin əmələ gəlməsinə
- torpağın tam təmizlənməsinə
- heç bir səbəb yaratmır

oksigenin miqdarının artmasına

225 Neft NEZ-ə hansı yollarla daşınır?

- dəmir yolu və avtomobillərlə
- boru kəməri, su yolu və hava yolu ilə
- boru kəməri, su yolu və dəmir yolu ilə
- hava yolu, avtomobillərlə və tankerlərlə
- dəmir yolu, avtomobillərlə və tankerlərlə

226 Dənizə 1t neft axıdıldıqda əmələ gələn təbəqənin sahəsi təqribən nə qədər olur?

- 12km²
- 20 km²
- 15 km²
- 30 km²
- 22 km²

227 Hal-hazırda NEZ-nun ərazisinə dağılmış neftin yığılması üçün hansı metodlardan istifadə edirlər?

- yalnız fiziki
- mexaniki və bəzi hallarda sorbentlərlə
- yalnız bioloji
- heç biri
- yalnız kimyəvi

228 4 il ərzində 182 böyük neft tullantısı qeydə alınan hansı su hövzəsidir?

- İran körfəzi
- Sakit okean
- Xəzər dənizi
- Şimal dənizi
- Meksika körfəzi

229 NEZ-nun ərazisinə dağılmış neftin yığılması üçün hansı üsullar tətbiq olunur?

- qum və totf səpmək
- sorbentlərdən istifadə etmək
- mexaniki
- hamısı
- yandırılma

230 NEZ-nun ərazisinə dağılmış neft hansı üsullarla yığılır?

- yalnız yandırılma
- yalnız mexaniki
- mexaniki, sorbentlərdən istifadə etmək, yandırılma, qum və totf səpmək
- yalnız qum və totf səpmək
- yalnız sorbentlərdən istifadə etmək

231 Şaquli inteqrasiya olunmuş neft şirkəti nə deməkdir?

- neftin çıxarılması, nəqli və neft emalı ilə məşğul olan şirkət
- neftin çıxarılması və emalı ilə məşğul olan şirkət
- bütün neft biznesini birləşdirən şirkət
- marketinq və hazır məhsullarının reallaşdırılması ilə məşğul olan şirkət
- neft-kimya məhsulları istehsal edən şirkət

232 Bütün neft biznesini birləşdirən şirkət necə adlanır?

- marketinq və hazır məhsullarının reallaşdırılması məşğul olan şirkət
- şaquli inteqrasiya olunmuş neft şirkəti
- neft-kimya məhsulları istehsal edən şirkət
- neftin çıxarılması və emalı ilə məşğul olan şirkət
- neftin çıxarılması və nəqli ilə məşğul olan şirkət

233 Yaxın və Orta Şərqi neft yataqlarının işlənməsində hansı şirkətlərin əhəmiyyətli rolu oldu?

- Exxon, Mobil, Amoko, Texako, Galf, BP, Shell
- Exxon, Mobil, Cheron, Texako, Galf, BP, Shell
- Exxon, Mobil, Cheron, Amoko, BP
- Exxon, Mobil, Texako, BP, Shell, Standart Oil
- Exxon, Mobil, Cheron, Texako, Galf, Shell, Statoyl

234 ABŞ-da neft emalının həcmi və neft hasilatı uyğun olaraq milyon ton/il hesabı ilə nəyə bərabərdir?

- 180-200 və 400-450
- 100 və 200
- 300 və 500
- 700 və 300
- 800 və 360

235 Qərbi Avropada neft emalının həcmi və neft hasilatı uyğun olaraq milyon ton/il hesabı ilə nəyə bərabərdir?

- 800 və 360
- 100 və 200
- 180-200 və 400-450
- 300 və 500
- 700 və 300

236 OPEK-in təşkilat ölkələrinin ən çox gündəlik neft hasilatı kvotası hansı ölkəyə məxsusdur?

- BƏƏ
- Venesuela
- Küveyt
- Səudiyyə Ərəbistanı
- İran

237 İlk neft emalı zavodlarında alınan məhsullardan hansının o dövrdə istifadə yeri var idi?

- yalnız kerosin
- kerosin və mazut
- benzin və mazut
- kerosin, benzin, ağır qalıqlar
- kerosin və benzin

238 1928-ci ildə yaradılan beynəlxalq neft karterinə hansı şirkətlər daxil idi?

- Exxon, Mobil, Cheron, Texako, Galf, BP, Shell
- Exxon, Mobil, Amoko, Texako, Galf, BP, Shell
- Exxon, Mobil, Texako, BP, Shell, Standart Oil
- Exxon, Mobil, Cheron, Amoko, BP
- Exxon, Mobil, Texako, BP, Shell, Standart Oil

239 Rusiyada ilk neft emalı zavodu harada tikilmişdi?

- Volqa çayı sahilində
- Yaltada
- Mozdokda
- Uxta çayı sahilində
- Uzaq Sibirdə

240 Akademik Yusif Məmmədəliyev (1905-1961) əsas elmi işləri hansı sahəni əhatə edir?

- kinetika və termodinamikası sahəsini
- neft çıxarma texnologiyası sahəsini
- biotexnologiyalar sahəsini
- neftin və neft qazlarının katalitik emalı sahəsini
- katalizatorların yaradılmasını sahəsini

241 İlk neft emalı zavodlarının "mazut" xəndəklərində hansı məhsullar yandırılırdı?

- kerosin və benzin
- yalnız kerosin
- benzin və ağır qalıqlar
- kerosin, benzin, ağır qalıqlar
- kerosin və ağır qalıqlar

242 Dünya şöhrətli azərbaycanlı alim Yusif Məmmədəliyev müharibə dövründə ən əhəmiyyətli ixtirası nə idi?

- yuyucu maddələr və silisium-üzvi birləşmələr alınması
- neftin və neft qazlarının katalitik emalı
- piroliz məhsullarından plastik kütlə istehsalı
- yüksək oktanlı aviasiya benzininin alınması
- naftalan neftinin təsir mexanizminin öyrənilməsi

243 Azərbaycanda neft kimya elminin inkişafında Yusif Məmmədəliyevin rolu nədədir?

- yalnız yüksəkixtisaslı elmi kadrlar hazırlanmasında
- yalnız yüksək oktanlı aviasiya benzininin ixtirasında
- yalnız naftalan neftinin təsir mexanizminin öyrənilməsində
- hamısı
- yalnız neftin və neft qazlarının katalitik emalı öyrənilməsində

244 Akademik R.H. İsmayılovun (1909-1972) əsas elmi işləri hansı sahəni əhatə edir?

- katalizatorların yaradılmasını
- neft kimyası və neft emalı texnologiyası sahəsini
- neftin və neft qazlarının katalitik emalı sahəsini
- biotexnologiyalar sahəsini
- kinetika və termodinamikası sahəsini

245 Azərbaycanda neft kimya elminin inkişafında hansı alimlərin rolu olmuşdur?

- Y.H. Məmmədəliyev, M.F.Nağıyev, B.Ə.Budaqov və s
- M.F.Nağıyevin, V.Q.Şuxov, R.H. İsmayılov və s
- R.H. İsmayılov, Y.H. Məmmədəliyev M.F.Nağıyev və s.
- V.Q.Şuxov, D.İ.Mendeleyev, B.Ə.Budaqov və s.
- R.H. İsmayılov, D.İ.Mendeleyev, Y.H. Məmmədəliyev və s.

246 Akademik M.F.Nağıyevin (1908-1975) əsas elmi işləri hansı sahəni əhatə edir?

- katalizatorların yaradılması sahəsini
- neft kimyası və neft emalı texnologiyası sahəsini
- neftin və neft qazlarının katalitik emalı sahəsini
- biotexnologiyalar sahəsini
- neft kimyası və texnologiyası, kimyəvi reaksiyaların kinetika və termodinamikası sahəsini

247 Avtonəqliyyat tullantılarının tərkibindəki SO_x – i azaltmaq üçün hansı tədbirlər görülür?

- Yanacağın tərkibindəki kükürd azaldılır və azkükürlü yanacaqlardan istifadə edilir;
- Yanacağın tərkibindəki karbonun nisbi payı azaldılır;
- Mühərrikin yanma kamerasının forması təkmilləşdirilir, sıxma dərəcəsi və hava artıqlıq əmsalı azaldılır;
- Etilsəzləşdirilmiş benzinlərdən istifadə edilir.
- Benzinin buxarlanmasını azaldan xüsusi konstruksiyalı benzin çənlərindən istifadə edilir

248 Avtonəqliyyat tullantılarının tərkibindəki qurğuşun birləşmələrini azaltmaq üçün hansı tədbirlər görülür?

- Yanacağın tərkibindəki kükürd azaldılır və azkükürlü yanacaqlardan istifadə edilir;
- Yanacağın tərkibindəki karbonun nisbi payı azaldılır;
- Mühərrikin yanma kamerasının forması təkmilləşdirilir, sıxma dərəcəsi və hava artıqlıq əmsalı azaldılır;
- Etilsəzləşdirilmiş benzinlərdən istifadə edilir.
- Benzinin buxarlanmasını azaldan xüsusi konstruksiyalı benzin çənlərindən istifadə edilir;

249 Avtonəqliyyat tullantılarının tərkibindəki NO_x necə yaranır?

- Mühərrikin silindrindəki kükürdün oksidləşməsi nəticəsində;
- Mühərrikin silindrində natamam yanma nəticəsində;
- Mühərrikin silindrindəki azotun oksidləşməsi nəticəsində;
- Oktan ədədini artırmaq üçün benzinə əlavə olunan aşqarın tərkibində silindrə daxil olması nəticəsində
- Mühərrikin silindrində tam yanma nəticəsində;

250 Avtonəqliyyat tullantılarının tərkibindəki CO necə yaranır?

- Mühərrikin silindrindəki azotun oksidləşməsi nəticəsində;
- Mühərrikin silindrində tam yanma nəticəsində;
- Mühərrikin silindrində natamam yanma nəticəsində;
- Oktan ədədini artırmaq üçün benzinə əlavə olunan aşqarın tərkibində silindrə daxil olması nəticəsində.
- Mühərrikin silindrindəki kükürdün oksidləşməsi nəticəsində

251 Avtonəqliyyat tullantılarının tərkibindəki CO₂ necə yaranır?

- Mühərrikin silindrindəki azotun oksidləşməsi nəticəsində;
- Mühərrikin silindrində tam yanma nəticəsində;
- Mühərrikin silindrində natamam yanma nəticəsində;
- Oktan ədədini artırmaq üçün benzinə əlavə olunan aşqarın tərkibində silindrə daxil olması nəticəsində.
- Mühərrikin silindrindəki kükürdün oksidləşməsi nəticəsində;

252 Avtonəqliyyat tullantılarının tərkibindəki SO_x necə yaranır?

- Mühərrikin silindrindəki azotun oksidləşməsi nəticəsində;
- Mühərrikin silindrində tam yanma nəticəsində;
- Mühərrikin silindrində natamam yanma nəticəsində;
- Oktan ədədini artırmaq üçün benzinə əlavə olunan aşqarın tərkibində silindrə daxil olması nəticəsində
- Mühərrikin silindrindəki kükürdün oksidləşməsi nəticəsində;

253 Avtonəqliyyat tullantılarının tərkibindəki qurğuşun birləşmələri necə yaranır?

- Mühərrikin silindrindəki azotun oksidləşməsi nəticəsində;
- Mühərrikin silindrində tam yanma nəticəsində;
- Mühərrikin silindrində natamam yanma nəticəsində;
- Oktan ədədini artırmaq üçün benzinə əlavə olunan aşqarın tərkibində silindrə daxil olması nəticəsində. 22.03
- Mühərrikin silindrindəki kükürdün oksidləşməsi nəticəsində;

254 Avtonəqliyyat tullantılarının tərkibindəki karbohidrogenlər necə yaranır?

- Mühərrikin silindrində tam yanma nəticəsində;
- Oktan ədədini artırmaq üçün benzinə əlavə olunan aşqarın tərkibində silindrə daxil olması nəticəsində.
- Mühərrikin silindrindəki azotun oksidləşməsi nəticəsində;
- Mühərrikin silindrindəki kükürdün oksidləşməsi nəticəsində;
- Mühərrikin silindrində natamam yanma nəticəsində;

255 Avtonəqliyyat tullantılarının tərkibindəki NO – nun hansı əlamətləri var?

- Pis iyə malikdir, ümumi toksiki və zəhərləyici təsirə malikdir və qaz halındadır;
- Qonur rəngdədir, boğucu iyə malikdir və qaz halındadır
- Rəngsizdir, suda pis həll olur və qaz halındadır;
- Suda yaxşı həll olur, kəskin iyə malikdir və qaz halındadır. 22.02
- Rəngsizdir, iy və dadı yoxdur, suda pis həll olur, yana bilir və qaz halındadır;

256 Avtonəqliyyat tullantılarının tərkibindəki NO₂ – nin hansı əlamətləri var?

- Pis iyə malikdir, ümumi toksiki və zəhərləyici təsirə malikdir və qaz halındadır;
- Qonur rəngdədir, boğucu iyə malikdir və qaz halındadır
- Rəngsizdir, suda pis həll olur və qaz halındadır;
- Suda yaxşı həll olur, kəskin iyə malikdir və qaz halındadır.
- Rəngsizdir, iy və dadı yoxdur, suda pis həll olur, yana bilir və qaz halındadır;

257 Avtonəqliyyat tullantılarının tərkibindəki CO – nun hansı əlamətləri var?

- Pis iyə malikdir, ümumi toksiki və zəhərləyici təsirə malikdir və qaz halındadır;
- Qonur rəngdədir, boğucu iyə malikdir və qaz halındadır
- Rəngsizdir, suda pis həll olur və qaz halındadır;
- Suda yaxşı həll olur, kəskin iyə malikdir və qaz halındadır
- Rəngsizdir, iy və dadı yoxdur, suda pis həll olur, yana bilir və qaz halındadır;

258 Avtonəqliyyat tullantılarının tərkibindəki C_nH_m – in hansı əlamətləri var?

- Pis iyə malikdir, ümumi toksiki və zəhərləyici təsirə malikdir və qaz halındadır;
- Qonur rəngdədir, boğucu iyə malikdir və qaz halındadır
- Rəngsizdir, suda pis həll olur və qaz halındadır;
- Suda yaxşı həll olur, kəskin iyə malikdir və qaz halındadır. 22.02
- Rəngsizdir, iy və dadı yoxdur, suda pis həll olur, yana bilir və qaz halındadır;

259 Avtonəqliyyat tullantılarının tərkibindəki SO₂ və SO₃ – ün hansı əlamətləri var?

- Pis iyə malikdir, ümumi toksiki və zəhərləyici təsirə malikdir və qaz halındadır;
- Qonur rəngdədir, boğucu iyə malikdir və qaz halındadır;
- Rəngsizdir, suda pis həll olur və qaz halındadır;
- Suda yaxşı həll olur, kəskin iyə malikdir və qaz halındadır.
- Rəngsizdir, iy və dadı yoxdur, suda pis həll olur, yana bilir və qaz halındadır;

260 Benz(a)piren nədir?

- Yanacaqın tərkibindəki ağır molekullu karbohidrogenlərdir
- Konserogen xassəli politsiklik aromatik karbohidrogenlərdən ibarət olub, yüksək bioloji aktivliyə malikdir;
- Yanacaqın oksidləşməsinin aralıq məhsullarıdır və çox zəhərlidir;
- Sulfatlar, metal oksidləri və abraziv hissəciklərdir.
- Yanacaqın tərkibindəki karbohidrogenlərin krekinqinin məhsuludur

261 Qurum nədir?

- Yanacaqın tərkibindəki ağır molekullu karbohidrogenlərdir
- Konserogen xassəli politsiklik aromatik karbohidrogenlərdən ibarət olub, yüksək bioloji aktivliyə malikdir;
- Yanacaqın oksidləşməsinin aralıq məhsullarıdır və çox zəhərlidir;
- Sulfatlar, metal oksidləri və abraziv hissəciklərdir.
- Yanacaqın tərkibindəki karbohidrogenlərin krekinqinin məhsuludur

262 Həll oluna bilən dispers hissəciklər nədir?

- Yanacaqın tərkibindəki ağır molekullu karbohidrogenlərdir
- Konserogen xassəli politsiklik aromatik karbohidrogenlərdən ibarət olub, yüksək bioloji aktivliyə malikdir;
- Yanacaqın oksidləşməsinin aralıq məhsullarıdır və çox zəhərlidir;
- Sulfatlar, metal oksidləri və abraziv hissəciklərdir. 21.01
- Yanacaqın tərkibindəki karbohidrogenlərin krekinqinin məhsuludur

263 Həll olunmayan dispers hissəciklər nədir?

- Yanacaqın oksidləşməsinin aralıq məhsullarıdır və çox zəhərlidir;
- Yanacaqın tərkibindəki karbohidrogenlərin krekinqinin məhsuludur;
- Konserogen xassəli politsiklik aromatik karbohidrogenlərdən ibarət olub, yüksək bioloji aktivliyə malikdir;
- Sulfatlar, metal oksidləri və abraziv hissəciklərdir.
- Yanacaqın tərkibindəki ağır molekullu karbohidrogenlərdir;

264 Fotokimyəvi smog nədir?

- Əsasən kükürlü anhidridlərdən ibarət olan qaz şəkilli çirkləndiricilərin, toz hissəciklərinin və duman damlalarının qarışığı;
- Çirkləndirici maddələrin günəş şüalarının, xüsusən də ultrabənövşəyi şüaların, təsiri altında parçalanmasından yaranan təkrar hava çirklənməsidir;
- Qaz şəkilli çirkləndiricilərin, toz hissəciklərinin, duman damlalarının, habelə istilik sistemlərinin buxarlarının donmasından yaranan kristalların qarışığı;
- Heç biri.
- Yer planeti səthinin orta temperaturu ilə onun kosmosdakı radiasiya temperaturu arasındakı fərq;

265 İstixana effekti nədir?

- Əsasən kükürlü anhidridlərdən ibarət olan qaz şəkilli çirkləndiricilərin, toz hissəciklərinin və duman damlalarının qarışığı;
- Çirkləndirici maddələrin günəş şüalarının, xüsusən də ultrabənövşəyi şüaların, təsiri altında parçalanmasından yaranan təkrar hava çirklənməsidir;
- Qaz şəkilli çirkləndiricilərin, toz hissəciklərinin, duman damlalarının, habelə istilik sistemlərinin buxarlarının donmasından yaranan kristalların qarışığı;
- Heç biri.
- Yer planeti səthinin orta temperaturu ilə onun kosmosdakı radiasiya temperaturu arasındakı fərq;

266 İstixana effektinin artmasına aşağıdakı qazlardan hansı daha çox təsir edir?

- Karbon qazı;
- Dəm qazı;
- Azot qazı;
- Kükürd qazı;

Heç biri.

267 Turşulu yağışlar necə yaranır?

- Azot və kükürd oksidlərinin atmosferdəki nəmlikdə həll olması nəticəsində;
 Dəm qazı və kükürd oksidlərinin atmosferdəki nəmlikdə həll olması nəticəsində;
 Dəm qazı və azot oksidlərinin atmosferdəki nəmlikdə həll olması nəticəsində;
 Karbon qazı və kükürd oksidlərinin atmosferdəki nəmlikdə həll olması nəticəsində;
 Karbon qazı və azot oksidlərinin atmosferdəki nəmlikdə həll olması nəticəsində.

268 Turşulu yağışlar ətraf mühitə necə zərərli təsir göstərir?

- Yalnız bitki aləmini məhv edir;
 Yalnız metal konstruksiyaların korroziyasını sürətləndirir;
 Yalnız canlı orqanizmlərə zərərli təsir göstərir;
 Heç bir zərərli təsir göstərmir
 Bitki aləmini məhv edir və metal konstruksiyaların korroziyasını sürətləndirir.

269 Temperatur inversiyası nədir?

- Yüksəklik artdıqca havanın temperaturunun əvvəlcə artması sonra isə azalması.
 Yüksəklik artdıqca havanın temperaturunun əvvəlcə azalması sonra isə artması;
 Yüksəklik artdıqca havanın temperaturunun artması;
 Yüksəklik artdıqca havanın temperaturunun azalması;
 Yüksəklik artdıqca havanın temperaturunun sabit qalması;

270 Ekoloji xarakteristikaları yaxşılaşdırılmış benzinin fərqli xüsusiyyətləri hansılardır?

- Buxarlanmasının az olması və tərkibində kükürdün çox olması;
 Buxarlanmasının kiçik olması və tərkibində aromatik karbohidrogenlərin az olması;
 Buxarlanmasının kiçik olması və tərkibində aromatik karbohidrogenlərin çox olması;
 Buxarlanmasının yüksək olması və tərkibində kükürdün az olması
 Buxarlanmasının yüksək olması və tərkibində aromatik karbohidrogenlərin az olması;

271 Monitoring sisteminin strukturu neçə hissədən ibarətdir?

- 5
 3
 2
 6
 4

272 Qlobal monitoring sistemi nəyə nəzarət edir?

- təbiətdə baş verən hadisələrə
 hər hansı bir bölgə daxilində gedən proseslərə
 konkret antropogen mənbəyin təsirinə
 dünyada baş verən proseslərə
 ölkə daxilində baş verən hadisələrə

273 Baza monitoring sistemi nəyə nəzarət edir?

- təbiətdə baş verən hadisələrə
 hər hansı bir bölgə daxilində gedən proseslərə
 konkret antropogen mənbəyin təsirinə
 dünyada baş verən proseslərə
 ölkə daxilində baş verən hadisələrə

274 Milli monitoring sistemi nəyə nəzarət edir?

- təbiətdə baş verən hadisələrə
- hər hansı bir bölgə daxilində gedən proseslərə
- konkret antropogen mənbəyin təsirinə
- dünyada baş verən proseslərə
- ölkə daxilində baş verən hadisələrə

275 Regional monitoring sistemi nəyə nəzarət edir?

- təbiətdə baş verən hadisələrə
- hər hansı bir bölgə daxilində gedən proseslərə
- konkret antropogen mənbəyin təsirinə
- dünyada baş verən proseslərə
- ölkə daxilində baş verən hadisələrə

276 Lokal monitoring sistemi nəyə nəzarət edir?

- təbiətdə baş verən hadisələrə
- hər hansı bir bölgə daxilində gedən proseslərə
- konkret antropogen mənbəyin təsirinə
- dünyada baş verən proseslərə
- ölkə daxilində baş verən hadisələrə

277 Hansı monitoring sistemi impakt adlanır?

- Ətraf mühitə təsir edən sel, vulkan, zəlzələ, quraqlıq və s. proseslərə nəzarət edən monitoring
- xüsusi bioindikatorların köməyi ilə aparılan monitoring
- radiometrik cihazlarla təchiz olunmuş uçan aparatlar vasitəsilə aparılan monitoring
- regional və lokal antropogen təsirə məruz qalan öüsusi təhlükəli zonalarda keçirilən monitoring
- Ümumilikdə biosferin bütün subyektlərinin kimyəvi tərkibinə həmçinin kimyəvi çirkləndiricilərin yayılmasına nəzarət edən monitoring

278 Hansı monitoring sistemi ekobiokimyəvi adlanır?

- ətraf mühitə təsir edən sel, vulkan, zəlzələ, quraqlıq və s. proseslərə nəzarət edən monitoring
- xüsusi bioindikatorların köməyi ilə aparılan monitoring
- radiometrik cihazlarla təchiz olunmuş uçan aparatlar vasitəsilə aparılan monitoring
- regional və lokal antropogen təsirə məruz qalan öüsusi təhlükəli zonalarda keçirilən monitoring
- ümumilikdə biosferin bütün subyektlərinin kimyəvi tərkibinə həmçinin kimyəvi çirkləndiricilərin yayılmasına nəzarət edən monitoring

279 Hansı monitoring sistemi bioloji adlanır?

- ətraf mühitə təsir edən sel, vulkan, zəlzələ, quraqlıq və s. proseslərə nəzarət edən monitoring
- xüsusi bioindikatorların köməyi ilə aparılan monitoring
- radiometrik cihazlarla təchiz olunmuş uçan aparatlar vasitəsilə aparılan monitoring
- regional və lokal antropogen təsirə məruz qalan öüsusi təhlükəli zonalarda keçirilən monitoring
- ümumilikdə biosferin bütün subyektlərinin kimyəvi tərkibinə həmçinin kimyəvi çirkləndiricilərin yayılmasına nəzarət edən monitoring

280 Hansı monitoring sistemi kimyəvi adlanır?

- ətraf mühitə təsir edən sel, vulkan, zəlzələ, quraqlıq və s. proseslərə nəzarət edən monitoring
- xüsusi bioindikatorların köməyi ilə aparılan monitoring
- radiometrik cihazlarla təchiz olunmuş uçan aparatlar vasitəsilə aparılan monitoring
- regional və lokal antropogen təsirə məruz qalan öüsusi təhlükəli zonalarda keçirilən monitoring

- ümumilikdə biosferin bütün subyektlərinin kimyəvi tərkibinə həmçinin kimyəvi çirkləndiricilərin yayılmasına nəzarət edən monitoring

281 Hansı monitoring sistemi fiziki adlanır?

- ətraf mühitə təsir edən sel, vulkan, zəlzələ, quraqlıq və s. proseslərə nəzarət edən monitoring
- xüsusi bioindikatorların köməyi ilə aparılan monitoring
- radiometrik cihazlarla təchiz olunmuş uçan aparatlar vasitəsilə aparılan monitoring
- regional və lokal antropogen təsirə məruz qalan öüsusi təhlükəli zonalarda keçirilən monitoring
- ümumilikdə biosferin bütün subyektlərinin kimyəvi tərkibinə həmçinin kimyəvi çirkləndiricilərin yayılmasına nəzarət edən monitoring

282 Hava hövzəsinin (atmosferin) monitoringinin əsas məqsədi nədir?

- Məlum mənbələrdən zərərli maddələrin hava hövzəsinə daxil olmasına nəzarət edilməsi;
- Yalnız atmosfərə atılan kükürd oksidlərinin miqdarına nəzarət olunması;
- Yalnız atmosfərə atılan azot oksidlərinin miqdarına nəzarət olunması;
- Ekoloji qanunvericilik normalarına uyğunluğun və texnoloji proseslərin effektivliyinin yoxlanması
- Yalnız atmosfərə atılan azot və kükürd oksidlərinin miqdarına nəzarət olunması;

283 Hava hövzəsinin (atmosferin) monitoringinin əsas vəzifələrindən biri nədir?

- Ekoloji qanunvericilik normalarına uyğunluğun və texnoloji proseslərin effektivliyinin yoxlanması.
- Yalnız atmosfərə atılan azot və kükürd oksidlərinin miqdarına nəzarət olunması;
- Yalnız atmosfərə atılan kükürd oksidlərinin miqdarına nəzarət olunması;
- Yalnız atmosfərə atılan azot oksidlərinin miqdarına nəzarət olunması;
- Məlum mənbələrdən zərərli maddələrin hava hövzəsinə daxil olmasına nəzarət edilməsi;

284 Hava hövzəsinə çirkləndirməyə görə sənaye sahələri arasında neft emalı və neftkimyası neçənci yeri tutur?

- 4-cü;
- 2-ci;
- 1-ci;
- 5-ci;
- 3-cü;

285 İldə 12 milyon ton neft emal edən NEZ-da suyun ümumi məsrəfi hansı həcimdədir?

- 430000 m³/sutka
- 230000 m³/sutka
- 130000 m³/sutka
- 530000 m³/sutka
- 330000 m³/sutka

286 AVB qurğularında çox pilləli buxar ejektorları üçün məhsuldarlıqdan asılı olaraq nə qədər buxar istifadə olunur?

- 25-30 ton
- 3-15 ton
- 0-3 ton
- 30 tondan çox
- 15-25 ton

287 NEZ-da su harada istifadə olunur?

- istehsalatda, təsərrüfatda, yanğına qarşı

- yalnız təsərrüfatda
- yalnız istehsalatda
- yalnız istehsalatda və təsərrüfatda
- yalnız yanğına qarşı

288 Tullantı suları bir neçə zəhərlilik dərəcəsinə malikdirlər. NEZ-da tullantı suları hansılara malikdir?

- yüksək zəhərlilik dərəcəsinə
- cüzi zəhərlilik dərəcəsinə
- zəhərli deyildir
- orta zəhərlilik dərəcəsinə
- az zəhərlilik dərəcəsinə

289 NEZ-da istehsalatda, təsərrüfatda, yanğına qarşı ən çox istifadə edilən maddə hansıdır?

- neft məhsulları
- su
- xam neft
- benzin
- su buxarı

290 İstehsalatda istifadə olunan təzə suyun məsrəfi nədən asılı deyil?

- zavod ərazisinə düşən yağıntı sularının təmizlənməsindən
- emal olunan neftin miqdarından
- zavodun su təchizatı sxemindən
- işçilərin sayından
- təmizlənmiş tullantı sularının miqdarından

291 NEZ-da buxar və qaynar sudan necə istifadə olunur?

- istilikdaşıyıcı kimi
- yuyucu vasitə kimi
- soyuducu reagent kimi
- xammal kimi
- inqibitor kimi

292 NEZ-da tullantı sularının miqdarı və tərkibi nədən asılıdır?

- xam neftin sıxlığından
- texnoloji qurğularda tətbiq olunan temperaturdan
- texnoloji qurğularda yerinə yetirilən ekoloji tədbirlərin düzgünlüyündən
- heç nədən
- texnoloji qurğularda tətbiq olunan təzyiqdən

293 NEZ-da düzgün təşkil olunmuş kanalizasiya sistemin nə əhəmiyyəti vardır?

- qəzaların qarşısını alır
- şəffaf neft məhsullarının çıxımını artırır
- neft məhsullarının keyfiyyətini artırır
- heç bir əhəmiyyəti yoxdur
- ətraf mühiti qoruyur

294 ətraf mühiti yüksək zəhərliliyə malik sulardan qorumaq üçün NEZ-də nə düzgün təşkil olunmalıdır?

- neft məhsullarının daşınması
- neftin nəqli

- kanalizasiya sistemi
- qurğuların iş rejimi
- ərazinin təmizlənməsi

295 İstehsalat məqsədi ilə su məsrəfi nədən asılı deyil?

- fəhlələrin sayından
- emal olunan neftin miqdarından
- neftin emalı sxemindən
- neftin emal dərinliyindən
- istifadə olunan hava ilə soyutma aparatlarının sayından

296 Yuma suyunun səmərəliliyini artırmaq üçün nə etmək lazımdır?

- onun təkrar istifadəsi sxemini yaratmaq
- onu qızdırmaq
- ondan təkrar istifadə etməmək
- onu başqa reagentlə əvəz etmək
- heç nə

297 NEZ-da təsərrüfatda və yanğına qarşı istifadə edilən suyun məsrəfi nədən asılıdır?

- neftin emal dərinliyindən
- işçilərin və qəzaların sayından
- istifadə olunan hava ilə soyutma aparatlarının sayından
- emal olunan neftin miqdarından
- neftin emalı sxemindən

298 EDQ-da gedən proseslər üçün hansı sulardan istifadə olunur?

- çay suları və dövretmə suları
- yalnız şirin su
- dəniz suyu
- yalnız dövretmə suları
- istənilən su

299 EDQ-nun tullantı sularının çirkliliyinin artması yuma suyunun mühiti ilə necə bağlıdır?

- pH =7 olduqda
- pH= 4 olduqda
- pH > 8 olduqda
- yuma suyunun mühitinin heç bir təsiri yoxdur
- pH < 6 olduqda

300 Mühafizə qatı yaradaraq su qlobullarının birləşməsinə nə mane olur?

- deemulqatorlar
- təbii emulqatorlar
- həll olmuş duzlar
- hər şey
- su damcıları

301 Müxtəlif konstruksiyalı elektrodhidratorlarda dəyişməyən nədir?

- heç nə
- formaları
- ölçüləri

daxili qurğular

qurğunun hündürlüyünün təxminən yarısı səviyyəsində asılmış elektrodlar

302 Konstruksiyalarından asılı olaraq EDQ-nin elektrodları arasındakı məsafə hansı həddə olur?

50-100mm

50-200mm

100-200mm

100-300mm

120-400mm

303 Orta dispersli emulsiyalarda su damcılarının diametri nə qədər olur?

50 mkm-dən çox

0,1-20 mkm-ə qədər

20-25 mkm

0,01 mkm

0,005mkm-dən az

304 Kobud dispersli emulsiyalarda su damcılarının diametri nə qədər olur?

20-25 mkm

0,01 mkm

0,005mkm-dən az

50 mkm-dən çox

0,1-20 mkm-ə qədər

305 Su damcılarının diametri 0,1-20mkm-ə qədər olan neft emulsiyaları hansılardır?

kobud dispersli emulsiyalar

adi dispersli emulsiyalar

heç biri

xırda dispersli emulsiyalar

orta dispersli emulsiyalar

306 Su damcılarının diametri 20-25mkm olan neft emulsiyaları hansılardır?

adi dispersli emulsiyalar

kobud dispersli emulsiyalar

orta dispersli emulsiyalar

xırda dispersli emulsiyalar

heç biri

307 Su damcılarının diametri 50 mkm-dən çox olan neft emulsiyaları hansılardır?

heç biri

orta dispersli emulsiyalar

kobud dispersli emulsiyalar

xırda dispersli emulsiyalar

adi dispersli emulsiyalar

308 Neftlər su-neft emulsiyaları əmələ gətirməyə görə neçə qrupa bölünürlər?

5

4

3

6

309 Neftin özlülüyününü artırmaq neft emulsiyalarına necə təsir edir

- emulsiyaların çoxalmasına səbəb olur
- emulsiyalara heç bir təsir göstərmir
- emulsiyaların dağılma sürətini artırır
- emulsiyaların dağılma sürətini azaldır
- emulsiyaların kimyəvi tərkibini dəyişir

310 Deemulqatorlara qoyulan xüsusi tələblər hansılardır?

- neftin xassələrini dəyişməməlidir
- zəhərli olmamalıdır
- hamısı
- su ilə reaksiyaya girməməlidir
- korroziya aqresivliyi göstətməməlidir

311 Su-neft emulsiyalarında təbii emulqator rolunu nə oynayır?

- üzvi turşular,
- mineral duzlar, qazlar, yüngül karbohidrogenlər
- asfaltenlər, qətranlar, parafinlər, bərk hissəciklər
- səmt qazları
- heç biri

312 Xırda dispersli emulsiyalarda su damcılarının diametri nə qədər olur?

- 20-25 mkm
- 0,1-20mkm-ə qədər
- 50 mkm-dən çox
- 0,01 mkm
- 0,005mkm-dən az

313 əgər damcıların ölçüsü böyük, su və neftin sıxlıqlarının nisbəti böyük çox fərqli, neftin özlülüyü kiçikdirsə, bu damcıların çökmə sürətinə necə təsir edir?

- çökmə sürəti çox aşağı olur
- çökmə sürəti dəyişmir
- çökmə sürəti əvvəlcə yüksək sonra isə aşağı olur
- çökmə sürəti əvvəlcə aşağı sonra isə yüksək olur
- çökmə sürəti çox yüksək olur

314 Hansı qrup neftdə xloridlərin miqdarı çox olur?

- IV qrupda
- heç birində
- I qrupda
- III qrupda
- II qrupda

315 Hansı qrup neftdə mexaniki qarışıqların miqdarı sabit qalır?

- hamısında
- IV qrupda
- III qrupda
- II qrupda

I qrupda

316 Neftin mädändən çıxarılması və emala qədərki mähələləri hansılardır?

- krekinq, termokimyəvi deemulsasiya, səmt qazlarının çıxması
- hasilat, rektifikasiya, termokimyəvi deemulsasiya, nəql etmə
- hasilat, stabilləşmə və çökmə, termokimyəvi deemulsasiya, nəql etmə, səmt qazlarının çıxması
- stabilləşmə və çökmə, termiki krekinq, səmt qazlarının çıxması
- stabilləşmə və çökmə, piroliz, nəql etmə, səmt qazlarının çıxması

317 Mädändən çıxarılan neft hansı proseslərə uğradılır?

- yalnız səmt qazından təmizlənir
- birbaşa nəql olunur
- birbaşa emala göndərilir
- heç bir prosesə uğramadan tutumlara yığılır
- zərərli qarışıqlardan, səmt qazından və sudan təmizlənir

318 Neft quyudan çıxarıldıqdan sonra neft emulsiyalarında qocalma hadisəsinə nə səbəb olur?

- neftin tərkibindəki su
- neftin sıxlığı
- neftin uzun müddət saxlanması
- heç biri
- neftin rəngi

319 Yüksək parafinli neftlərin 1 sutka qalması nəticəsində tərkibindəki qocalmış emulsiyaları dağıtmaq üçün deemulqator sərfi neçə dəfə artır?

- 4
- 2
- 1
- 0
- 3

320 Neft emala göndərilmədən qabaq hansı proseslərə məruz qalır?

- duzsuzlaşdırma, susuzlaşdırma, mexaniki qarışıqlardan təmizlənmə
- yalnız susuzlaşdırma
- yalnız duzsuzlaşdırma
- qovma
- yalnız mexaniki qarışıqlardan təmizlənmə

321 Neftlərdə həll olmuş bəzi birləşmələr ondan nə zaman kənarlaşdırılır?

- susuzlaşdırılma prosesində
- emala hazırlanarkən
- termiki və katalitik parçalanmalar zamanı
- quyudan çıxarılan zaman
- duzsuzlaşdırılma prosesində

322 Yalnız termiki və katalitik parçalanmalar zamanı neftin tərkibindən kənarlaşdırılan birləşmələr hansılardır?

- suda həll olmuş duzlar
- neftdə həll olan birləşmələr
- neftdə həll olmayan su

- mexaniki qarışıqlar
- səmt qazları

323 Neftdən qazların, mexaniki qarışıqların və suyun ayrılması üçün hansı qurğulardan istifadə edilir?

- trap-qaz seperatorlarından
- rektifikasiya kalonlarından
- nasoslardan
- heç birindən
- xüsusi gölməçələrdən

324 Təşkil olunmuş tədbirlərə hansılar aiddir?

- xammal, rejim avtomatik nəzarət sisteminin tətbiqi və yeni təmizləmə sistemləri
- xammal, rejim avtomatik nəzarət sisteminin tətbiqi və istehsalat dəyişmələri
- tərbiyə, təlim və istehsalat dəyişmələri
- yeni təmizləmə sistemləri və istehsalat dəyişmələri
- xammal, rejim avtomatik nəzarət sisteminin tətbiqi və tərbiyə, təlim

325 Texnoloji tədbirlərə hansılar aiddir?

- xammal, rejim avtomatik nəzarət sisteminin tətbiqi və yeni təmizləmə sistemləri
- xammal, rejim avtomatik nəzarət sisteminin tətbiqi və istehsalat dəyişmələri
- tərbiyə, təlim və istehsalat dəyişmələri
- yeni təmizləmə sistemləri və istehsalat dəyişmələri
- xammal, rejim avtomatik nəzarət sisteminin tətbiqi və tərbiyə, təlim

326 Mazutdan alınan mineral yağlar texniki məqsədlər üçün istifadə edilən nəyi əvəz etdi?

- bitki yağları və heyvan piylərini
- təmizləyici vasitələri
- suyu
- heç nəyi
- qızdırıcı reagenti

327 Bakıda ilk neftayırma zavodu (qurğusu) neçənci ildə tikilmişdir?

- 1859-cu ildə
- 1979-cu ildə
- 1949-cu ildə
- 2004-cü ildə
- 1994-cü ildə

328 . "Neft Daşları" yatağı neçənci ildə kəşf edildi?

- 1859-cu ildə
- 1979-cu ildə
- 1949-cu ildə
- 2004-cü ildə
- 1994-cü ildə

329 "Əsrin müqaviləsi" neçənci ildə imzalandı?

- 1859-cu ildə
- 1979-cu ildə
- 1949-cu ildə
- 2004-cü ildə

1994-cü ildə

330 əgər damcıların ölçüsü və su və neftin sıxlıqlarının nisbəti böyük deyilsə (ağır neftlər), neftin özlülüyü də yüksəkdirsə, bu damcıların çökmə sürətinə necə təsir edir?

- çökmə sürəti çox aşağı olur
 çökmə sürəti çox yüksək olur
 çökmə sürəti dəyişmir
 çökmə sürəti əvvəlcə yüksək sonra isə aşağı olur
 çökmə sürəti əvvəlcə aşağı sonra isə yüksək olur

331 Neft-qaz sıralı karbohidrogen yataqlarına adətən yerin hansı dərinliyində rast gəlinir?

- 100÷300 m dərinliyində;
 500÷1000 m dərinliyində;
 300÷500 m dərinliyində;
 3000÷15000 m dərinliyində.
 1000÷3000 m dərinliyində;

332 Neftin sıxlığı nə qədərdir?

- 0,15-0,45 q/sm³ ;
 0,65-1,05 q/sm³ ;
 0,45-0,65 q/sm³ ;
 1,35-1,65 q/sm³ .
 1,05-1,35 q/sm³ ;

333 Yüngül neftin sıxlığı hansı hədlərdə olur?

- 0,15-0,45 q/sm³ ;
 0,65-0,83 q/sm³ ;
 0,45-0,65 q/sm³ ;
 0,83-0,86 q/sm³ ;
 0,86-1,05 q/sm³ .

334 Yanacaq kimi mazutdan istifadə etməyə nə imkan verən forsunkanı kim kəşf edən alimin adı hansıdır?

- heç biri
 İ.M.Qubkin
 Y.H.Məmmədəliyev
 V.Q.Şuxov
 D.İ.Mendeleyev

335 Beynəlxalq neft karteri hansı neft yataqlarının işlənməsində əhəmiyyətli rol oynadı?

- Orta Asiyanın
 Avropanın
 Yaxın və Orta Şərqi
 heç birinin
 Amerikanın

336 Standart Oil şirkəti məhkəmənin qərarı ilə neçə şirkətə ayrıldı?

- 11
 30
 20

- 40
 38

337 1911-ci ildə məhkəmənin qərarı ilə 38 şirkətə parçalanan şirkət hansı idi?

- Amoko
 Exxon
 Şhell
 BP
 Standart Oil

338 Standart Oil şirkəti neçənci ildə məhkəmənin qərarı ilə 38 şirkətə ayrıldı?

- 1911
 1870
 2011
 1900
 1970

339 Neftin emalının elmi əsasları kim tərəfindən işlənib hazırlanmışdır?

- alman alimləri tərəfindən
 rus alimləri tərəfindən
 Darvin tərəfindən
 Nobel qardaşları tərəfindən
 Rokfeller tərəfindən

340 Buxar qazanlarında yanacaq kimi mazutdan istifadə etməyə nə imkan verən forsunkanı kim kəşf etmişdir?

- V.Q.Şuxov
 Y.H.Məmmədəliyev
 D.İ.Mendeleyev
 heç biri
 İ.M.Qubkin

341 Uxta çayı sahilində neft emalı zavodu neçənci ildə tikilmişdi?

- 1745
 1823
 1864
 2001
 1990

342 Mozdok şəhəri yaxınlığında neft emalı zavodu neçənci ildə tikilmişdi?

- 1990
 1864
 1745
 2001
 1823

343 Asiyada neft emalının həcminə görə lider olan kompaniya hansılardır?

- SOKAR
 Exxon Corp.və Mobil Corp.
 Sinopec

- Royal Dutch/Shell
 BP

344 Avropada neft emalının həcminə görə lider olan kompaniya hansılardır?

- SOKAR
 Exxon Corp.və Mobil Corp.
 Sinopec
 Royal Dutch/Shell
 BP

345 Dünyada neft emalının həcminə görə lider olan kompaniya hansılardır?

- SOKAR
 Exxon Corp.və Mobil Corp.
 Sinopec
 Royal Dutch/Shell
 BP

346 Forsunkanın kəşfi nəyə imkan yaratdı?

- neft emalının inkişafına
 benzindən istifadə etməyə
 kerosindən istifadə etməyə
 buxar qazanlarında yanacaq kimi mazutdan istifadə etməyə
 neft istehsalının artmasına

347 Neft emalının həcminə görə avropada lider olan kompaniyalar hansılardır?

- Royal Dutch/Shell və Statoil
 SOCAR və Royal Dutch/Shell
 Galf və Texako
 Exxon Corp.və Mobil Corp.;
 BP, Sinopec

348 ABŞ-da sənaye yanacağı kimi nədən istifadə olunur?

- dizel yanacağı
 benzin
 təbii qaz
 mazut
 kerosin

349 Azərbaycanda elektrik stansiyalarında əsas yanacaq kimi nədən istifadə olunur?

- qazoyl
 kerosin
 benzin
 dizel yanacağı
 mazut

350 Bir neft emalı zavodunun orta gücü (mln ton/il) nə qədərdir?

- 6,64
 5,44
 6,47
 5,48

8,05

351 Neft emalının həcminə görə müafiq ardıcılıqla dünyada, avropada və asiyada lider olan kompaniyalar hansılardır?

- Exxon Corp.və Mobil Corp.; Sinopec; Royal Dutch/Shell
 Exxon Corp.və Mobil Corp.; Royal Dutch/Shell; Sinopec
 Sinopec; Exxon Corp.və Mobil Corp.; Royal Dutch/Shell
 Royal Dutch/Shell; BP; Sinopec
 BP; Exxon Corp.və Mobil Corp.; SOCAR

352 Beynəlxalq neft karteri hansı ildə yaradılmışdır?

- 1928
 1932
 1920
 1925
 1911

353 İlk şaquli inteqrasiya olunmuş şirkət hansı idi?

- Standart Oil
 Şhell
 Amoko
 BP
 Exxon

354 Şəffaf neft məhsullarının sənayedə istifadəsinin yeni əsrinin başlanmasına nə səbəb oldu?

- yeni emal üsulları
 daxili yanma mühərriklərinin kəşfi
 neft emalının artması
 forsunkanın kəşfi
 neft hasilatının artması

355 Mazutdan mineral yağların alınması mümkünlüyünü ilk dəfə kim göstərmişdir?

- heç biri
 İ.M.Qubkin
 Y.H.Məmmədəliyev
 D.İ.Mendeleyev
 V.Q.Şuxov

356 Buxar qazanlarında yanacaq kimi mazutdan istifadə etməyə nə imkan yaratdı?

- forsunkanın kəşfi
 mazut istehsalı
 neft istehsalının artması
 neft emalının inkişafı
 heç biri

357 İlk neft emalı zavodlarında hansı məhsullar alınırdı?

- kerosin, benzin, ağır qalıqlar
 yalnız kerosin
 kerosin və mazut
 benzin və mazut

kerosin və benzin

358 Orta ağırlıqlı neftin sıxlığı hansı hədlərdə olur?

- 0,45-0,65 q/sm³ ;
 0,83-0,86 q/sm³ ;
 0,65-0,83 q/sm³ ;
 0,86-1,05 q/sm³ .
 0,15-0,45 q/sm³ ;

359 Ağır neftin sıxlığı hansı hədlərdə olur?

- 0,83-0,86 q/sm³ ;
 0,65-0,83 q/sm³ ;
 0,86-1,05 q/sm³ .
 0,15-0,45 q/sm³ ;
 0,45-0,65 q/sm³ ;

360 Qazma baltasının kəsici hissəsi hansı materialdan hazırlanır?

- bərk çuqundan, dəmirdən və ya poladdan;
 almaz, kəsici keramika və ya bərk çuqundan;
 alüminium, kəsici keramika və ya bərk xəlitədən;
 almaz, olad və ya bərk çuqundan;
 almaz, kəsici keramika və ya bərk xəlitədən;

361 Qazma baltası hansı dövrlərlə və hansı istiqamətdə fırladılır?

- 500 dövr sürətlə saat əqrəbi istiqamətində
 1000 dövr sürətlə saat əqrəbi istiqamətində;
 100 dövr sürətlə saat əqrəbi istiqamətində;
 100 dövr sürətlə saat əqrəbinin əksinə;
 500 dövr sürətlə saat əqrəbi əksinə;

362 Bir barrel neçə litrə bərabərdir?

- 30, 983 litr
 158,983 litr
 108,983 litr
 78, 983 litr
 208,983 litr

363 Hər il dünya bazarında satışı çıxarılan neftin neçə %-i OPEK-in nəzarətindədir?

- 30%-i
 40%-i
 50%-i
 60%-i
 10%-i

364 Petrofak firmasının ELOU-AVT-2 qurğusu hansı dövlətə məxsusdur?

- Kanadaya
 Böyük Britaniyaya
 Fransaya
 ABŞ-a
 Cənubi Koreyaya

365 2006-cı ildə Azərneftyağ NEZ-də hansı sahələrdə iqtisadi-ekoloji cəhətdən önəmli olan təşkilati-texniki tədbirlər həyata keçirilmişdir?

- yalnız atmosfer və hava mühitinin mühafizəsi
- yalnız xəzər dənizinin mühafizəsi
- yalnız torpağın və yaşıllığın mühafizəsi
- yalnız istehsalat və məişət tullantılarının zərərsizləşdirilməsi
- hamısı

366 2000-ci ildə Azərneftyağ NEZ-də yeni bitum Bituroks (Perner Avstriya) kompleksinin tam istismara verilməsi nəticəsində Xəzər dənizinə atılan təmizlənmiş istehsalat suları bir ildə nə qədər azalmışdır?

- 700 min m³
- 600 min m³
- 300 min m³
- 400 min m³
- 500 min m³

367 2006-cı ildə Azərneftyağ NEZ-ə Petreco kompaniyası tərəfindən nə təklif olunmuşdur?

- hamısı
- yeni rektifikasiya kolonunun quraşdırılması
- yeni ELOU-AVT qurğusunun quraşdırılması
- yeni bitum qurğusunun quraşdırılması
- yeni sistemli texnoloji təmizləmə qurğusunun quraşdırılması

368 2006-cı il ərzində H.Əliyev ad. Azərneftyanacaq NEZ-də ətraf mühitin mühafizəsi üzrə hansı işlər həyata keçirilmişdir?

- yalnız bioloji təmizləyici qurğu rekonstruksiya edilmiş
- yalnız zavodla Güzdək neft bazası arası boru xətləri dəyişdirilmiş
- yalnız zavodun bir sexində flotator qovşağındakı nasoslar daha yüksək məhsuldarlıqlı nasoslarla əvəz edilmiş
- yalnız çirklənmiş ərazilər abadlaşdırılaraq yeni ağac əkilmişdir
- hamısı

369 2000-ci ildə Azərneftyağ NEZ-də hansı qurğu tam istismara verilmişdir?

- yeni rektifikasiya kolonu
- yeni ELOU-AVT qurğuları
- yeni bitum «Bituroks» («Perner» Avstriya) qurğusu
- hamısı
- heç biri

370 2000-ci ildə Azərneftyağ NEZ-də yeni bitum Bituroks (Perner Avstriya) kompleksinin tam istismara verilməsi nəticəsində atmosfer hava mühitinə buraxılan zərərli maddələr bir ildə nə qədər azalmışdır?

- 200 ton
- 400 ton
- 500 ton
- 300 ton
- 100 ton

371 Azərbaycanca 2012-ci ildə emal olunmuş neftə görə təkrar emal qurğularının faktiki məhsuldarlığı nə qədər artmışdır?

- 12,9 %
- 14,1 %
- 10,4 dəfə
- 2,8 %
- 8 %

372 Azərneftyanacaq Neft Emalı Zavodunun illik istehsal gücü nə qədərdir?

- 17 mln. ton
- 14 mln. ton
- 11 mln. ton
- 8,2 mln. ton
- 5,2 mln. ton

373 Neftayırma müəssisələrində də alınan istehsalat sularından necə istifadə olunmalıdır?

- müəssisənin qızdırılma sistemində istifadə olunmalıdır
- təmizlənmədən müəssisənin kanalizasiya sistemində qaytarılmalıdır
- müəssisənin həyətə sahəsinin suvarılmasında istifadə olunmalıdır
- təmizlənmədən dənizə axıdılmalıdır
- təmizləndikdən sonra müəssisənin dövrü su sistemində qaytarılmalıdır

374 Azərneftyağ Neft Emalı Zavodunun illik istehsal gücü nə qədərdir?

- 8,2 mln. ton
- 11 mln. ton
- 14 mln. ton
- 17 mln. ton
- 5,2 mln. ton

375 Laki İnjenirinq firmasının ELOU-AVT-2 qurğusu hansı dövlətə məxsusdur?

- ABŞ-a
- Fransaya
- Böyük Britaniyaya
- Kanadaya
- Cənubi Koreyaya

376 Azərneftyağ NEZ-də ELOU-AVT-2 (Petrofak) və ELOU-AVT-2 (Laki İnjenirinq) qurğularının tam istismara verilməsi nəyə səbəb olmuşdur?

- istehsalat sularının keyfiyyətinin artmasına
- yalnız zavodun iqtisadi göstəricilərinin yaxşılaşmasına
- istehsalat sularının keyfiyyətinin artmasına və ekoloji göstəricilərinin yaxşılaşmasına
- zavodun iqtisadi və ekoloji göstəricilərinin yaxşılaşmasına
- yalnız zavodun ekoloji göstəricilərinin yaxşılaşmasına

377 1997-2006-cı illər ərzində Azərneftyağ NEZ-də həyata keçirilən yenidənqurma işləri 1996-cı ilə nisbətən 2006-cı ildə ətraf mühitin mühafizəsinə necə təsir göstərmişdir?

- bir ildə dənizə atılan neft məhsulları tullantıları qarışıqlığının miqdarı 304 ton azalmışdır
- bir ildə dənizə atılan neft məhsulları tullantıları qarışıqlığının miqdarı 104 ton azalmışdır
- bir ildə dənizə atılan neft məhsulları tullantıları qarışıqlığının miqdarı 154 ton azalmışdır
- bir ildə dənizə atılan neft məhsulları tullantıları qarışıqlığının miqdarı 204 ton azalmışdır
- bir ildə dənizə atılan neft məhsulları tullantıları qarışıqlığının miqdarı 254 ton azalmışdır

378 1997-2006-cı illər ərzində Azərneftyağ NEZ-də həyata keçirilən yenidənqurma işləri 1996-cı ilə

nisbətən 2003-cü ildə ətraf mühitin mühafizəsinə necə təsir göstərmişdir?

- 2003-cü ildə atmosfer hava mühitinə buraxılan zərərli maddələrin miqdarı 46% miqdarında aşağı salınmışdır
- 2003-cü ildə atmosfer hava mühitinə buraxılan zərərli maddələrin miqdarı 56% miqdarında aşağı salınmışdır
- 2003-cü ildə atmosfer hava mühitinə buraxılan zərərli maddələrin miqdarı 66% miqdarında aşağı salınmışdır
- 2003-cü ildə atmosfer hava mühitinə buraxılan zərərli maddələrin miqdarı 76% miqdarında aşağı salınmışdır
- 2003-cü ildə atmosfer hava mühitinə buraxılan zərərli maddələrin miqdarı 86% miqdarında aşağı salınmışdır

379 1997-2006-cı illər ərzində Azərneftyağ NEZ-də hansı yenidənqurma işləri həyata keçirilmişdir?

- hamısı
- heç biri
- bitum «Bituroks» («Perner» Avstriya) kompleksi tam istismara verilmişdir
- ELOU- AVT-2 qurğuları tam istismara verilmişdir
- əsaslı tikinti, əsaslı və cari təmir işləri həyata keçirilmişdir

380 Azərneftyağ NEZ-də yeni bitum Bituroks (Perner Avstriya) kompleksi neçənci ildə tam istismara verilmişdir?

- 1998-ci ildə
- 2000-ci ildə
- 2006-cı ildə
- 2004-cü ildə
- 2002-ci ildə

381 Bakının neftayırma zavodlarında neftin emal dərinliyi 2012-ci ildə neçə %-ə çatdırılmışdır?

- 42 %-ə
- 52 %-ə
- 72 %-ə
- 92 %-ə
- 22 %-ə

382 Azərbaycanda 2012-ci ildə emal olunmuş neftə görə benzinlərin istehsalı nə qədər artmışdır?

- 2,8 %
- 12,9 %
- 8 %
- 10,4 dəfə
- 14,1 %

383 Azərbaycanda 2012-ci ildə emal olunmuş neftə görə kerosin və dizel yanacaqları istehsalı nə qədər artmışdır?

- 12,9 %
- 10,4 dəfə
- 2,8 %
- 14,1 %
- 8 %

384 Azərbaycanda 2012-ci ildə emal olunmuş neftə görə koks və bitum yanacaqları istehsalı nə qədər artmışdır?

- 14,1 %
- 8 %
- 2,8 %
- 10,4 dəfə

12,9 %

385 Azərbaycanda 2012-ci ildə emal olunmuş neftə görə maye qazların istehsalı nə qədər artmışdır?

14,1 %

8 %

2,8 %

10,4 dəfə

12,9 %

386 Atmosferi çirkləndirən əsas maddələrə hansı qrup aiddir?

kükürd oksidləri, azot oksidləri, tetraetil qurğuşun, azot qazı

kükürd oksidləri, azot oksidləri, karbon qazı, azot qazı

kükürd oksidləri, azot oksidləri, tetraetil qurğuşun, mexaniki asılqanlar

kükürd oksidləri, azot oksidləri, tetraetil qurğuşun, oksigen

karbon qazı, azot qazı, tetraetil qurğuşun, mexaniki asılqanlar

387 Bir ton emal olunan neftə nəzərən sobalardan nə qədər tüstü qazları atılır?

400-500 m³

200-300 m³

100-200 m³

500-600 m³

300-400 m³

388 Kükürd dioksid üçün atmosferi çirkləndirmənin kritik həddi nə qədərdir?

0,2 mq/m³

0,1 mq/m³

0,05 mq/m³

0,25 mq/m³

0,15 mq/m³

389 Günəş işığı azot dioksidə necə təsir göstərir?

heç bir təsir göstərmir

yalnız ozon ayrılır

yalnız oksidə çevrilir

nə ozon ayrılır, nə də oksidə çevrilir

ozon ayrılmaqla oksidə çevrilir

390 Qanda karboksihemoglobin miqdarının artması nəyə səbəb olur?

eşitmə qabiliyyətini zəiflədir

mədə-bağırsaq xəstəliklərinə səbəb olur

nəfəs yollarını tutur və tənəffüsü çətinləşdirir

böyrək xəstəliklərinin yaranmasına səbəb olur

mərkəzi sinir sisteminin funksiyalarını pozur

391 Neftin atmosfer qovulması, benzinlərin dərin stabilləşməsi və yüngül yağlı qazların ayrılma mərhələləri arasında lazımi əlaqənin olmaması nəyə səbəb olur?

neft sızmalarına

yüngül karbohidrogenlərin atmosfərə düşməsinə

qəzalara

məhsuldarlığa

- keyfiyyətin azalmasına

392 Təşkillənmiş tullantılar hansılardır?

- tüstü borularından, vakuum yaradan sistemlərdən, klapanlardan, neft tutucularının açıq səthlərindən çıxan tullantılar
- tüstü borularından, vakuum yaradan sistemlərdən, ventilyasiya sistemlərinin qaz, toz tutucu qurğularından çıxan tullantılar
- tüstü borularından, klapanlardan, ventilyasiya sistemlərinin qaz, toz tutucu qurğularından çıxan tullantılar
- tüstü borularından, klapanlardan, məşəl qurğularından, vakuum yaradan sistemlərdən çıxan tullantılar
- klapanlardan, məşəl qurğularından, neft tutucularının açıq səthlərindən çıxan tullantılar

393 Qeyri mütəşəkkil tullantılar hansılardır?

- tüstü borularından, vakuum yaradan sistemlərdən, klapanlardan, neft tutucularının açıq səthlərindən çıxan tullantılar
- tüstü borularından, vakuum yaradan sistemlərdən, ventilyasiya sistemlərinin qaz, toz tutucu qurğularından çıxan tullantılar
- tüstü borularından, klapanlardan, ventilyasiya sistemlərinin qaz, toz tutucu qurğularından çıxan tullantılar
- tüstü borularından, klapanlardan, məşəl qurğularından, vakuum yaradan sistemlərdən çıxan tullantılar
- klapanlardan, məşəl qurğularından, neft tutucularının açıq səthlərindən çıxan tullantılar

394 Neftin emalı prosesində HCl-un əmələ gəlməsinə səbəb nədir ?

- qeyri üzvi birləşmələrin parçalanması
- xlorlu üzvi birləşmələrin parçalanması
- karbohidrogenlərin parçalanması
- heç biri
- dəmir birləşmələrinin parçalanması

395 Su fazası olduqda H_2S -in təsiri ilə metalın korroziyası hansı temperaturda baş verir?

- $500^{\circ}S$ -dən yuxarı
- $300-400^{\circ}S$ -də
- $400-500^{\circ}S$ -də
- $100^{\circ}S$ -dən aşağı
- $100-300^{\circ}S$ -də

396 Neftin ilkin emalı zamanı əmələ gələn korroziya törədici komponentlərdən daha aqresivi hansılardır?

- kalsium və maqnezium xloridlər
- hidrogen xlorid və hidrogen sulfid
- natrium və kalsium xloridlər
- heç biri
- dəmir və mis xloridlər

397 Neftin emalı prosesində hansı komponentlər hidrolizə uğrayır?

- kalsium və maqnezium xloridlər
- hidrogen xlorid və hidrogen sulfid
- karbohidrogenlər
- heç biri
- dəmir və mis oksidləri

398 Hidrogen sulfidin aşağı parsial təzyiqi korroziyaya necə təsir edir?

- əvvəlcə korroziyanın azalmasına sonra isə artmasına səbəb olur
- korroziya dağılmalarından qoruyan örtük təbəqəsinin yaranmasına səbəb olur
- əvvəlcə korroziyanın artmasına sonra isə azalmasına səbəb olur
- heç bir təsir göstərmir
- korroziya sabit gedir

399 Hidrogen sulfidin yüksək parsial təzyiqi korroziyaya necə təsir edir?

- korroziya sabit gedir
- korroziya dağılmalarından qoruyan örtük təbəqəsinin yaranmasına səbəb olur
- əvvəlcə korroziyanın artmasına sonra isə azalmasına səbəb olur
- qoruyucu örtüyün dağılmasına və korroziyanın aktivləşməsinə səbəb olur
- heç bir təsir göstərmir

400 Neftdə neft turşularının miqdarı nəqədər ola bilər?

- 9-10%-ə qədər
- 7-8%-ə qədər
- 8-9%-ə qədər
- 2-3%-ə qədər
- 4-7%-ə qədər

401 Bakı neftində neft turşularının miqdarı nə qədərdir?

- [yeni cavab]4-5%
- 2-3%
- 3-4%
- 0,7%-ə qədər
- 1-2%

402 Turşu ədədi nədir?

- 500q neft məhsullarının neytrallaşdırılmasına sərf olunan KON-ın miqdarı
- 300q neft məhsullarının neytrallaşdırılmasına sərf olunan KON-ın miqdarı
- 400q neft məhsullarının neytrallaşdırılmasına sərf olunan KON-ın miqdarı
- 100q neft məhsullarının neytrallaşdırılmasına sərf olunan KON-ın miqdarı
- 200q neft məhsullarının neytrallaşdırılmasına sərf olunan KON-ın miqdarı

403 Metallara münasibətdə neft turşularının aqresivliyi hansı faktorlardan asılıdır?

- yalnız qatılıqdan və işçi temperaturdan
- qatılıqdan, işçi temperaturdan, metalın təbiətindən və axın sürətindən
- yalnız işçi temperaturdan və axın sürətindən
- yalnız metalın təbiətindən və qatılıqdan
- yalnız metalın təbiətindən və axın sürətindən

404 Kronoks C kompleksindən NEZ-da nə məqsədlə istifadə edirlər?

- korroziyadan müdafiə üçün
- duzsuzlaşdırma məqsədilə
- susuzlaşdırma məqsədilə
- istifadə olunmur
- katalizator kimi

405 Neft emalı prosesində duzların hiss olunacaq hidrolizi hansı temperatur və təzyiqdə gedir?

- 0,1-0,2 MPa və 20-50°C

- 0,2-0,3 MPa və 70-100oC
- 0,2-0,3 MPa və 50-70oC
- 0,4-0,5 MPa və 120-150oC
- 0,3-0,4 MPa və 100-120oC

406 Turşu ədədi nəyi xarakterizə edir?

- neftin distillə məhsullarının miqdarını
- neftin distillə məhsullarının duzluluq dərəcəsini
- neftin distillə məhsullarının korroziya aqresivliyini
- neftin distillə məhsullarının özlülüyü
- neftin distillə məhsullarının axıcılıq qabliyyəti

407 Mis və mis ərintilərində korroziya hansı temperaturda baş verir?

- 50°C-yə kimi
- 70-100 °C-də
- 50-70°C-də
- 150°C-dən çox
- 100-150°C-də

408 Durulaşmış HCl məhlulu hidrogen sulfid ilə doyurulduqda karbonlu poladların korroziya sürəti neçə dəfə artır?

- 3 dəfə
- 4 dəfə
- 2dəfə
- 6 dəfə
- 5 dəfə

409 100q neft məhsullarının neytrallaşdırılmasına sərf olunan KON-ın miqdarı nəyi ifadə edir?

- buxar ədədini
- fleqma ədədini
- turşu ədədini
- heç birini
- məhsuldarlığı

410 Neft turşularının törətdiyi korroziya zamanı korroziya məhsullarının səthdə olmamasına səbəb nədir?

- onların azlığı
- onların isti neft axınlarında həll olması
- onların axıb getməsi
- heç biri
- onların görünməməsi

411 Neft turşularının törətdiyi korroziya zamanı korroziya məhsullarının isti neft axınlarında həll olması nəyə səbəb olur?

- onların səthdə olmamasına
- neftin sıxlığının artmasına
- heç biri
- neft özlülüyünün artmasına
- neftin sürətinin artmasına

412 Na_2CO_3 , CuCO_3 və $(\text{NH}_4)_2\text{CO}_3$ qarışığından ibarət kompleksin adı nədir?

- çay sodası
- mis kuporosu
- əhəng daşı
- xörək duzu
- kronoks C

413 "Kronoks C" kompleksində Na_2CO_3 miqdarı faizlə nə qədərdir?

- 0,5-1,7 %
- 36-40 %
- 1,5-3,6 %
- 47-96%
- 40-47%

414 QOST 9965-76-ya görə neft emalı zavodlarına göndərilən neftlər neçə qrupa bölünür?

- 2
- 4
- 3
- 6
- 5

415 Neft emalı zavodunda qovulmağa verilən neftdə mexaniki qarışıqların miqdarı nə qədər olmalıdır?

- 0,01%-dən az
- 0,1%-dən az
- 0,05%-dən az
- olmamalıdır
- 0,15%-dən az

416 Neftlərdə mexaniki qarışıqların olması nəyə təsir göstərir?

- neftin borularla nəqlini və emalını asanlaşdırır
- neftin nəqlini bahalaşdırır
- neftin borularla nəqlini və emalını çətinləşdirir
- heç nəyə təsir göstərmir
- neftin nəqlini ucuzlaşdırır

417 Neftlərdə lay sularının olması nəyə təsir göstərir?

- neftin borularla nəqlini və emalını asanlaşdırır
- neftin nəqlini bahalaşdırır
- neftin borularla nəqlini və emalını çətinləşdirir
- heç nəyə təsir göstərmir
- neftin nəqlini ucuzlaşdırır

418 Neftin tərkibində əmələ gələn xlorid turşusu nəyə təsir göstərir?

- korroziyanı azaldır
- neftin nəqlini çətinləşdirir
- korroziyanı artırır
- heç nəyə təsir göstərmir
- neftin nəqlini asanlaşdırır

419 əmtəəlik neft məhsullarının istehsal həcminə və keyfiyyətinə tələblər kim tərəfindən qoyulur?

- istehlakçı
- şirkətlər
- istehsalçı
- heç bir tələb qoyulmur
- fəhlələr

420 Hansı sistemlər qrupu ümumi təyinatlı yanğın-partlayış təhlükəsizliyinə aiddir?

- partlayış və yanğın yaranması rejimlərinin qarşısının alınması sistemi, partlayış və yanğına qarşı işlərin profilaktikas sistemi;
- yanğınsöndürmə və kadr hazırlığı sistemləri;
- yanğınsöndürmə sistemi, partlayışlardan müdafiə sistemi;
- partlayış və yanğına qarşı işlərin profilaktikas sistemi, kadr hazırlığı sistemi.
- yanğın-partlayış təhlükəsizliyi sistemlərinin layihələndirilməsi və kadr hazırlığı sistemləri;

421 Hansı sistemlər qrupu yanğın-partlayış müdafiəsi təhlükəsizliyinə aiddir?

- partlayış və yanğın yaranması rejimlərinin qarşısının alınması sistemi, partlayış və yanğına qarşı işlərin profilaktikas sistemi;
- yanğın-partlayış təhlükəsizliyi sistemlərinin layihələndirilməsi və kadr hazırlığı sistemləri;
- yanğınsöndürmə sistemi, partlayışlardan müdafiə sistemi;
- partlayış və yanğına qarşı işlərin profilaktikas sistemi, kadr hazırlığı sistemi.
- yanğınsöndürmə və kadr hazırlığı sistemləri;

422 Hansı sistemlər qrupu yanğın və partlayışların qarşısının alınması sisteminə aiddir?

- partlayış və yanğın yaranması rejimlərinin qarşısının alınması sistemi, partlayış və yanğına qarşı işlərin profilaktikas sistemi;
- yanğın-partlayış təhlükəsizliyi sistemlərinin layihələndirilməsi və kadr hazırlığı sistemləri;
- yanğınsöndürmə sistemi, partlayışlardan müdafiə sistemi;
- partlayış və yanğına qarşı işlərin profilaktikas sistemi, kadr hazırlığı sistemi.
- yanğınsöndürmə və kadr hazırlığı sistemləri;

423 Texniki təhlükəsizlik və yanğın təhlükəsizliyi qaydalarının pozulması səbəbindən yanıcı mayelərin və qazların sızması nəticəsində baş verən partlayışlar təxminən neçə % təşkil edir?

- 1
- 16
- 8
- 33
- 22

424 Avadanlıqların montaj və təmirlərinin keyfiyyətli aparılmaması səbəbindən yanıcı mayelərin və qazların sızması nəticəsində baş verən partlayışlar təxminən neçə % təşkil edir?

- 1
- 16
- 8
- 33
- 22

425 Salnik kipləşdiricilərinin və flyans birləşmələrinin kifayət qədər keyfiyyətli olmaması səbəbindən yanıcı mayelərin və qazların sızması nəticəsində baş verən partlayışlar təxminən neçə % təşkil edir?

- 1

- 16
 8
 33
 22

426 Texnoloji reqlament qaydalarının pozulması səbəbindən yanıcı mayelərin və qazların sızması nəticəsində baş verən partlayışlar təxminən neçə % təşkil edir?

- 1
 16
 8
 33
 22

427 Avadanlıqların yeyilməsi səbəbindən yanıcı mayelərin və qazların sızması nəticəsində baş verən partlayışlar təxminən neçə % təşkil edir?

- 33
 22
 1
 8
 16

428 Sənayedə istifadə edilən xammalların, köməkçi materialların, alınan əsas və köməkçi məhsulların yanğın təhlükəliliyi göstəriciləri hansılardır?

- alovlanmanın qatılıq və temperatur hədləri
 oksigenin minimal partlayış təhlükəliliyi miqdarı
 alışma temperaturu və normal yanma sürəti
 hamısı
 alovlanma və öz-özünə alovlanma temperaturları;

429 Alovlanmanın qatılıq həddindən nə vaxt istifadə olunur?

- texnoloji avadanlıqlar və boru kəmərlərində qazların və buxarların təhlükəsiz qatılığının təyin edilməsi
 işçi binaların, texnoloji qurğuların partlayış-yanğın təhlükəliliyinin dərəcəsinin qiymətləndirilməsi zamanı
 texnoloji avadanlıqların partlayış təhlükəsi olmayan temperatur rejiminin hesablanması zamanı
 maddələrin yanma dərəcəsinin təyin edilməsi zamanı
 qaz və toz-hava qarışığının təhlükəsiz tərkibinin hesablanması zamanı

430 Alışma temperaturundan nə vaxt istifadə olunur?

- texnoloji avadanlıqlar və boru kəmərlərində qazların və buxarların təhlükəsiz qatılığının təyin edilməsi
 işçi binaların, texnoloji qurğuların partlayış-yanğın təhlükəliliyinin dərəcəsinin qiymətləndirilməsi zamanı
 texnoloji avadanlıqların partlayış təhlükəsi olmayan temperatur rejiminin hesablanması zamanı
 maddələrin yanma dərəcəsinin təyin edilməsi zamanı
 qaz və toz-hava qarışığının təhlükəsiz tərkibinin hesablanması zamanı

431 Qaz qarışığında oksigenin minimum partlayış təhlükəli miqdarından nə vaxt istifadə olunur?

- texnoloji avadanlıqlar və boru kəmərlərində qazların və buxarların təhlükəsiz qatılığının təyin edilməsi
 işçi binaların, texnoloji qurğuların partlayış-yanğın təhlükəliliyinin dərəcəsinin qiymətləndirilməsi zamanı
 texnoloji avadanlıqların partlayış təhlükəsi olmayan temperatur rejiminin hesablanması zamanı
 maddələrin yanma dərəcəsinin təyin edilməsi zamanı
 qaz və toz-hava qarışığının təhlükəsiz tərkibinin hesablanması zamanı

432 Buxarların alovlanmasının temperatur hədlərinin qiymətindən nə vaxt istifadə olunur?

- texnoloji avadanlıqlar və boru kəmərlərində qazların və buxarların təhlükəsiz qatılığının təyin edilməsi
 işçi binaların, texnoloji qurğuların partlayış-yanğın təhlükəliliyinin dərəcəsinin qiymətləndirilməsi zamanı
 texnoloji avadanlıqların partlayış təhlükəsi olmayan temperatur rejiminin hesablanması zamanı
 maddələrin yanma dərəcəsinin təyin edilməsi zamanı
 qaz və toz-hava qarışığının təhlükəsiz tərkibinin hesablanması zamanı

433 Yanğın və partlayış təhlükəsizliyinin informasiya sistemi hansı sistemlər qrupuna aiddir?

- yanğın və partlayışların qarşısının alınması sistemi
 ümumi təyinatlı sistem
 yanğın və partlayışlardan müdafiə sistemi
 hamısına
 heç birinə

434 Yanğınsöndürmə sistemi hansı sistemlər qrupuna aiddir?

- yanğın və partlayışların qarşısının alınması sistemi
 ümumi təyinatlı sistem
 yanğın və partlayışlardan müdafiə sistemi
 hamısına
 heç birinə

435 Yanğın və partlayışa qarşı profilaktit işlərin görülməsi sistemi hansı sistemlər qrupuna aiddir?

- yanğın və partlayışların qarşısının alınması sistemi
 ümumi təyinatlı sistem
 yanğın və partlayışlardan müdafiə sistemi
 hamısına
 heç birinə

436 Yanğın və partlayışdan öncə olan təhlükəli rejimlərin aradan qaldırılması hansı sistemlər qrupuna aiddir?

- yanğın və partlayışların qarşısının alınması sistemi
 ümumi təyinatlı sistem
 yanğın və partlayışlardan müdafiə sistemi
 hamısına
 heç birinə

437 Kadrların hazırlanması hansı sistemlər qrupuna aiddir?

- yanğın və partlayışların qarşısının alınması sistemi
 ümumi təyinatlı sistem
 yanğın və partlayışlardan müdafiə sistemi
 hamısına
 heç birinə

438 Yanğın və partlayış təhlükəsizliyi sistemlərinin layihələndirilməsi hansı sistemlər qrupuna aiddir?

- yanğın və partlayışlardan müdafiə sistemi
 heç birinə
 ümumi təyinatlı sistem
 yanğın və partlayışların qarşısının alınması sistemi
 hamısına

439 Atmosferə atılan yanğın və partlayış təhlükəli maddələrin təxminən nə qədəri neft emalı sənayesinin payına düşür?

- 75%
 25%
 10%
 80%
 50%

440 Ekoloji vəziyyəti yanğın və partlayış təhlükəsi nöqtəyi nəzərindən daha çox gərginləşdirən mənbələr hansılardır?

- kauçuk emalı müəssisələri
 metallurjiya sənayesi müəssisələri
 yeyinti sənayesi müəssisələri
 avtomobil istehsalı müəssisələri
 neft emalı müəssisələri

441 Hər il dünyada neft emalı müəssisələrində təxminən nə qədər qəza hadisələri baş verir?

- 100
 500
 300
 1500
 1000

442 Yanğın-partlayış təhlükəli qazların atılması mərhələsini nə xarakterizə edir?

- axmaların xarakteri və gedişi.
 qazın maksimal kütləsi və öz-özünə alışıması, partlayış təhlükəli zonanın yeri və forması;
 alışdırma mənbələrinin olması və alışdırma mənbələrinin gücü;
 partlayış təhlükəli qazların kütləsi və partlayışın trotil ekvivalenti;
 izafi təzyiqin maksimal qiyməti və izafi təzyiqin qaldığı müddət;

443 İstehsalat ərazilərinin qazlaşması və dumanın əmələ gəlməsi mərhələsini nə xarakterizə edir?

- izafi təzyiqin maksimal qiyməti və izafi təzyiqin qaldığı müddət;
 alışdırma mənbələrinin olması və alışdırma mənbələrinin gücü;
 partlayış təhlükəli qazların kütləsi və partlayışın trotil ekvivalenti;
 axmaların xarakteri və axmaların gedişi.
 öz-özünə alışa bilən qazın maksimal kütləsi, partlayış təhlükəli zonanın yeri və forması;

444 Alovlanma mərhələsinə nələr aiddir?

- izafi təzyiqin maksimal qiyməti və izafi təzyiqin qaldığı müddət;
 alışdırma mənbələrinin olması və alışdırma mənbələrinin gücü;
 partlayış təhlükəli qazların kütləsi və partlayışın trotil ekvivalenti;
 axmaların xarakteri və axmaların gedişi.
 öz-özünə alışa bilən qazın maksimal kütləsi, partlayış təhlükəli zonanın yeri və forması;

445 Açıq fəzada dumanın partlaması mərhələsinə nələr aiddir?

- izafi təzyiqin maksimal qiyməti və izafi təzyiqin qaldığı müddət;
 alışdırma mənbələrinin olması və alışdırma mənbələrinin gücü;
 partlayış təhlükəli qazların kütləsi və partlayışın trotil ekvivalenti;
 axmaların xarakteri və axmaların gedişi.
 öz-özünə alışa bilən qazın maksimal kütləsi, partlayış təhlükəli zonanın yeri və forması;

446 Təzyiq dalğalarının yaranması mərhələsinə nələr aiddir?

- izafi təzyiqin maksimal qiyməti və izafi təzyiqin qaldığı müddət;
- alışdırma mənbələrinin olması və alışdırma mənbələrinin gücü;
- partlayış təhlükəli qazların kütləsi və partlayışın trotil ekvivalenti;
- axmaların xarakteri və axmaların gedişi.
- öz-özünə alışa bilən qazın maksimal kütləsi, partlayış təhlükəli zonanın yeri və forması;

447 Alışdırma mənbələrinin olması və alışdırma mənbələrinin gücü hansı mərhələyə aiddir?

- yangın-partlayış təhlükəli qazların atılması mərhələsinə;
- alovlanma mərhələsinə;
- istehsalat ərazilərinin qazlaşması və dumanın əmələ gəlməsi mərhələsinə;
- təzyiq dalğalarının yaranması mərhələsinə.
- açıq fəzada dumanın partlaması mərhələsinə;

448 Partlayış təhlükəli qazların kütləsi və partlayışın trotil ekvivalenti hansı mərhələyə aiddir?

- yangın-partlayış təhlükəli qazların atılması mərhələsinə;
- alovlanma mərhələsinə;
- istehsalat ərazilərinin qazlaşması və dumanın əmələ gəlməsi mərhələsinə;
- təzyiq dalğalarının yaranması mərhələsinə.
- açıq fəzada dumanın partlaması mərhələsinə;

449 Axmaların xarakteri və axmaların gedişi hansı mərhələyə aiddir?

- yangın-partlayış təhlükəli qazların atılması mərhələsinə;
- alovlanma mərhələsinə;
- istehsalat ərazilərinin qazlaşması və dumanın əmələ gəlməsi mərhələsinə;
- təzyiq dalğalarının yaranması mərhələsinə.
- açıq fəzada dumanın partlaması mərhələsinə;

450 İnsanların xəbərdar edilməsi və evakuasiya olunması hansı sistemlər qrupuna aiddir?

- yangın və partlayışların qarşısının alınması sistemi
- ümumi təyinatlı sistem
- yangın və partlayışlardan müdafiə sistemi
- hamısına
- heç birinə

451 Yangın zamanı tüstüdən qorunma sistemi hansı sistemlər qrupuna aiddir?

- ümumi təyinatlı sistem
- hamısına
- heç birinə
- yangın və partlayışlardan müdafiə sistemi
- yangın və partlayışların qarşısının alınması sistemi

452 Yangın və partlayışdan zərərçəkənlərə təzminatın ödənilməsi hansı sistemlər qrupuna aiddir?

- yangın və partlayışların qarşısının alınması sistemi
- ümumi təyinatlı sistem
- yangın və partlayışlardan müdafiə sistemi
- hamısına
- heç birinə

453 Partlayışdan qorunma sistemi hansı sistemlər qrupuna aiddir?

- yangın və partlayışların qarşısının alınması sistemi

- ümumi təyinatlı sistem
 yanğın və partlayışlardan müdafiə sistemi
 hamısına
 heç birinə

454 Yanğın və partlayış təhlükəsini aradan qaldırmaq üçün görülən tədbirlər hansı sistemlər qrupuna aiddir?

- yanğın və partlayışların qarşısının alınması sistemi
 ümumi təyinatlı sistem
 yanğın və partlayışlardan müdafiə sistemi
 hamısına
 heç birinə

455 Bir yanğın nəticəsində anbarlara dəyən maddi ziyan bir obyektin dəyərinin təxminən neçə %-ni təşkil edir?

- 6
 30,5
 15
 60,5
 50

456 Bir yanğın nəticəsində binadan kənarında yerləşən istehsalat qurğularına dəyən maddi ziyan bir obyektin dəyərinin təxminən neçə %-ni təşkil edir?

- 6
 30,5
 15
 60,5
 50

457 Açıq texnoloji qurğularda qəzaların yaranmasına ən əsas səbəb nədir?

- avadanlığın keyfiyyətsiz montajı;
 boruların yanması.
 məhsulun salniklərdən, araqatlarından və s. yerlərdən axması;
 avadanlığın korroziyası;
 texnoloji xətlərin istismar rejiminin pozulması;

458 Yanğın siqnalizasiyası sistemi hansı sistemlər qrupuna aiddir?

- heç birinə
 yanğın və partlayışlardan müdafiə sistemi
 yanğın və partlayışların qarşısının alınması sistemi
 hamısına
 ümumi təyinatlı sistem

459 Bir yanğın nəticəsində ən çox maddi ziyan nəyə dəyir?

- inzibati binalara;
 anbarlara;
 istehsalat binalarına;
 yardımçı binalara.
 binadan kənarında yerləşən istehsalat qurğularına;

460 Bir yanğın nəticəsində istehsalat binalarına dəyən maddi ziyan bir obyektin dəyərinin təxminən neçə

%-ni təşkil edir?

- 50
 15
 6
 60,5
 30,5

461 Açıq texnoloji qurğularda məhsulun salniklərdən, araqatlarından və s. yerlərdən axması nəticəsində baş verən qəzalar təxminən neçə % təşkil edir?

- 17
 12
 8,5
 30
 14

462 NEZ-lərdə yanğın və partlayış təhlükəsizliyi sistemlərinin artırılmasının aktuallığı hansı faktorlardan asılı deyil?

- istehsalat həcmnin ətraf mühitin qorunması tədbirlərinə nisbətən daha tez inkişaf etməsi
 qatılığı çox olan karbohidrogen məhsullarının yüksək yanma istiliyinə malik olması
 partlayış və yanğınların yüksək maddi və insan itkilərinə səbəb olması
 təmizləmə üsullarının müxtəlifliyindən
 doymuş buxarların yüksək təzyiqli nəticəsində karbohidrogen məhsullarının partlayış təhlükəsinin olması

463 NEZ-lərdə yanğın və partlayışa nə səbəb ola bilər?

- yüksək ixtisaslı və məsuliyyətli işçilərin olması
 təhlükəli maddələrin temperatur və təzyiqinin yüksəlməsi və kritik həddə çatması
 təmizləmə üsullarının müxtəlifliyi
 heç nə
 yanğın və partlayış təhlükəsizliyi qaydalarına düzgün riayət etmək

464 NEZ-lərdə yanğın və partlayışa nə səbəb ola bilər?

- yüksək ixtisaslı və məsuliyyətli işçilərin olması
 təhlükəli maddələrin temperatur və təzyiqinin kritik həddən çox aşağı olması
 təmizləmə üsullarının müxtəlifliyi
 NEZ-lərdə həddən artıq enerji sıxlığı
 yanğın və partlayış təhlükəsizliyi qaydalarına düzgün riayət etmək

465 NEZ-lərdə yanğın və partlayış təhlükəsizliyi sistemlərinin artırılmasının aktuallığı hansı faktorlarla izah olunur?

- yalnız istehsalat həcmnin ətraf mühitin qorunması tədbirlərinə nisbətən qabaqlayıcı inkişaf etməsi
 yalnız qatılığı çox olan karbohidrogen məhsullarının yüksək yanma istiliyinə malik olması
 yalnız partlayış və yanğınların yüksək insan və maddi itkilərə səbəb olması
 hamısı
 yalnız doymuş buxarların yüksək təzyiqli nəticəsində karbohidrogen məhsullarının partlayış təhlükəsinin olması

466 İldə 10-15 milyon ton məhsuldarlığa malik olan NEZ-in ərazisində təqribən nə qədər karbohidrogen yanacağı saxlanılır?

- 0
 10-15 min tona qədər
 200-500 min tona qədər

- 100 min tona qədər
 1000 tona qədər

467 200-500 min ton karbohidrogen yanacağıının enerji tutumu nəyə bərabərdir?

- 10-20 meqaton trotilin enerji tutumuna
 3-5 kq trotilin enerji tutumuna
 10-20 kq trotilin enerji tutumuna
 2-5 meqaton trotilin enerji tutumuna
 1-2 kq trotilin enerji tutumuna

468 NEZ-də yangın və partlayış təhlükəsizliyi sistemlərinin vəzifələrinə nə aid deyil?

- istehsalat binalarının daxilində yaranan yangın və partlayış ilə mübarizə
 müəssisə ərazisində yaranan yangın və partlayış ilə mübarizə
 texnoloji qurğularda yaranan yangın və partlayış ilə mübarizə
 neft mədənlərində yaranan yangın və partlayış ilə mübarizə
 NEZ-in neft boru kəmərinə yaranan yangın və partlayış ilə mübarizə

469 NEZ-lərdə yangın və partlayışa nə səbəb olur?

- yangın və partlayış təhlükəli maddələrin atmosfərə atılması
 zəhərli maddələrin atmosfərə atılması
 iş rejimi
 ərazinin böyüklüyü
 kanserojen maddələrin atmosfərə atılması

470 NEZ-lərdə yangın və partlayışa nə səbəb olur?

- kanserojen maddələrin atmosfərə atılması
 zəhərli maddələrin atmosfərə atılması
 iş rejimi
 [yeni cavab]
 neft və neft məhsullarının qrunt sularına keçməsi

471 Atmosferə atılan yangın və partlayış təhlükəli maddələrin təqribən yarısı hansı müəssisələrin payına düşür?

- maşınqayırma sənayesi
 dağ-mədən sənayesi
 neft emalı sənayesi
 metallurgiya sənayesi
 yeyinti sənayesi

472 Atmosferə atılan hansı maddələrin təqribən yarısı neft emalı sənayesi müəssisələrin payına düşür?

- aeroxolların
 kanserojen maddələrin
 zəhərli maddələrin
 zərərsiz maddələrin
 yangın və partlayış təhlükəli maddələrin

473 Texnoloji xətlərin istismar rejiminin pozulması nəticəsində baş verən qəzalar təxminən neçə % təşkil edir?

- 8,5
 14

- 12
 30
 17

474 Avadanlığın keyfiyyətsiz montajı nəticəsində baş verən qəzalar təxminən neçə % təşkil edir?

- 8,5;
 14;
 12;
 30.
 17;

475 Avadanlığın korroziyası nəticəsində baş verən qəzalar təxminən neçə % təşkil edir?

- 8,5
 14
 12
 30
 17

476 Boruların yanması nəticəsində baş verən qəzalar təxminən neçə % təşkil edir?

- 8,5
 14
 12
 30
 17

477 Neft emalı müəssisələrində ən çox qəza hansı texnoloji avadanlıqlarda baş verir?

- rektifikasiya və vakuum kalonlarında;
 istilikdəyişdirici və dehidrator aparatlarında;
 sobalarda;
 texnoloji boru kəmərlərində.
 nasos stansiyalarında;

478 Neft emalı müəssisələrində rektifikasiya və vakuum kolnlarında baş verən qəzalar təxminən neçə % təşkil edir?

- 11
 19
 15
 50
 31

479 Binaların, qurğuların və onların elementlərinin ayrı-ayrılıqda titrəyiş tezlikləri qəzanın hansı mərhələsinə aiddir?

- yanğın-partlayış təhlükəli qazların atılması mərhələsinə;
 alovlanma mərhələsinə;
 sənaye ərazilərində və onun hüdudlarından kənar qəzanın sonrakı inkişafı mərhələsinə;
 təzyiqli dalğalarının yaranması mərhələsinə.
 açıq fəzada dumanın partlaması mərhələsinə;

480 Buraxılan static yük qəzanın hansı mərhələsinə aiddir?

- yanğın-partlayış təhlükəli qazların atılması mərhələsinə;

- alovlanma mərhələsinə;
sənaye ərazilərində və onun hüdudlarından kənarında qəzanın sonrakı inkişafı mərhələsinə;
təzyiq dalğalarının yaranması mərhələsinə.
açıq fəzada dumanın partlaması mərhələsinə;

481 Yanıcı qazların atılması ilə müşahidə olunan qəzalar şərti olaraq neçə mərhələyə bölünür?

- 2
4
3
6
5

482 Neft emalı müəssisələrində texnoloji boru kəmərlərində baş verən qəzalar təxminən neçə % təşkil edir?

- 11
19
15
50
31

483 Neft emalı müəssisələrində nasos stansiyalarında baş verən qəzalar təxminən neçə % təşkil edir?

- 11
19
15
50
31

484 Neft emalı müəssisələrində istilikdəyişdirici və dehidrator aparatlarında baş verən qəzalar təxminən neçə % təşkil edir?

- 11
19
15
50
31

485 Neft emalı müəssisələrində sobalarda baş verən qəzalar təxminən neçə % təşkil edir?

- 11
19
15
50
31

486 NEZ-də yanğın və partlayış təhlükəsizliyi sistemlərinin vəzifələri nədən ibarətdir?

- yalnız istehsalat binalarının daxilində yaranan yanğın və partlayış ilə mübarizə
yalnız müəssisə ərazisində yaranan yanğın və partlayış ilə mübarizə
yalnız texnoloji qurğularda yaranan yanğın və partlayış ilə mübarizə
hamısı
yalnız xam neft boru kəmərinə yaranan yanğın və partlayış ilə mübarizə

487 İzafi təzyiğin maksimal qiyməti və izafi təzyiğin qaldığı müddət hansı mərhələyə aiddir?

- yangın-partlayış təhlükəli qazların atılması mərhələsinə;
- alovlanma mərhələsinə;
- istehsalat ərazilərinin qazlaşması və dumanın əmələ gəlməsi mərhələsinə;
- təzyiq dalğalarının yaranması mərhələsinə.
- açıq fəzada dumanın partlaması mərhələsinə;

488 Rektifikasiya sistemlərinin yüksək təhlükəliliyi çox hallarda nə ilə əlaqədardır?

- aparatlarda aşağı təzyiq altında həddən artıq qızmış, yanar və partlayış təhlükəli buxar–qaz–maye qarışıqlarının çox miqdarda olması ilə
- aparatlarda normal temperatur və təzyiqdə buxar–qaz–maye qarışıqlarının olması ilə
- aparatlarda yüksək təzyiq altında həddən artıq qızmış, yanar və partlayış təhlükəli buxar–qaz–maye qarışıqlarının çox miqdarda olması ilə
- heç biri ilə
- aparatlarda yüksək təzyiq altında həddən artıq qızmış, yanar və partlayış təhlükəli buxar–qaz–maye qarışıqlarının az miqdarda olması ilə

489 İstənilən rektifikasiya sistemində texnoloji rejimin pozulmasına səbəb olacaq hansı parametrlər ölçülməlidir?

- kalonun kub hissəsində mayenin temperaturu və səviyyəsi
- kalonun yuxarı hissəsinin buxar–qaz fazasının temperaturu
- ayrılmağa verilən qarışıqın temperaturu
- hamısı
- kalonun yuxarı hissəsinə suvarma üçün daxil olan, asan qaynayan kondensatın temperaturu

490 Neft emalı müəssisələrində ən çox qəza harada baş verir?

- rektifikasiya və vakuum kolnlarında
- istilikdəyişdirici və dehidrator aparatlarında
- sobalarda
- texnoloji boru kəmərlərində
- nasos stansiyalarında

491 Su hövzələrinin çirklənməsini azaltmaq üçün antibakterial işlənmə zamanı xlor əvəzinə nədən istifadə olunur?

- qələvilərdən
- turşulardan
- digər bakteriyalardan
- heç birindən
- ozondan

492 Su hövzələrinin çirklənməsini azaltmaq üçün xlor əvəzinə ozondan hansı təmizləmə üsulunda istifadə olunur?

- heç biri
- antibakterial işlənmə
- fiziki-mexaniki
- mexaniki
- bioloji

493 NEZ-da zərərli maddələrin atmosfərə atılmasının azaldılması tədbirləri hansılardır?

- yalnız buraxılan məhsulların keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması
- yalnız texnoloji proseslərin təkmilləşdirilməsi
- yalnız az tullantılı və tullantısız texnologiyaların tətbiqi

yalnız atılan sənaye qazlarının təmizlənməsi
 hamısı

494 Zərərli maddələrin yayılma dərəcəsinin azaldılması üzrə görülən tədbirlərə hansılar aiddir?

utillizasiya
 neytrallaşdırma
 konservasiya
 torpağa basdırma
 hamısı

495 Neytrallaşdırma, konservasiya, torpağa basdırma və utillizasiya prosesləri nə məqsədlə aparılır?

heç bir məqsəd güdülür
 Zərərli maddələri tamamilə yox etmək
 yeni məhsul almaq üçün
 Zərərli maddələrin yayılma dərəcəsinə artırmaq
 Zərərli maddələrin yayılma dərəcəsinə azaltmaq

496 NEZ-da tullantı sularını təmizləmək üçün istifadə edilən destruktiv qurğularda hansı üsullardan istifadə olunur?

rektifikasiya, bioloji, adsorbsiya
 bioloji, rektifikasiya, ion mübadiləsi
 bioloji və termooksidləşdirici
 ekstraksiya, rektifikasiya, adsorbsiya
 termooksidləşdiricik, rektifikasiya, adsorbsiya

497 NEZ-da tullantı sularını təmizləmək üçün istifadə edilən regenerativ qurğularda hansı üsullardan istifadə olunur?

rektifikasiya, bioloji, adsorbsiya
 termooksidləşdiricik, rektifikasiya, adsorbsiya
 ekstraksiya, rektifikasiya, adsorbsiya
 bioloji, rektifikasiya, ion mübadiləsi
 bioloji və termooksidləşdirici

498 Tullantı sularının ion mübadiləsi təmizləmə üsulunda hansı maddədən istifadə olunur?

sintetik iondəyişdirici qətranlardan
 aktivləşmiş kömürdən
 daş kömürdən
 xloran
 duzdan

499 Su hövzələrinin çirklənməsini azaltmaq üçün antibakterial işlənmə zamanı hansı maddənin əvəzinə ozondan istifadə olunur?

qələvilərin
 turşuların
 digər bakteriyaların
 heç birinin
 xlorun

500 Tullantı sularından emulsiyalaşmış maddələri və ölçüləri 150 mikrometr-dən az olan kolloid hissəcikləri kənarlaşdırmaq üçün nədən istifadə olunur?

- termooksidləşmə prosesindən
- filtrləmə prosesindən
- hava flotasiyası prosesindən
- heç bir tədbir görülmür
- hidroliz prosesindən

501 Tullantı sularının adsorbsiya təmizləmə üsulunda adsorbent kimi nədən istifadə olunur

- xlordan
- duzdan
- sintetik iondəyişdirici qətranlardan
- daş kömürdən
- aktivləşmiş kömürdən

502 NEZ-nun daxili kanalizasiya sisteminə daha çox neft məhsullarının düşməsinin qarşısını almaq üçün bəzi hallarda hansı təmizləmə tətbiq olunur?

- kimyəvi
- lokal
- bioloji
- mexaniki
- fiziki-kimyəvi

503 Tullantı sularının təmizlənməsi üçün üsul və qurğuların seçilməsi nədən asılıdır?

- tullantı suyunun tərkibindən
- hamısından
- çirklənmə dərəcəsindən
- suyun keyfiyyətinə qoyulan tələblərdən
- üsulun səmərəliliyindən

504 NEZ-da tullantı sularının lokal təmizlənməsi nə zaman tətbiq olunur?

- məhsuldarlığı artırmaq üçün
- tam təmizləmə üçün
- spesifik əlavələri ayırmaq üçün
- daha sadə olduğu üçün
- neft emalı prosesini sürətləndirmək üçün

505 NEZ-da tullantı sularının təmizlənməsi üsullarının hamısı hansı iki qrupa ayrılır?

- mexaniki və termiki
- katalitik və termiki
- fiziki və mexaniki
- regenerativ və destruktiv
- fiziki və bioloji

506 NEZ-da tam təmizləmə (üçüncü dəfə təmizləmə) quğusu nə ola bilər?

- bioloji göllər
- filtrlər
- hamısı
- floatorlar
- adsorbsiya kalonları

507 NEZ-da tam təmizləmə (üçüncü dəfə təmizləmə) nə zaman aparılır?

- NEZ-nun kanalizasiya sisteminə ötürülmədən
- emal prosesi zamanı
- su su hövzəsinə tökülməzdən əvvəl
- rektifikasiya kalonundan ayrılan kimi
- EDQ-dən ayrılan kimi

508 Hava flotasiyası üsulu ilə tullantı sularından nə kənarlaşdırılır?

- aktiv lil
- emulsiyalaşmış maddələri və ölçüləri 150 mkm-dən az olan kolloid hissəciklər
- ölçüsü 150 mkm-dən çox olan hissəciklər
- həll olmuş duzlar
- ağır metallar

509 NEZ-da qələvi tullantı sularını neytrallaşdırmaq üçün nə istifadə olunur?

- tüstü qazları (CO₂, NO₂-yə malik)
- oksigen
- NaOH
- KOH
- hava

510 Aktivləşmiş kömür tullantı sularından hansı maddələri kənarlaşdırır?

- karbohidrogenlərin xlorlu birləşmələrini
- fenolları
- rəng verən maddələri
- hamısını
- nitrotörəmələri

511 Neytrallaşma prosesi hansı təmizləmə üsulunda tətbiq olunur?

- fiziki
- bioloji
- kimyəvi
- heç biri
- mexaniki

512 Kimyəvi təmizləmə üsuluna hansı proseslər aiddir

- hava flotasiyası, filtrləmə
- neytrallaşma, oksidləşmə, hidroliz, xlorlaşma
- qaynama, buxarlanma, xlorlaşma
- buxarlanma, hava flotasiyası, oksidləşmə
- hava flotasiyası, qaynama, hidroliz

513 Mexaniki təmizləmə üsuluna hansı proseslər aiddir

- hava flotasiyası, filtrləmə
- neytrallaşma, oksidləşmə, hidroliz, xlorlaşma
- qaynama, buxarlanma, xlorlaşma
- buxarlanma, hava flotasiyası, oksidləşmə
- hava flotasiyası, qaynama, hidroliz

514 Oksidləşmə prosesi hansı təmizləmə üsulunda tətbiq olunur?

- mexaniki

- fiziki
 bioloji
 kimyəvi
 heç biri

515 Hidroliz prosesi hansı təmizləmə üsulunda tətbiq olunur?

- fiziki
 bioloji
 kimyəvi
 heç biri
 mexaniki

516 Xlorlaşma prosesi hansı təmizləmə üsulunda tətbiq olunur?

- fiziki
 bioloji
 kimyəvi
 heç biri
 mexaniki

517 Rektifikasiya prosesi harada aparılır?

- borulu sobalarda
 EDQ-də
 rektifikasiya kalonlarında
 istilik dəyişdiricilərdə
 reaktorlarda

518 Qovulma və rektifikasiya hansı emal üsuluna aiddir?

- kimyəvi
 mexaniki
 fiziki
 heç biri
 bioloji

519 Neft və qazların fiziki emal üsulları hansılardır?

- duzsuzlaşdırma
 krekinq
 susuzlaşdırma
 katalitik krekinq
 qovulma və rektifikasiya

520 Prosesin aparılması üsuluna görə neftin qovulması necə fərqləndirilir?

- defleqmasiya və rektifikasiya qovulması
 sadə və mürəkkəb qovulmalar
 birdəfəlik qovulma
 yalnız rektifikasiya qovulması
 yalnız defleqmasiya qovulması

521 Sadə qovulma üsuluna hansı qovulma aiddir?

- birdəfəlik qovulma
 yalnız rektifikasiya qovulması

- defleqmasiya və rektifikasiya qovulması
- heç biri
- yalnız defleqmasiya qovulması

522 Birdəfəlik qovulma prosesində nə baş verir?

- neft verilmiş temperatura qədər qızdırılır və əmələ gələn və tarazlığa çatmış buxarlar maye fazadan qalıqdan bir dəfəyə ayrılır
- əmələ gələn buxarlar kondensasiya olunur və kondensatın bir hissəsi fleqma halında buxar axımının qarşısına tökülür
- əvvəlki prosesin qalığı ardıcıl olaraq daha yüksək temperaturda və ya daha aşağı təzyiqdə qovulur
- neft verilmiş temperatura qədər qızdırılır və tarazlığa çatmamış buxarlar maye fazadan ayrılır
- rektifikasiya prosesi rektifikasiya kalonlarında aparılır

523 Bir neçə dəfə buxarlandırma ilə qovulma prosesində nə baş verir?

- neft verilmiş temperatura qədər qızdırılır və əmələ gələn və tarazlığa çatmış buxarlar maye fazadan qalıqdan bir dəfəyə ayrılır
- əmələ gələn buxarlar kondensasiya olunur və kondensatın bir hissəsi fleqma halında buxar axımının qarşısına tökülür
- əvvəlki prosesin qalığı ardıcıl olaraq daha yüksək temperaturda və ya daha aşağı təzyiqdə qovulur
- neft verilmiş temperatura qədər qızdırılır və tarazlığa çatmamış buxarlar maye fazadan ayrılır
- rektifikasiya prosesi rektifikasiya kalonlarında aparılır

524 Defleqmasiya qovulma prosesində nə baş verir?

- neft verilmiş temperatura qədər qızdırılır və əmələ gələn və tarazlığa çatmış buxarlar maye fazadan qalıqdan bir dəfəyə ayrılır
- əmələ gələn buxarlar kondensasiya olunur və kondensatın bir hissəsi fleqma halında buxar axımının qarşısına tökülür
- əvvəlki prosesin qalığı ardıcıl olaraq daha yüksək temperaturda və ya daha aşağı təzyiqdə qovulur
- neft verilmiş temperatura qədər qızdırılır və tarazlığa çatmamış buxarlar maye fazadan ayrılır
- rektifikasiya prosesi rektifikasiya kalonlarında aparılır

525 Neftlərin susuzlaşdırılması məqsədi ilə elektrik sahəsi ilk dəfə neçənci ildə tətbiq olunmuşdur?

- 1920-ci il
- 2000-ci il
- 1909-cu il
- 2015-ci il
- 2010-cu il

526 Dispersləşmiş su damcıları necə adlanır?

- buz
- emulqator
- qlöbul
- rektifikat
- deemulqator

527 Su-neft emulsiyalarında asfaltenlər, qətranlar, parafinlər, bərk hissəciklər nə rolunu oynayır?

- deemulqator
- qatılaşdırıcı
- təbii emulqator
- heç bir rol oynamır
- durulaşdırıcı

528 Təbii emulqatorlar nəyə səbəb olur?

- mühafizə qatı yaradaraq su qlobullarının birləşməsinə mane olur
- mühafizə qatına heç bir təsir göstərmir
- mühafizə qatını dağıdaraq su qlobullarını birləşdirir
- su qlobullarını aktivləşdirir
- su qlobullarını çoxaldır

529 Emulsiyaların deemulqatorların əlavə olunması ilə dağıdılması necə adlanır?

- termiki işləmə
- bioloji işləmə
- kimyəvi işləmə
- elektroişləmə
- katalitik işləmə

530 Emulsiyaların qızdırılması ilə dağıdılması necə adlanır?

- termiki işləmə
- bioloji işləmə
- kimyəvi işləmə
- elektroişləmə
- mexaniki işləmə

531 Emulsiyaların elektrik sahəsinin təsiri ilə dağıdılması necə adlanır?

- termiki işləmə
- bioloji işləmə
- kimyəvi işləmə
- elektroişləmə
- mexaniki işləmə

532 Emulsiyaların uzun müddət dağılmamasına hansı amillərdən asılıdır?

- temperatur, təzyiq, su və neftin sıxlıqları nisbəti
- damcılardan ölçüsü, neftin özlülüyü, su və neftin sıxlıqları nisbəti
- su və neftin sıxlıqları nisbəti, neftin özlülüyü və temperatur
- temperatur, təzyiq və neftin tərkibi
- neftin çıxarılma üsulu, neftin tərkibi, təzyiq

533 Neft emulsiyalarının dağıdılması hansı proses nəticəsində mümkün olur?

- neftin susuzlaşdırılması
- neftin ilkin emalı
- neftin duzsuzlaşdırılması
- neftin nəqli
- neftin qovulması

534 Bir-birində həll olmayan iki mayedən ibarət sistem necə adlanır?

- aerosol
- rektifikat
- distilat
- suspensiya
- emulsiya

535 Emulsiya nədir?

- bir-birində həll olmayan iki qazdan ibarət sistem
- bir-birində həll olan iki qazdan ibarət sistem
- bir-birində həll olan iki mayedən ibarət sistem
- bir-birində həll olan iki maye və qazdan ibarət sistem
- bir-birində həll olmayan iki mayedən ibarət sistem

536 Elektrodhidrotarlarda gedən proses nəticəsində neftdən suda həll olmuş halda nə ayrılır?

- mazut
- xlorid duzları
- emulsiyalar
- karbohidrogenlər
- benzin

537 Yuma suyunun mühiti hecə olmalıdır?

- neytral və ya zəif qələvi
- kəsgin qələvi
- kəsgin turş
- neytral
- neytral və ya zəif turş

538 EDQ hansı qurğulardan ibarətdir?g

- 2-3 ardıcıl birləşdirilmiş kalondan
- 2-3 ardıcıl birləşdirilmiş nasosdan
- 2-3 ardıcıl birləşdirilmiş çökdürücüdən
- 2-3 ardıcıl birləşdirilmiş buxarlandırıcıdan
- 2-3 ardıcıl birləşdirilmiş elektrodhidrotardan

539 Neftin dərin duzcuqlaşmasını təmin etmək üçün nə etmək lazımdır?

- qızdırmaq
- EDQ-də bir neçə dəfə su ilə yumaq
- bir neçə dəfə çökdürücüdən keçirmək
- soyutmaq
- buxarlandırmaq

540 EDQ-də tullantı sularının miqdarını azaltmaq üçün nə tədbir görülür?

- sudan istifadə etmərlər
- dəniz suyundan istifadə olunur
- drenaj suyu ilkin pillələrdə yuma üçün istifadə edilir
- heç bir tədbir görülmür
- bütün pillələrdə şirin sudan istifadə olunur

541 EDQ-də içməli su məsrəfini azaltmaq üçün nə tədbir görülür?

- sudan istifadə etmərlər
- dəniz suyundan istifadə olunur
- şirin su yalnız sonuncu pilləyə verilir
- heç bir tədbir görülmür
- bütün pillələrdə drenaj sularından istifadə olunur

542 Su damcılarının ölçülərinin kiçik olması neft emulsiyalarına necə təsir edir?

- emulsiyaları durulaşdırır

- emulsiyaların dağılma sürətini artırır
- emulsiyaların dağılma sürətini azaldır
- emulsiyalara heç bir təsir göstərmir
- emulsiyalrı qatılaşdırır

543 Su və neftin sıxlıqları nisbətinin kiçik olması neft emulsiyalarına necə təsir edir?

- emulsiyalrı durulaşdırır
- emulsiyaların dağılma sürətini artırır
- emulsiyaların dağılma sürətini azaldır
- emulsiyalara heç bir təsir göstərmir
- emulsiyalrı qatılaşdırır

544 Neftin özlülüyünün kiçik olması neft emulsiyalarına necə təsir edir?

- emulsiyalrı durulaşdırır
- emulsiyaların dağılma sürətini artırır
- emulsiyaların dağılma sürətini azaldır
- emulsiyalara heç bir təsir göstərmir
- emulsiyalrı qatılaşdırır

545 Neft emulsiyalarının əmələ gəlməsinə səbəb nədir?

- neftin rəngi
- neft çıxarma zamanı laya su vurulması
- neftin tərkibi
- oyunun dərinliyi
- neftin çıxarılma üsulu

546 Yüksək emulsiyalı neftlərdə emulsiyalıq faizi neçə olur?

- 65%
- 40%
- 1,3-8,0%
- 80-100%
- 50%

547 Aralıq emulsiyalı neftlərdə emulsiyalıq faizi neçə olur?

- 65%
- 40%
- 1,3-8,0%
- 80-100%
- 50%

548 Aşağı emulsiyalı neftlərdə emulsiyalıq faizi neçə olur?

- 65%
- 40%
- 1,3-8,0%
- 80-100%
- 50%

549 Yüksək emulsiyalı neftlərdə asfaltenlərin faizlə miqdarı neçə olur?

- 10%-dən çox
- 0,6-1,0%

- 0,3%-ə qədər
- 20%-ə qədər
- 2,3-6,9%

550 Aralıq emulsiyalı neftlərdə asfaltenlərin faizlə miqdarı neçə olur?

- 10%-dən çox
- 0,6-1,0%
- 0,3%-ə qədər
- 20%-ə qədər
- 2,3-6,9%

551 Aşağı emulsiyalı neftlərdə asfaltenlərin faizlə miqdarı neçə olur?

- 10%-dən çox
- 0,6-1,0%
- 0,3%-ə qədər
- 20%-ə qədər
- 2,3-6,9%

552 Su damcılarının ölçülərini böyütmək neft emulsiyalarına necə təsir edir?

- emulsiyalara heç bir təsir göstərmir
- emulsiyaların kimyəvi tərkibini dəyişir
- emulsiyaların dağılma sürətini artırır
- emulsiyaların dağılma sürətini azaldır
- emulsiyaların çoxalmasına səbəb olur

553 Su və neftin sıxlıqları nisbətini artırmaq neft emulsiyalarına necə təsir edir?

- emulsiyaların çoxalmasına səbəb olur
- emulsiyaların dağılma sürətini artırır
- emulsiyaların dağılma sürətini azaldır
- emulsiyalara heç bir təsir göstərmir
- emulsiyaların kimyəvi tərkibini dəyişir

554 Sənayedə deemulqator kimi nədən istifadə olunur?

- karbondan
- turşulardan
- səthi aktiv maddələrdən
- NaCl-dan
- oksigendən

555 Susuzlaşdırılmış neft elektrodhidratorun hansı hissəsindən kənarlaşdırılır?

- elektrik sahəsi zonasından
- yuxarı hissədən
- aşağı hissədən
- heç birindən
- həm aşağı, həm yuxarı

556 Neft emalı zavodlarında neftin duzsuzlaşdırılması hansı qurğularda aparılır?

- soyuducu sobalarda
- qaz seperatorlarında
- EDQ-də

- çökdürücülərdə
- qızdırıcı sobalarda

557 Neft emalı zavodlarında EDQ-da hansı proseslər gedir?

- neftin nəqli
- neftin duzsuzlaşdırılması
- neftin emalı
- heç biri
- neftin susuzlaşdırılması

558 EDQ nədir?

- elektrik ötürücüləri
- elektrik filtrləri
- elektrik nasosları
- elektrik qızdırıcıları
- elektrodhidrator qurğuları

559 Susuzlaşdırma prosesinin əsasında nə durur?

- neftin emalı
- neft emulsiyalarının dağıdılması
- neft emulsiyalarının yaranması
- neftin çökdürülməsi
- neftin su ilə yuyulması

560 Neft-su emulsiyalarının dağılması məqsədi ilə tətbiq olunan termiki işləmə nə deməkdir?

- emulsiyaların qarışdırılması
- emulsiyalara deemulqatorların əlavə olunması
- emulsiyaların qızdırılması
- emulsiyaların süzülməsi
- emulsiyalara elektrik sahəsinin təsiri

561 Neft-su emulsiyalarının dağılması məqsədi ilə tətbiq olunan kimyəvi işləmə nə deməkdir?

- emulsiyaların qarışdırılması
- emulsiyalara deemulqatorların əlavə olunması
- emulsiyaların qızdırılması
- emulsiyaların süzülməsi
- emulsiyalara elektrik sahəsinin təsiri

562 Neft-su emulsiyalarının dağılması məqsədi ilə tətbiq olunan elektroişləmə nə deməkdir?

- emulsiyaların qarışdırılması
- emulsiyalara deemulqatorların əlavə olunması
- emulsiyaların qızdırılması
- emulsiyaların süzülməsi
- emulsiyalara elektrik sahəsinin təsiri

563 Su qlobulları nədir?

- maye qaz qarışığı
- buz
- su buxarı
- bərk hissəcik

disperslənmiş kiçik damcılar

564 Neftdən ayrılan su elektrodehidratorun hansı hissəsindən kənarlaşdırılır?

- elektrik sahəsi zonasından
 yuxarı hissədən
 aşağı hissədən
 heç birindən
 həm aşağı, həm yuxarı

565 Deemulqator nədir?

- emulsiyalarda suyun neftdən ayrılması üçün tətbiq edilən xüsusi kimyəvi maddələr
 emulsiyalara heç bir təsir göstərməyən maddələr
 emulsiyaların yaranmasına səbəb olan maddələr
 emulsiyaların dayanıqlılığını artıran maddələr
 zərərli qarışıqlar

566 Konkret antropogen mənbəyin təsiri ilə məşğul olan monitoring necə adlanır?

- qlobal monitoring
 milli monitoring
 baza monitoringi
 lokal monitoring
 regional monitoring

567 Hər hansı bir bölgə daxilində gedən proseslərə nəzarət ilə məşğul olan monitoring necə adlanır?

- baza monitoringi
 regional monitoring
 lokal monitoring
 milli monitoring
 qlobal monitoring

568 Ölkə daxilində aparılan monitoring necə adlanır?

- regional monitoring
 baza monitoringi
 qlobal monitoring
 lokal monitoring
 milli monitoring

569 Təbiətdə baş verən hadisələrə nəzarət etməklə məşğul olan monitoring necə adlanır?

- regional monitoring
 baza monitoringi
 qlobal monitoring
 lokal monitoring
 milli monitoring

570 Dünyada baş verən proseslərə nəzarət edərək ekstrimal vəziyyətlər barədə xəbərdarlıq edən monitoring necə adlanır?

- regional monitoring
 baza monitoringi
 qlobal monitoring
 lokal monitoring

milli monitoring

571 Ümumilikdə biosferin bütün subyektlərinin kimyəvi tərkibinə həmçinin kimyəvi çirkləndiricilərin yayılmasına nəzarət hansı monitoring növüdür?

- bioloji
 kimyəvi
 impakt
 ekobiokimyəvi
 fiziki

572 Hansı monitoring növü xüsusi bioindikatorların köməyi ilə keçirilir?

- bioloji
 kimyəvi
 impakt
 ekobiokimyəvi
 fiziki

573 Hansı monitoring növü radiometrik cihazlarla təchiz olunmuş uçan aparatlar vasitəsilə aparılır?

- bioloji
 kimyəvi
 impakt
 ekobiokimyəvi
 fiziki

574 Regional və lokal antropogen təsirə məruz qalan öüsusi təhlükəli zonalarda keçirilən monitoring necə adlanır?

- bioloji
 kimyəvi
 impakt
 ekobiokimyəvi
 fiziki

575 Kükürd dioksid kritik həddi keçdikdə hansı xəstəliklər baş verir?

- ürək xəstəlikləri
 qara ciyər xəstəlikləri
 böyrək xəstəlikləri
 heç biri
 ağ ciyər xəstəlikləri

576 Karbon monooksid (CO) hansı halda olur?

- buxar halında
 maye halda
 bərk halda
 doymuş buxar halında
 qaz halında

577 Azot və kükürd oksidlərinin eyni vaxtda atmosfərə atılması nəyə səbəb olur?

- ozon qatının dağılmasına
 turşu yağışlarının yağmasına
 qlobal istiləşməyə

heç nəyə
 iqlim dəyişmələrinə

578 NEZ-lərdə karbohidrogenlərin atmosfərə keçməsi haralarda baş verir?

yalnız nasoslarda
 hamısında
 yalnız kompressorlarda
 yalnız flyanslarda
 yalnız təmizləmə qurğularının açıq səthlərində

579 Stasionar çirklənmə mənbələrindən ən iri mənbə hansı hesab olunur?

azot oksidləri
 karbohidrogenlərin buxarlanması
 kükürd birləşmələri
 heç biri
 karbon monooksidlər

580 Tüstü qazlarının tərkibinə əsasən hansı komponentlər daxildir

azot oksidləri, karbon oksidləri və natamam yanma məhsulları
 azot oksidləri, kükürd oksidləri və karbon oksidləri
 azot oksidləri, kükürd oksidləri və natamam yanma məhsulları
 azot oksidləri, kükürd oksidləri, karbon oksidləri və natamam yanma məhsulları
 azot oksidləri, kükürd oksidləri, karbon oksidləri və aromatik karbohidronlər

581 Azot oksidlərinin atmosfərə atılmasının ən iri mənbəyi hansıdır?

məşəl dayaqları
 texnoloji sobalar
 qaz mühərrik kompressorları
 heç biri
 hamısı

582 Termooksidləşdirici üsulda maye fazada oksidləşmə hansı temperaturda baş verir?

0-100°S
 300-500 °S
 100-300 °S
 800 °S
 500-800 °S

583 Termooksidləşdirici üsulda buxar fazada oksidləşmə hansı temperaturda baş verir?

0-100°S
 300-500 °S
 100-300 °S
 800 °S
 500-800 °S

584 Termooksidləşdirici üsulda maye fazada oksidləşmə hansı təzyiqdə baş verir?

0-0,2 MPa
 0,3-0,4 MPa
 0,2-0,3 MPa
 0,5-0,6 MPa

0,4-0,5 MPa

585 Termooksidləşdirici üsulda buxar fazada oksidləşmə hansı təzyiqdə baş verir?

- 0-0,2 MPa
 0,3-0,4 MPa
 0,2-0,3 MPa
 0,5-0,6 MPa
 0,4-0,5 MPa

586 Termooksidləşdirici üsulda buxar fazada katalitik oksidləşmə nə vaxt baş verir?

- temperatur 100 °S-dən aşağı, atmosfer təzyiqində və katalizatorun iştirakı ilə
 temperatur 100-500 °S olduqda, atmosfer təzyiqində və katalizatorun iştirakı ilə
 temperatur 100-500 °S olduqda, atmosfer təzyiqində və katalizatorsuz
 temperatur 500 °S-dən yuxarı, atmosfer təzyiqində və katalizatorun iştirakı ilə
 temperatur 500 °S-dən yuxarı, atmosfer təzyiqindən aşağı təzyiqdə

587 Emulsiyalardan neft məhsullarını və asılqan maddələri kənarlaşdırmaq üçün filtrləmə prosesində hansı maddələrdən istifadə olunur?

- kvarts qumundan və antrasitdən
 mikroorqanizmlərdən
 aktivləşmiş kömürdən
 turşulardan
 yağlardan

588 Korroziya prosesində müxtəlif tərkibli dəmir sulfidlərin əmələ gəlməsinə səbəb nədir?

- hidrogen sulfidin miqdarı
 hidrogen sulfidin temperaturu
 hidrogen sulfidin parsial təzyiqi
 su fazasının temperaturu
 su fazasının miqdarı

589 Neft turşularınının tötətdiyi korroziya hidrogen sulfid korroziyasından nə ilə fərqlənir?

- korroziya məhsulları isti neft axınlarında həll olmur
 korroziya məhsulları isti neft axınlarında qismən həll olur
 korroziya məhsulları isti neft axınlarında həll olur
 fərqlənmir
 korroziya məhsulları əmələ gəlmir

590 Satış markası kronoks C olan kompleks hansı qarışıqlardan ibarətdir?

- Ca_2CO_3 , Cu CO_3 və NaOH
  Ca_2CO_3 , Cu CO_3 və $(\text{NH}_4)_2 \text{CO}_3$
  CaON , Cu CO_3 və $(\text{NH}_4)_2 \text{CO}_3$
  Ca_2CO_3 , Cu CO_3 və $\text{Ca}(\text{OH})_2$
  Ca_2CO_3 , NaOH və $(\text{NH}_4)_2 \text{CO}_3$

591 "Kronoks C" kompleksində $(\text{NH}_4)_2 \text{CO}_3$ miqdarı faizlə nə qədərdir?

- 40-47%
- 0,5-1,7 %
- 47-96%
- 36-40 %
- 1,5-3,6 %

592 Neft turşularının tərkibi nədən ibarətdir?

- mineral turşulardan
- mineral və yağ turşularının qarışığından
- yağ turşularının və aromatik turşuların qarışığından
- heç birindən
- mineral və aromatik turşuların qarışığından

593 Korroziya prosesində neft turşularının təsirini sürtünmədən yeyilməyə oxşar edən nədir?

- heç biri
- korroziya məhsullarının heç olmaması
- korroziya məhsullarının az olması
- korroziya məhsullarının çox olması
- korroziya məhsullarının səthdə olmaması

594 Qaynama hədləri ilə fərqlənən fraksiyalara ayrılma neftin hansı emal prosesi zamanı baş verir?

- krekinq
- qovulma
- piroliz
- riforminq
- katalitik-krekinq

595 Mürəkkəb qovulma prosesləri hansılardır?

- krekinq
- defleqmasiya və rektifikasiya
- piroliz
- krekinq və piroliz
- katalitik krekinq

596 Qızdırılmış xammalın rektifikasiya kalonuna verildiyi yer necə adlanır?

- qızdırıcı bölmə
- soyuducu bölmə
- qatılaşdırıcı bölmə
- qidalandırıcı bölmə
- suvarma bölməsi

597 Fleqma ədədini ifadə edən $R=L/D$ bu düsturda L nəyi göstərir?

- fleqmanın miqdarı
- xammalın miqdarı
- rektifikatın miqdarı
- su buxarının miqdarı
- çıxan qazların miqdarı

598 Fleqma ədədini ifadə edən $R=L/D$ bu düsturda D nəyi göstərir?

- fleqmanın miqdarı

- xammalın miqdarı
- rektifikatın miqdarı
- su buxarının miqdarı
- çıxan qazların miqdarı

599 Buxar ədədini ifadə edən $B=G/W$ bu düsturda G nəyi göstərir?

- buxarın miqdarı
- maye məhsulların miqdarı
- kub məhsullarının miqdarı
- suyun miqdarı
- neftin miqdarı

600 Buxar ədədini ifadə edən $B=G/W$ bu düsturda W nəyi göstərir?

- buxarın miqdarı
- maye məhsulların miqdarı
- kub məhsullarının miqdarı
- suyun miqdarı
- neftin miqdarı

601 Rektifikasiya kalonunun hansı hissəsi qidalandırıcı bölmə adlanır?

- qızdırılmış xammal rektifikasiya kalonuna verildiyi yer
- maye axınının rektifikasiyasının getdiyi yer
- buxar axınının rektifikasiyasının getdiyi yer
- heç biri
- alınan məhsulların xaric olunduğu yer

602 Rektifikasiya kalonunun hansı hissəsi qatılaşdırıcı bölmə adlanır?

- qızdırılmış xammal rektifikasiya kalonuna verildiyi yer
- maye axınının rektifikasiyasının getdiyi yer
- buxar axınının rektifikasiyasının getdiyi yer
- heç biri
- alınan məhsulların xaric olunduğu yer

603 Neftin birbaşa qovulması zamanı alınan fraksiyaların ardıcılığı necə olur?

- benzin, liqroin, kerosin, qazoyl, mazut
- benzin, kerosin, qazoyl, mazut, liqroin
- kerosin, benzin, liqroin, qazoyl, mazut
- liqroin, kerosin, qazoyl, mazut, benzin
- liqroin, benzin, kerosin, qazoyl, mazut

604 Boru kəməri ilə daşınma zamanı ortaya çıxan ekoloji problemlərə nə səbəb olur?

- boru içərisində qətran və parafinlərin yığılıb qalması, neftin axma
- daşınma məsafəsi, borunun diametri və forması, torpağın tərkibi
- daşınma məsafəsi, borunun diametri, boruların korroziyası, boru içərisində qətran və parafinlərin yığılıb qalması
- daşınma məsafəsi, borunun diametri, boruların korroziyası və
- boruların korroziyası, boru içərisində qətran və parafinlərin yığılıb

605 Beynəlxalq normativlərə əsasən su hövzələrində neft tullantılarının miqdainə görə qəza halı nə zaman müəyyən edilir?

- 100 t-dan çox

- 10 t-dan çox
 200 t-dan çox
 20 t-dan çox
 50 t-dan çox

606 12 km²dəniz səthini örtən təbəqənin əmələ gəlməsi üçün nə qədər neft axıdılmalıdır?

- 5t
 10t
 4t
 1t
 100t

607 Beynəlxalq normativlərə əsasən su hövzələrinə 50 tondan çox neftin tullanması nəyi göstərir?

- kritik halı
 normal vəziyyəti
 buraxıla bilən qatılığı
 heç birini
 qəza halını

608 Neft pərdəsi su səthindən buxarlanmanı neçə faiz azaldır?

- 10%
 30%
 20%
 60%
 35%

609 Hansı qrup yanacaqlar mühərrik yanacaqlarına aiddir?

- benzinlər, reaktiv yanacaqlar, dizel yanacaqları
 benzinlər, qaz-turbin yanacaqları
 qaz-turbin yanacaqları, soba yanacaqları
 reaktiv yanacaqlar, soba yanacaqları
 dizel yanacaqları, soba yanacaqları

610 Hansı qrup yanacaqlar energetik yanacaqlara aiddir?

- benzinlər, reaktiv yanacaqlar, dizel yanacaqları
 benzinlər, qaz-turbin yanacaqları
 qaz-turbin yanacaqları, soba yanacaqları
 reaktiv yanacaqlar, soba yanacaqları
 dizel yanacaqları, soba yanacaqları

611 Hansı materiallar qrupu karbonlu və əlaqələndirici materiallara aiddir?

- neft koksu, aromatik karbohidrogenlər, parafinlər
 neft koksu, bitumlar, neft pekləri
 neft pekləri, bitumlar, serozinlər
 parafinlər, serozinlər, bitumlar
 aromatik karbohidrogenlər, piroliz üçün xammallar, parafinlər

612 Hansı materiallar qrupu neft-kimya xammallarına aiddir?

- neft koksu, aromatik karbohidrogenlər, parafinlər
 neft koksu, bitumlar, neft pekləri

- neft pekləri, bitumlar, serozinlər
- parafinlər, serozinlər, bitumlar
- aromatik karbohidrogenlər, piroliz üçün xammallar, parafinlər

613 Neft emalı zavodunda qovulmağa verilən neftdə duzların miqdarı nə qədər olmalıdır?

- 1-2 mq/l-dən az
- 3-5 mq/l-dən az
- 2-3 mq/l-dən az
- 10 mq/l-dən az
- 7 mq/l-dən az

614 Neft emalı zavodunda qovulmağa verilən neftdə suyun miqdarı nə qədər olmalıdır?

- 0,01%-dən az
- 0,1%-dən az
- 0,05%-dən az
- olmamalıdır
- 0,15%-dən az

615 əlaqələndirici və karbonlu materiallar bir neçə qrupa bölünür. Hansı qruplardır?

- 6
- 8
- 5
- 10
- 3

616 Aromatik karbohidrogenlər, piroliz üçün xammallar, parafinlər hansı qrupa aiddir?

- mühərrik yanacaqları qrupuna
- karbonlu və əlaqələndirici materiallar qrupuna
- energetik yanacaqlar qrupuna
- neft yağları qrupuna
- neft-kimya xammalları qrupuna

617 Termoqazoyl, lamp kerosini, aşqarlar elementar kükürd hansı qrupa aiddir?

- xüsusi təyinatlı neft məhsulları qrupuna
- karbonlu və əlaqələndirici materiallar qrupuna
- energetik yanacaqlar qrupuna
- neft yağları qrupuna
- neft-kimya xammalları qrupuna

618 Benzinlər, reaktiv yanacaqlar, dizel yanacaqları hansı qrupa aiddir?

- mühərrik yanacaqları qrupuna
- karbonlu və əlaqələndirici materiallar qrupuna
- energetik yanacaqlar qrupuna
- neft yağları qrupuna
- neft-kimya xammalları qrupuna

619 Qaz-turbin yanacaqları, soba yanacaqları hansı qrupa aiddir?

- mühərrik yanacaqları qrupuna
- karbonlu və əlaqələndirici materiallar qrupuna
- energetik yanacaqlar qrupuna

- neft yağları qrupuna
- neft-kimya xammalları qrupuna

620 Neft koksu, bitumlar, neft pekləri hansı qrupa aiddir?

- mühərrik yanacaqları qrupuna
- karbonlu və əlaqələndirici materiallar qrupuna
- energetik yanacaqlar qrupuna
- neft yağları qrupuna
- neft-kimya xammalları qrupuna

621 Oktan ədədinin artırılması benzinin keyfiyyətinə necə təsir edir?

- keyfiyyət azalır
- keyfiyyət dəyişmir
- keyfiyyət yüksəlir
- keyfiyyət sabit qalır
- keyfiyyət pisləşir

622 Sektan ədədinin azaldılması dizel yanacağına keyfiyyətinə necə təsir göstərir?

- keyfiyyət pisləşir
- keyfiyyət dəyişmir
- keyfiyyət yaxşılaşır
- keyfiyyət sabit qalır
- keyfiyyət artır

623 Reaktiv dizel yanacaqlarında parafinsizləşdirmə donma temperaturuna necə təsir edir?

- donma temperaturu azalır
- donma temperaturu dəyişmir
- donma temperaturu artır
- donma temperaturu əvvəlcə azalır sonra artır
- donma temperaturu əvvəlcə artır sonra azalır

624 Benzinin hansı həcm faizinin qovulduğu temperatur yanacağın tam yanmasına təsir edir?

- 20
- 70
- 50
- 90
- 10

625 Benzinin hansı həcm faizinin qovulduğu temperatur mühərrikin yanma kamerasında və silindrlərdə hiss əmələ gəlməsinə təsir edir?

- 20
- 70
- 50
- 90
- 10

626 Buxarlanma indeksi (Bİ) nəyi xarakterizə edir?

- benzinin buxarlanmasını və onun buxar tıxacları əmələ gətirməyə meyilliliyini
- benzinin buxarlanmasını və özlülüyünü
- benzinin buxarlanmasını və oktan ədədini

- benzinin oktan ədədini
) benzinin oktan ədədini və özlülüyünü

627 Buxarlanma indeksi hansı ifadə ilə təyin edilir?

- = 10 DBT
 = 10 DBT + 7V₇₀
 = 10 DBT + V₇₀
 = DBT + 7V₇₀
 = 10DBT + V₇₀

628 $Bi = 10 DBT + 7 V_{70}$ ifadəsində DBT nədir?

- doymuş buxar temperaturu
 doymuş buxar həcmi
 doymuş buxar təzyiqi
 doymuş buxarın miqdarı
 doymuş buxarın tərkibi

629 İxrac olunan benzinlər üçün hansı tələblər irəli sürülür?

- 50% benzinin qovulma temperaturu 100°S-dən və son qaynama temperaturu 200°S-dən az olsun
 50% benzinin qovulma temperaturu 120°S-dən və son qaynama temperaturu 215°S-dən çox olsun
 50% benzinin qovulma temperaturu 120°S-dən və son qaynama temperaturu 215°S-dən az olsun
 50% benzinin qovulma temperaturu 120°S-dən az və son qaynama temperaturu 215°S-dən çox olsun
 50% benzinin qovulma temperaturu 120°S-dən çox və son qaynama temperaturu 215°S-dən az olsun

630 ətraf mühitin qorunması məqsədilə benzinin tərkibindəki hansı maddələrin miqdarına ciddi məhdudiyətlər qoyulur?

- yal nız aromatik karbohidrogenlərin
 yal nız kükürdün
 aromatik və doymamış karbohidrogenlərin, kükürdün
 heç birinin
 yal nız doymamış karbohidrogenlərin

631 ətraf mühitin qorunması məqsədilə benzinin tərkibinə məcburi olaraq hansı maddələrin əlavə olunması nəzərdə tutulur?

- kükürlü birləşmələrin
 oksigenli birləşmələrin
 xlorlu birləşmələrin
 aromatik karbohidrogenlərin
 heç birinin

632 Benzinin tərkibində olan aromatik karbohidrogenlər ətraf mühitdə nəyə səbəb olur?

- heç nəyə
 turşu yağışlarına
 kanserogen maddələrin əmələ gəlməsinə
 smoq əmələ gəlməsinə

havanın təmizlənməsinə

633 Benzinin tərkibində olan doymamıř karbohidrogenlər ətraf mühitdə nəyə səbəb olur?

smoq əmələ gəlməsinə

heç nəyə

turřu yađıřlarına

kanserogen maddələrin əmələ gəlməsinə

havanın təmizlənməsinə

634 Benzinin tərkibində olan kükürd ətraf mühitdə nəyə səbəb olur?

turřu yađıřlarına

heç nəyə

havanın təmizlənməsinə

smoq əmələ gəlməsinə

kanserogen maddələrin əmələ gəlməsinə

635 Evro 3-  görə benzinlərdə kükürdün miqdarı n  qədər olmalıdır?

0,05%-dən çox olmamalıdır

0,015%-dən çox olmamalıdır

0,005%-dən çox olmamalıdır

0,003%-dən çox olmamalıdır

0,007%-dən çox olmamalıdır

636 Evro 4-  görə benzinlərdə kükürdün miqdarı n  qədər olmalıdır?

0,05%-dən çox olmamalıdır

0,015%-dən çox olmamalıdır

0,003%-dən çox olmamalıdır

0,005%-dən çox olmamalıdır

0,007%-dən çox olmamalıdır

637 Evro 2-y  görə benzinlərdə kükürdün miqdarı n  qədər olmalıdır?

0,007%-dən çox olmamalıdır

0,005%-dən çox olmamalıdır

0,003%-dən çox olmamalıdır

0,015%-dən çox olmamalıdır

0,05%-dən çox olmamalıdır

638 Evro 3-  görə benzinlərdə aromatik karbohidrogenlərin miqdarı n  qədər olmalıdır?

42%-dən çox olmamalıdır

20%-dən çox olmamalıdır

12%-dən çox olmamalıdır

50%-dən çox olmamalıdır

30%-dən çox olmamalıdır

639 Evro 4-  görə benzinlərdə aromatik karbohidrogenlərin miqdarı n  qədər olmalıdır?

42%-dən çox olmamalıdır

20%-dən çox olmamalıdır

12%-dən çox olmamalıdır

50%-dən çox olmamalıdır

30%-dən çox olmamalıdır

640 Evro 3-ə görə benzinlərdə olefinlərin miqdarı nə qədər olmalıdır?

- 18%-dən çox olmamalıdır
- 10%-dən çox olmamalıdır
- 4%-dən çox olmamalıdır
- 22%-dən çox olmamalıdır
- 14%-dən çox olmamalıdır

641 Evro 4-ə görə benzinlərdə olefinlərin miqdarı nə qədər olmalıdır?

- 14%-dən çox olmamalıdır
- 4%-dən çox olmamalıdır
- 22%-dən çox olmamalıdır
- 18%-dən çox olmamalıdır
- 10%-dən çox olmamalıdır

642 Hansı yanacaqlar ətraf mühiti daha çox çirkləndirir?

- Torf yanacaqları;
- Qaz yanacaqları;
- Daş kömür yanacaqları;
- Dənli bitki yanacaqları.
- Neftdən alınan yanacaqlar;

643 Bir il ərzində neftdən alınan yanacaqların yandırılması nəticəsində ətraf mühitə nə qədər kükürd oksidləri atılır?

- 10÷15 milyard ton
- 80 milyon ton;
- 30÷50 milyon ton;
- 150 milyon ton.
- 300 milyon ton;

644 Bir il ərzində neftdən alınan yanacaqların yandırılması nəticəsində ətraf mühitə nə qədər azot oksidləri atılır?

- 10÷15 milyard ton;
- 80 milyon ton;
- 30÷50 milyon ton;
- 150 milyon ton.
- 300 milyon ton;

645 Bir il ərzində neftdən alınan yanacaqların yandırılması nəticəsində ətraf mühitə nə qədər dəm qazı atılır?

- 10÷15 milyon ton;
- 80 milyon ton;
- 30÷50 milyon ton;
- 150 milyon ton.
- 300 milyon ton;

646 Bir il ərzində neftdən alınan yanacaqların yandırılması nəticəsində ətraf mühitə nə qədər karbon qazı atılır?

- 10÷15 milyard ton
- 80 milyon ton;
- 30÷50 milyon ton;

- 150 milyon ton.
 300 milyon ton;

647 Sənişin və yük nəqliyyat vasitələri tərəfindən atmosfərə hansı zərərli maddələr atılır?

- Yalnız NO_x , CH və NO_x ;
 Yalnız SO_x , NO_x və bərk hissəciklər ;
 Yalnız SO_x və NO_x ;
 SO_x , NO_x, bərk hissəciklər, CO, CH, CO₂ və s. ;
 Yalnız SO_x , CH və CO₂ ;

648 ətraf mühitə ən çox SO_x hansı nəqliyyat vasitəsi tərəfindən atılır?

- Su nəqliyyatı;
 Avtonəqliyyat
 Dəmir yolları;
 Metro nəqliyyatı
 Aviasiya nəqliyyatı;

649 ətraf mühitə ən çox NO_x hansı nəqliyyat vasitəsi tərəfindən atılır?

- Su nəqliyyatı;
 Avtonəqliyyat
 Dəmir yolları;
 Metro nəqliyyatı.
 Aviasiya nəqliyyatı;

650 ətraf mühitə ən çox CO hansı nəqliyyat vasitəsi tərəfindən atılır?

- Su nəqliyyatı;
 Avtonəqliyyat
 Dəmir yolları;
 Metro nəqliyyatı.
 Aviasiya nəqliyyatı;

651 ətraf mühitə ən çox CO₂ hansı nəqliyyat vasitəsi tərəfindən atılır?

- Su nəqliyyatı
 Avtonəqliyyat
 Dəmir yolları;
 Metro nəqliyyatı
 Aviasiya nəqliyyatı;

652 ətraf mühitə ən çox CH hansı nəqliyyat vasitəsi tərəfindən atılır?

- Su nəqliyyatı;
 Avtonəqliyyat
 Dəmir yolları;
 Metro nəqliyyatı.
 Aviasiya nəqliyyatı

653 Minik avtomobillərinin mühərrikindən atılan zərərli maddələrin miqdarının artması ən çox hansı amillərdən asılıdır?

- Xaricətmənin pis olmasından;
 Benzinin oktan ədədinin azalmasından
 Benzinin oktan ədədinin artmasından;

Silindrdə yanmanın pis getməsindən.
Silindrdəki havanın az olmasından;

654 Hansı mənbədən ətraf mühitə atılan zərərli maddələrlə mübarizə aparmaq daha çətinidir?

Sobalar
Nəqliyyat
Sənaye
Elektrik qurğuları.
İstilik energetikası;

655 Benzin mühərriklərindən ətraf mühitə daha çox hansı maddə atılır?

Karbohidrogenlər
Azot oksidləri;
Dəm qazı:
Bərk hissəciklər.
Kükürd oksidləri;

656 Dizel mühərriklərindən ətraf mühitə daha çox hansı maddə atılır?

Karbohidrogenlər
Azot oksidləri;
Dəm qazı:
Bərk hissəciklər.
Kükürd oksidləri;

657 İstilik stansiyalarından ətraf mühitə daha çox hansı maddə atılır?

Karbohidrogenlər
Azot oksidləri;
Dəm qazı:
Bərk hissəciklər.
Kükürd oksidləri;

658 Azot oksidləri insan orqanizminə necə təsir göstərir?

Göz və burunun selikli qişasının qıcıqlanmasına səbəb olur, öskürək yaradır;
Qandakı oksigenin miqdarını azaldır, baş gicəllənməsi və ürək bulanması yaradır;
Xroniki bronxit, əsəb pozuntuları, ürək-damar sistemində mənfi dəyişikliklər yaradır;
İnsanın dərrakəsinə və ağılına mənfi təsir göstərir, orqanizmdə dəyişikliklər yaradır.
Xroniki xəstəliklər yaradır, onkoloji xəstəlikləri inkişaf etdirir;

659 Dəm qazı insan orqanizminə necə təsir göstərir?

Göz və burunun selikli qişasının qıcıqlanmasına səbəb olur, öskürək yaradır;
Qandakı oksigenin miqdarını azaldır, baş gicəllənməsi və ürək bulanması yaradır;
Xroniki bronxit, əsəb pozuntuları, ürək-damar sistemində mənfi dəyişikliklər yaradır;
İnsanın dərrakəsinə və ağılına mənfi təsir göstərir, orqanizmdə dəyişikliklər yaradır.
Xroniki xəstəliklər yaradır, onkoloji xəstəlikləri inkişaf etdirir;

660 Karbohidrogenlər insan orqanizminə necə təsir göstərir?

Göz və burunun selikli qişasının qıcıqlanmasına səbəb olur, öskürək yaradır;
Qandakı oksigenin miqdarını azaldır, baş gicəllənməsi və ürək bulanması yaradır;
Xroniki bronxit, əsəb pozuntuları, ürək-damar sistemində mənfi dəyişikliklər yaradır;
İnsanın dərrakəsinə və ağılına mənfi təsir göstərir, orqanizmdə dəyişikliklər yaradır.

Xroniki xəstəliklər yaradır, onkoloji xəstəlikləri inkişaf etdirir;

661 Kükürd birləşmələri insan orqanizminə necə təsir göstərir?

- Göz və burunun selikli qişasının qıcıqlanmasına səbəb olur, öskürək yaradır;
 Qandakı oksigenin miqdarını azaldır, baş gicəllənməsi və ürək bulanması yaradır;
 Xroniki bronxit, əsəb pozuntuları, ürək-damar sistemində mənfi dəyişikliklər yaradır;
 İnsanın dərrakəsinə və ağılına mənfi təsir göstərir, orqanizmdə dəyişikliklər yaradır.
 Xroniki xəstəliklər yaradır, onkoloji xəstəlikləri inkişaf etdirir;

662 Qurğuşun və qurğuşun birləşmələri insan orqanizminə necə təsir göstərir?

- Göz və burunun selikli qişasının qıcıqlanmasına səbəb olur, öskürək yaradır;
 Qandakı oksigenin miqdarını azaldır, baş gicəllənməsi və ürək bulanması yaradır;
 Xroniki bronxit, əsəb pozuntuları, ürək-damar sistemində mənfi dəyişikliklər yaradır;
 İnsanın dərrakəsinə və ağılına mənfi təsir göstərir, orqanizmdə dəyişikliklər yaradır.
 Xroniki xəstəliklər yaradır, onkoloji xəstəlikləri inkişaf etdirir;

663 Avtonəqliyyat tullantılarının tərkibindəki NO_x – i azaltmaq üçün hansı tədbirlər görülür?

- Yanacaqın tərkibindəki kükürd azaldılır və azkükürlü yanacaqlardan istifadə edilir;
 Yanacaqın tərkibindəki karbonun nisbi payı azaldılır
 Mühərrikin yanma kamerasının forması təkmilləşdirilir, sıxma dərəcəsi və hava artıqlıq əmsalı azaldılır;
 Etilsizləşdirilmiş benzinlərdən istifadə edilir.
 Benzinin buxarlanmasını azaldan xüsusi konstuksiyalı benzin çənlərindən istifadə edilir;

664 Avtonəqliyyat tullantılarının tərkibindəki CO₂ – ni azaltmaq üçün hansı tədbirlər görülür?

- Yanacaqın tərkibindəki kükürd azaldılır və azkükürlü yanacaqlardan istifadə edilir;
 Yanacaqın tərkibindəki karbonun nisbi payı azaldılır;
 Mühərrikin yanma kamerasının forması təkmilləşdirilir, sıxma dərəcəsi və hava artıqlıq əmsalı azaldılır;
 Etilsizləşdirilmiş benzinlərdən istifadə edilir.
 Benzinin buxarlanmasını azaldan xüsusi konstuksiyalı benzin çənlərindən istifadə edilir;

665 Avtonəqliyyat tullantılarının tərkibindəki aromatik karbohidrogenləri azaltmaq üçün hansı tədbirlər görülür?

- Yanacaqın tərkibindəki kükürd azaldılır və azkükürlü yanacaqlardan istifadə edilir;
 Yanacaqın tərkibindəki karbonun nisbi payı azaldılır
 Mühərrikin yanma kamerasının forması təkmilləşdirilir, sıxma dərəcəsi və hava artıqlıq əmsalı azaldılır;
 Etilsizləşdirilmiş benzinlərdən istifadə edilir.
 Benzinin buxarlanmasını azaldan xüsusi konstuksiyalı benzin çənlərindən istifadə edilir

666 Benzinin buxarlanma qabliyyəti artdıqca buxar tıxaclarının əmələ gəməsi intensivliyi necə dəyişir?

- sabit qalır
 həmişə artır
 əvvəlcə azalır sonra artır
 əvvəlcə artır sonra azalır
 həmişə azalır

667 Benzinin buxarlanma qabliyyəti azaldıqca buxar tıxaclarının əmələ gəməsi intensivliyi necə dəyişir?

- həmişə azalır
 əvvəlcə azalır sonra artır
 əvvəlcə artır sonra azalır
 sabit qalır

həmişə artır

668 Buxarlanma qabiliyyəti benzinlərin hansı həcm faizlərinin qovulduğu temperaturlarla müəyyənləşdirilir?

- 20, 50 və 90
 0, 10 və 50
 0, 50 və 90
 50, 70 və 90
 10, 50 və 90

669 Benzinin hansı həcm faizinin qovulduğu temperatur onun buraxılış xassələrini müəyyən edir?

- 10
 50
 20
 90
 70

670 Benzinin hansı həcm faizinin qovulduğu temperatur mühərrikin bir iş rejimindən digərinə keçmə sürətini müəyyən edir?

- 10
 50
 20
 90
 70

671 Benzinin hansı həcm faizinin qovulduğu temperatur fraksiyaların silindirlər üzrə bərabər paylanması müəyyən edir?

- 10
 50
 20
 90
 70

672 Benzinin hansı həcm faizinin qovulduğu temperatur yanacağıın sərfinə təsir edir?

- 10
 50
 20
 90
 70

673 . Ekoloji xarakteristikaları yaxşılaşdırılmış benzinlərin oktan ədədini artırmaq üçün hansı üsullardan istifadə edilir?

- Etilləşdirmə və efirlərdən istifadə olunması üsulundan;
 Yalnız spirt və efirlərdən istifadə olunması üsulundan;
 Yalnız etilləşdirmə üsulundan
 Heç birindən.
 Etilləşdirmə və spirdən istifadə olunması üsulundan;

674 Ekoloji xarakteristikaları yaxşılaşdırılmış dizel yanacağıının fərqli xüsusiyyətləri hansılardır?

- Tərkibində kükürdün və aromatik karbohidrogenlərin çox az olması;

- Setan ədədinin və tərkibindəki aromatik karbohidrogenlərin çox az olması;
) Setan ədədinin və tərkibindəki kükürdün çox az olması;
 Tərkibində kükürdün və aromatik karbohidrogenlərin çox olması.
 Tərkibində kükürdün çox az, aromatik karbohidrogenlərin isə çox olması;

675 Aviasiya benzinlərinin oktan ədədi avtomobil benzinlərinin oktan ədədi ilə müqayisədə necədir?

- həmişə çoxdur
 iki dəfə azdır
 bərabərdir
 az və ya çox ola bilər
 həmişə azdır

676 Avtomobil benzinlərinə nəzərən aviasiya benzinlərinin əsas üstün cəhəti nədir?

- detonasiyaya davamlılığının aşağı olması
 sıxlığının aşağı olması
 sıxlığının yüksək olması
 özlülüyünün yüksək olması
 detonasiyaya davamlılığının yüksək olması

677 Benzinlərin buxarlanma qabiliyyəti əsasən nədən asılıdır?

- fraksiya tərkibindən və oktan ədədindən
 yalnız doymuş buxar təzyiqindən
 yalnız fraksiya tərkibindən
 fraksiya tərkibindən və doymuş buxar təzyiqindən
 yalnız oktan ədədindən

678 Normal alkanların molekul kütləsi azaldıqca onun detonasiyaya davamlılığı necə dəyişir?

- həmişə azalır
 azalıb artır
 artıb azalır
 sabit qalır
 həmişə artır

679 Normal alkanların molekul kütləsi artdıqca onun detonasiyaya davamlılığı necə dəyişir?

- artıb azalır
 həmişə azalır
 həmişə artır
 azalıb artır
 sabit qalır

680 Aromatik karbohidgenlərin detonasiyaya davamlılığı necədir?

- heç davamlı deyillər
 orta
 ən az
 yüksək
 ən yüksək

681 Normal quruluşlu alkanların detonasiyaya davamlılığı necədir?

- heç davamlı deyillər
 orta

- ən az
 yüksək
 ən yüksək

682 Detonasiyalı yanma mühərrikin işinə necə təsir göstərir?

- mühərrik həddən çox qızır, xaric qazların tüstülüyü artır,
yalnız xaric qazların tüstülüyü artır
 mühərrik yalnız həddən çox qızır
 heç bir təsir göstərmir
 yalnız mühərrikdə yeyilmələr artır

683 Mühərrik oktan ədədi (MOƏ) ilə tədqiqat oktan ədədi (TOƏ) arasında hansı asılılıq var?

- $MOƏ = 2TOƏ$
  $MOƏ < TOƏ$
  $MOƏ = TOƏ$
  $MOƏ = TOƏ/2$
  $MOƏ > TOƏ$

684 Oktan indeksi nəyə bərabərdir?

- tədqiqat oktan ədədinin yarısına
 tədqiqat oktan ədədinə
 mühərrik oktan ədədinə
 mühərrik və tədqiqat oktan ədədləri arasındakı orta ədədi qiymətə
 mühərrik oktan ədədinin iki mislinə

685 Aromatik karbohidrogenlərdə qarışdırmanın oktan ədədi həqiqi oktan ədədindən nə qədər çoxdur?

- 10 vahid
 4 vahid
 2vahid
 20 vahid
 6 vahid

686 Parafin karbohidrogenlərdə qarışdırmanın oktan ədədi həqiqi oktan ədədindən nə qədər çoxdur?

- 10 vahid
 4 vahid
 2vahid
 20 vahid
 6 vahid

687 Qarışdırmanın oktan ədədi nədir?

- müxtəlif proseslərdən alınan benzin fraksiyalarının qarışığının oktan ədədi
 benzin və qaz kondensatı fraksiyalarının qarışığının oktan ədədi
 benzin və kerosin fraksiyalarının qarışığının oktan ədədi
 benzin və dizel yanacağı fraksiyalarının qarışığının oktan ədədi
 kerosin və qaz kondensatı fraksiyalarının qarışığının oktan ədədi

688 Aİ-93 markalı benzində 93 rəqəmi nəyi göstərir?

- mühərrik oktan ədədini]
 benzinin özlülüyünü
 benzinin sıxlığını

- tədqiqat oktan ədədini
 alışma temperaturunu

689 A-76 markalı benzində 76 rəqəmi nəyi göstərir?

- mühərrik oktan ədədini
 benzinin özlülüyünü
 benzinin sıxlığını
 tədqiqat oktan ədədini
 alışma temperaturunu

690 Avtomobil benzinlərinin oktan ədədi hansı üsulla təyin edilir?

- analitik və mühərrik üsulu ilə
 yalnız tədqiqat üsulu ilə
 yalnız mühərrik üsulu ilə
 mühərrik və tədqiqat üsulu ilə
 yalnız analitik üsulla

691 n-heptanın oktan ədədi şərti olaraq nəyə bərabər qəbul olunur?

- 75
 25
 0
 100
 50

692 İzooktanın oktan ədədi şərti olaraq nəyə bərabər qəbul olunur?

- 25
 100
 75
 50
 0

693 Benzinin oktan ədədi hansı etalon qarışığa əsasən təyin edilir?

- n-heptan və setan
 izooktan və n-heptan
 izooktan və pentan
 n-heptan və pentan
 izooktan və setan

694 Oktan ədədi nəyi xarakterizə edir?

- benzinin fraksiya tərkibini
 benzinin özlülüyünü
 benzinin sıxlığını
 benzinin detonasiyaya davamlılığını
 benzinin alışma temperaturunu

695 Oktan ədədi kiçildikcə detonasiyaya davamlılıq necə dəyişir?

- həmişə azalır
 əvvəlcə azalır sonra isə artır
 əvvəlcə artır sonra isə azalır
 sabit qalır

həmişə artır

696 Oktan ədədi yüksəldikcə detonasiyaya davamlılıq necə dəyişir?

- həmişə azalır
 əvvəlcə azalır sonra isə artır
 əvvəlcə artır sonra isə azalır
 sabit qalır
 həmişə artır

697 Hansı karbohidrogenlər detonasiyaya daha çox davamlıdır?

- izoparafınlər və olefinlər
 aromatik karbohidrogenlər və izoparafınlər
 aromatik karbohidrogenlər və parafınlər
 parafınlər və olefinlər
 aromatik karbohidrogenlər və olefinlər

698 Detonasiyanın yaranma ehtimalı nədən asılıdır?

- benzinin kimyəvi tərkibindən
 benzinin alışma temperaturundan]
 benzinin sıxlığından
 benzinin qaynama temperaturundan
 benzinin özlülüyündən

699 Detonasiya zamanı alovun yayılma sürəti nə qədər olur?

- 500-1000 m/s
 50-100 m/s
 15-20 m/s
 1500-2000 m/s
 150-200 m/s

700 Detonasiya zamanı nə baş verir?

- mühərrikin qənaətliliyi yaxşılaşır
 yanmada alovun yayılma sürəti kəskin artır
 yanmada alovun yayılma sürəti kəskin azalır
 mühərrik "yumşaq" işləyir
 yanmada alovun yayılma sürəti dəyişmir

701 Detonasiyaya davamlılıq nə ilə qiymətləndirilir?

- oktan ədədi
 özlülüklə
 sıxlıqla
 alışma temperaturu ilə
 setan ədədi